Druk nr 1809

Warszawa, 8 sierpnia 2025 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.14.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Zgodnie z art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjętą przez Senat na 40 posiedzeniu w dniu 7 sierpnia 2025 r. uchwałę w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy

- o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wraz z projektem tej ustawy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Senat upoważnił senatora Rafała Ambrozika do reprezentowania Senatu w dalszych pracach nad tym projektem.

Z poważaniem

(-) Małgorzata Kidawa-Błońska

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 sierpnia 2025 r.

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Rafała Ambrozika do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Art. 1. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9^2:
   a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
      „1. Za zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, decyzje, o których mowa w ust. 25, oraz wydawanie duplikatów pobiera się opłaty.”,
   b) uchyla się ust. 26;
2) w art. 9^4 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
   „8) zgłaszanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub właściwemu marszałkowi województwa zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 30 dni od dnia powstania zmiany;”;
3) w art. 11^1 ust. 7 otrzymuje brzmienie:
   „7. Opłata, o której mowa w ust. 1, jest wnoszona na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego albo w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. W przypadku gdy opłaty nie da się podzielić na równe raty, dwie pierwsze raty zaokrągla się do pełnych złotych w górę, trzecia rata jest ratą wyrównującą.”;
4) w art. 13:
   a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
      „1. Napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone są:
      1) oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy;
      2) informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.”,
   b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zapewniając, aby informacja ta była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna.”;

5) w art. 13^1:

a) w ust. 1 w pkt 8 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) zawiera informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.”,

b) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób i zakres informowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 9, zapewniając, aby przekazywana informacja była zrozumiała i jednoznaczna.”;

6) w art. 18 w ust. 7 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 30 dni od dnia powstania zmiany;”.

Art. 2. Napoje alkoholowe dostarczone do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagania, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, mogą być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

1. Cel projektowanej ustawy

Zasadniczym celem projektu ustawy jest realizacja postulatów zawartych w petycji indywidualnej P 9-36/17 wniesionej do Senatu w dniu 20 września 2017 r.

Autorka petycji postuluje nałożenie na producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych obowiązku umieszczania na etykiecie produktu czytelnych i wyraźnych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży. Informacja na opakowaniach napojów alkoholowych powinna ostrzegać, że alkohol spożywany przez kobiety w ciąży, nawet w niewielkiej dawce, może mieć destrukcyjny wpływ na życie i zdrowie dziecka rozwijającego się w łonie matki. Umieszczenie takiej informacji na opakowaniach napojów alkoholowych miałoby ponadto na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem tzw. Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS – Fetal Alcohol Syndrome).

W literaturze naukowej podkreśla się, że fakt spożywania napojów alkoholowych przez kobiety będące w ciąży nie pozostaje obojętny dla nienarodzonego dziecka, a konsekwencje, jakie wiążą się z prenatalną ekspozycją na alkohol mogą dotyczyć zmian fizykalnych i zdrowotnych, jak i funkcjonowania psychicznego i społecznego, określanych jako Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD). Wskazuje się ponadto, że FASD nie dotyczy tylko kobiet w ciąży pijących szkodliwie czy ryzykownie, ale także tych, które spożywają alkohol umiarkowanie lub sporadycznie. Dzieje się tak z uwagi na fakt, że nie ma bezpiecznej dawki alkoholu, której wypicie nie byłoby obarczone ryzykiem dla dziecka w łonie matki. Wskazuje się, że pomimo wzrostu świadomości społeczeństwa, problem spożywania alkoholu w ciąży nadal dotyczy znaczącej ilości Polek. Próby oszacowania skali tego zjawiska wskazują na niepokojąco dużą rozpiętość wyników, od 5% do 10% według raportów GIS z 2013 r. i 2017 r. na temat zachowań zdrowotnych kobiet w ciąży, aż do 30% wg E. Fijołek (2013 r.)[1)].

W związku z powyższym zwraca się uwagę na konieczność podejmowania wszelkich działań przeciwdziałających zjawisku FASD. Informacje ostrzegawcze na opakowaniach napojów alkoholowych uznaje się za jeden z elementów działań profilaktycznych i edukacyjnych w tym zakresie.

[1)] Fijołek E. „*Analiza wiedzy kobiet z województwa warmińsko-mazurskiego na temat Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS)*". Przedsiębiorczość i Zarządzanie. Wybrane problemy organizacji i zarządzania w pielęgniarstwie. Pielęgniarstwo bez granic. Łódź, Społeczna Akademia Nauk, 2013 r.

Projekt ustawy zmierza do nałożenia obowiązku umieszczania informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią na naczyniach, w których napoje alkoholowe są dostarczane do miejsc sprzedaży. Szczegóły informacji na temat szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią, w tym wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania takiej informacji na naczyniach, określi minister właściwy do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia.

Podczas prac nad projektem ustawy podjęto decyzję o rozszerzeniu zakresu nowelizacji. Zaproponowano nałożenie obowiązku informacyjnego dotyczącego szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią również w odniesieniu do reklamy i promocji piwa. Sposób i zakres informowania w przekazach reklamowych i promocyjnych o szkodliwości alkoholu określony zostanie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia.

Ponadto w trakcie procedowania projektu ustawy weszła w życie ustawa z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego, która dokonała zmian w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców w kontekście zasad opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny ich funkcjonowania. Celem tej ustawy jest zapewnienie większej stabilności i przewidywalności legislacji gospodarczej, jak również redukcji obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców. Zgodnie ze znowelizowanym art. 67 ustawy – Prawo przedsiębiorców, przy opracowywaniu projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, w szczególności dążyć do nakładania obowiązków administracyjnych jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów oraz równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie.

Mając na względzie powyższe regulacje, projekt ustawy został uzupełniony o następujące rozwiązania mające na celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, uproszczenie procedur i ograniczenie obciążeń finansowych:

1) zniesienie opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (aktualnie opłata wynosi 200 zł za każdą decyzję);

2) wydłużenie z 14 dni do 30 dni terminu na zgłoszenie odpowiedniemu organowi zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu;
3) doprecyzowanie regulacji określającej zasady wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku, gdy opłata wnoszona jest w ratach.

2. Różnice między obowiązującym a projektowanym stanem prawnym

Aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi w art. 13 ust. 1, że napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy. Zgodnie z art. 13 ust. 2 w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu.

Nie istnieje zatem ustawowy obowiązek umieszczania informacji ostrożnościowych na naczyniach, w których dostarcza się napoje alkoholowe do miejsc sprzedaży. Spotykane w obrocie opakowania produktów alkoholowych z komunikatem o treści: „W ciąży nie piję alkoholu”, bądź z ostrożnościowym znakiem graficznym, są umieszczane przez przedsiębiorców na zasadzie dobrowolności. Znaki te znajdują się wyłącznie na wybranych produktach alkoholowych (głównie na opakowaniach, w których sprzedawane jest piwo). Biorąc pod uwagę, że oznaczenia te są rozpoznawalne i pełnią istotną funkcję ostrzegawczą, zasadnym jest wprowadzenie obowiązku umieszczania stosownej informacji na wszystkich naczyniach napojów alkoholowych.

Kwestie reklamy i promocji napojów alkoholowych w aktualnie obowiązującym stanie prawnym reguluje art. 13^1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przepis ten wprowadza na obszarze kraju zakaz reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa. Reklama i promocja piwa jest dozwolona pod warunkiem, że:

1) nie jest kierowana do małoletnich;
2) nie przedstawia osób małoletnich;
3) nie łączy spożywania alkoholu ze sprawnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami;

4) nie zawiera stwierdzeń, że alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych;
5) nie zachęca do nadmiernego spożycia alkoholu;
6) nie przedstawia abstynencji lub umiarkowanego spożycia alkoholu w negatywny sposób;
7) nie podkreśla wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju alkoholowego;
8) nie wywołuje skojarzeń z:
   a) atrakcyjnością seksualną,
   b) relaksem lub wypoczynkiem,
   c) nauką lub pracą,
   d) sukcesem zawodowym lub życiowym.

W myśl art. 13^1 ust. 2 reklama i promocja piwa nie może być prowadzona:

1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6.00 a 20.00, z wyjątkiem reklamy prowadzonej przez organizatora imprezy sportu wyczynowego lub profesjonalnego w trakcie trwania tej imprezy;
2) na kasetach wideo i innych nośnikach;
3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej;
4) na okładkach dzienników i czasopism;
5) na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy, chyba że 20% powierzchni reklamy zajmować będą widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim;
6) przy udziale małoletnich.

Aktualnie obowiązujący przepis art. 13^1 ust. 11 upoważnia ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia, w drodze rozporządzenia, wielkości, treści, wzoru i sposobu umieszczania na słupach, tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklam (o których mowa w art. 13^1 ust. 2 pkt 5), napisów informujących o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletniemu, mając na względzie ograniczenie spożycia alkoholu oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi wśród młodzieży. Wydane na tej podstawie rozporządzenie z dnia 6 listopada 2003 r. w sprawie treści, wielkości, wzoru i sposobu umieszczania na reklamach piwa napisów informujących o szkodliwości spożywania alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim w § 1 ust. 1 stanowi, iż na reklamach piwa umieszczanych na słupach i tablicach reklamowych i innych

stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy umieszcza się napis informujący o:

1) szkodliwości spożywania alkoholu, o treści:

„1/2 litra piwa zawiera 25 gramów czystego alkoholu etylowego. Nawet taka ilość szkodzi zdrowiu kobiet w ciąży i jest niebezpieczna dla kierowców” lub

2) zakazie sprzedaży napojów alkoholowych małoletnim, o treści:

„1/2 litra piwa zawiera 25 gramów czystego alkoholu etylowego. Sprzedaż alkoholu osobom do lat 18 jest przestępstwem”.

Napisy takie umieszcza się w górnej części reklamy, na stanowiącej 20 % reklamy powierzchni podzielonej poziomo na dwie równe części, w taki sposób, aby odległości liter od dolnej i górnej krawędzi części tła były nie większe niż 1/4 wysokości liter, a odległość między wierszami nie większa niż wysokość liter. Napisy drukuje się w sposób wyróżniający się od kolorystyki reklamy, w kolorze czerwonym na białym tle lub w kolorze białym na czerwonym tle, wielkimi literami (wersalikami), czcionką Avalon, Avant Garde lub Arial o grubości stanowiącej 20-25 % jej wysokości.

Niezależnie od obowiązywania wskazanych powyżej regulacji, uznano za konieczne rozszerzenie zakresu informowania o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią poprzez objęcie obowiązkiem informacyjnym wszystkich przekazów reklamowych i promocyjnych dotyczących piwa.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami art. 9^2 ust. 25 i 26 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przedsiębiorcy prowadzący obrót hurtowy napojami alkoholowymi są obowiązani do ponoszenia szeregu opłat, w tym w szczególności za wydanie decyzji wprowadzającej nowe miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększającej liczbę tych miejsc w stosunku do wymienionych w wydanych zezwoleniach na obrót hurtowy – w wysokości 50% stawki określonej dla zezwolenia w dniu jego wydania, a także za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniach – w wysokości 200 zł. Zmiana zaproponowana w projekcie polega na likwidacji opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (uchylenie art. 9^2 ust. 26), przy jednoczesnym pozostawieniu opłaty za decyzję dotyczącą zwiększenia liczby miejsc prowadzenia działalności. Konsekwencją zaproponowanej zmiany jest odpowiednia modyfikacja art. 9^2 ust. 1.

W myśl przepisów art. 9^4 pkt 8 i art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przedsiębiorcy są obowiązani do zgłaszania właściwemu organowi wydającemu zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi i na sprzedaż napojów alkoholowych, zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany. W związku z tym, że termin ten uznawany jest za zbyt krótki oraz biorąc pod uwagę fakt, że niedopełnienie wskazanego wyżej obowiązku może skutkować utratą zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi i na sprzedaż napojów alkoholowych, zaproponowano wydłużenie wskazanego terminu do 30 dni.

Aktualnie obowiązujący przepis art. 11^1 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jest wnoszona na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego lub jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego. Przepis w obecnym brzmieniu nie zawiera regulacji dotyczącej sposobu postępowania w sytuacji, gdy całkowita kwota opłaty nie może zostać podzielona na trzy równe raty. W praktyce powoduje to wątpliwości co do prawidłowej wysokości każdej z rat, co może prowadzić do niezamierzonego wniesienia opłaty w kwocie niższej niż wymagana – nawet o pojedyncze grosze. W aktualnym stanie prawnym taka sytuacja skutkuje powstaniem obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej w wysokości 30% należnej opłaty rocznej, a w przypadku jej nieuiszczenia w terminie – automatycznym wygaśnięciem zezwolenia, bez względu na skalę uchybienia.

Celem projektowanej zmiany art. 11^1 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku wyboru opcji płatności w trzech ratach. Projektodawcy zaproponowali wprowadzenie regulacji, w myśl której w przypadku, gdy opłaty nie da się podzielić na równe raty, dwie pierwsze raty byłyby zaokrąglane do pełnych złotych w górę, zaś trzecia rata byłaby ratą wyrównującą.

3. Rozwiązania szczegółowe oraz przedstawienie założeń podstawowych aktów wykonawczych do ustawy

3.1. Obowiązek informacyjny dotyczący szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią

Proponuje się nowelizację art. 13 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez wskazanie, że napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone jest nie tylko oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy, ale także informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Proponuje się ponadto, aby minister właściwy do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Minister w rozporządzeniu zdecyduje, w jakim miejscu na opakowaniu powinna być umieszczona informacja, jaka będzie jej wielkość, czy przyjmie ona formę napisów informujących czy też będzie miała charakter piktogramu. Przy tym minister będzie obowiązany zapewnić, aby informacja była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna, tak by mogła skutecznie pełnić funkcję ostrzegawczą i prewencyjną.

Przewiduje się ponadto nowelizację art. 13^1 ust. 1 poprzez uzupełnienie katalogu przesłanek, od których spełnienia uzależniona jest możliwość prowadzenia reklamy i promocja piwa. Reklama i promocja będzie musiała zawierać informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Informację taką trzeba będzie zamieszczać we wszystkich rodzajach przekazów reklamowych i promocyjnych, których przedmiotem będzie piwo, bez względu na to gdzie taka reklama będzie udostępniana. Ze względu na różnorodność środków przekazu (m. in.: słupy, tablice reklamowe, telewizja, Internet, radio) zdecydowano, że szczegóły realizacji obowiązku informacyjnego zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia. Podobnie jak w przypadku informacji na naczyniach zamkniętych, rozporządzenie będzie przesądzało zarówno treść informacji, która będzie musiała być zmieszczona w przekazie reklamowym i promocyjnym, jak i sposób podania jej do wiadomości (np. w którym miejscu reklamy wizualnej albo papierowego materiału promocyjnego powinna być zamieszczona informacja i jaką powierzchnię powinna zajmować, czy w reklamie telewizyjnej informacja powinna być odczytana przez lektora, czy też wystarczy jej wyświetlenie w reklamie przez określony czas, w jaki sposób przekazywać informację podczas eventu promującego piwo). Wydając rozporządzenie minister będzie musiał kierować się tym, aby przekazywana informacja była zrozumiała dla adresatów i jednoznacznie wskazywała zagrożenie.

Ze względu na to, że projekt nakłada na przedsiębiorców nowe obowiązki i obciążenia związane ze zmianą wyglądu opakowań napojów alkoholowych, ingerując tym samym w zasady prowadzenia działalności gospodarczej, sformułowano regulację przejściową

gwarantującą możliwość prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w naczyniach niespełniających wymogów przewidzianych nowymi przepisami, przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie nowelizacji. Przewidziano ponadto wydłużony 6-miesięczny okres *vacatio legis*, aby zapewnić odpowiedni czas na zapoznanie się z nową regulacją i dostosowanie do niej swojej działalności przez adresatów, w szczególności w zakresie dostosowania treści przekazów reklamowych i promocyjnych do nowych regulacji.

3.2. Pozostałe regulacje

Zaproponowana zmiana polegająca na uchyleniu art. 9^2 ust. 26, a w konsekwencji na modyfikacji art. 9^2 ust. 1, będzie skutkować zniesieniem opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi. Jednocześnie projektodawcy zdecydowali o pozostawieniu w systemie prawnym opłaty za decyzję dotyczącą zwiększenia liczby miejsc prowadzenia działalności.

Wskazane wyżej rozwiązanie przyczyni się do uproszczenia procedur administracyjnych oraz redukcji kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców w ramach prowadzenia działalności gospodarczej. Obecnie obowiązująca opłata, w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu, obejmuje zmiany o charakterze technicznym, organizacyjnym lub formalnym, które nie skutkują zwiększeniem zakresu działalności gospodarczej, ani potencjalnych przychodów z obrotu napojami alkoholowymi. Należą do nich w szczególności zmiany danych przedsiębiorcy, czy dotyczące reorganizacji wewnętrznej podmiotu, niepowodujące rozszerzenia działalności na nowe lokalizacje. Utrzymywanie opłaty w takim przypadku może być postrzegane jako nieproporcjonalne obciążenie finansowe, które nie znajduje odzwierciedlenia w nakładzie pracy organu. Zniesienie opłaty ma zatem na celu zwiększenie przejrzystości i racjonalności systemu opłat oraz ograniczenie zbędnych barier administracyjnych, co jest zgodne z postulatami środowisk przedsiębiorców dotyczącymi eliminowania drobnych, lecz uciążliwych obowiązków finansowych.

Zmiana w art. 9^4 pkt 8 oraz w art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi polega na modyfikacji terminu na zgłoszenie zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub marszałkowi województwa (w przypadku zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi), a także wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta właściwemu ze względu na lokalizację punktu sprzedaży (w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych). W ocenie projektodawców, wydłużenie terminu

z 14 dni do 30 dni nie wpłynie negatywnie na skuteczność nadzoru nad realizacją zezwoleń, a jednocześnie zapewni przedsiębiorcom realny czas na dopełnienie obowiązków ustawowych. Zmiana ta będzie sprzyjała pewności prawa, nie zmieniając istoty obowiązku dokonywania zgłoszeń ani konsekwencji jego niewypełnienia – brak zgłoszenia w ustawowym terminie nadal będzie stanowić podstawę do cofnięcia zezwolenia. Wydłużenie terminu będzie jednak służyć ograniczeniu ryzyka niezamierzonego naruszenia przepisów przez przedsiębiorców działających w dobrej wierze.

Projektowana zmiana art. 11^1 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakłada doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sytuacji, gdy przedsiębiorca zdecyduje się na wniesienie opłaty w trzech ratach. Zaproponowano dodanie reguły, zgodnie z którą w sytuacji, gdy opłaty nie będzie można podzielić na równe raty, dwie pierwsze należy zaokrąglić w górę do pełnych złotych, zaś trzecia będzie ratą wyrównującą. Wprowadzenie powyższej regulacji, w ocenie projektodawców, będzie służyć zwiększeniu pewności prawa i może zapobiegać nieproporcjonalnym skutkom drobnych nieprawidłowości w zakresie opłat. Zmiana ta ma charakter techniczny i porządkujący, a jej celem jest wyeliminowanie nadmiernie restrykcyjnych konsekwencji dla przedsiębiorców, którzy – działając w dobrej wierze – wnieśli opłatę w wysokości różniącej się w minimalnym stopniu od wymaganej, co zdarzało się w praktyce (np. przypadek przedsiębiorcy z Łodzi, u którego różnica wyniosła 1 grosz).

Proponowana zmiana zapewni jednoznaczność zasad obliczania i wnoszenia rat, umożliwi organom jednolitą wykładnię oraz ograniczy ryzyko naruszania prawa przez przedsiębiorców z powodów niezawinionych lub niezależnych od nich (np. błędnego zaokrąglenia kwoty przez system do obliczania rat). W efekcie zmiana ta przyczyni się do zwiększenia proporcjonalności i sprawiedliwości w stosowaniu przepisów ustawy.

W przepisie o wejściu w życie przesądzono, że wskazana wyżej zmiana wejdzie w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym nastąpi ogłoszenie ustawy. Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku przedsiębiorców, którzy prowadzili sprzedaż napojów alkoholowych w poprzednim roku, są uzależnione od ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w poprzednim roku, a zatem uzasadnione jest, aby zmiana zasad wnoszenia opłat w ratach weszła w życie z dniem 1 stycznia.

4. Skutki i wyniki konsultacji

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji są przedstawione w ocenie skutków regulacji. Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi są zamieszczone na senackiej stronie internetowej.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej ustawy jest zgodny prawem Unii Europejskiej.

W odniesieniu do projektowanej regulacji będzie miała zastosowanie procedura notyfikacji, o której mowa w art. 45 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. W myśl art. 39 ust. 1 tego rozporządzenia państwa członkowskie mogą wymagać, zgodnie z procedurą określoną w art. 45, podawania dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych, o ile jest to uzasadnione przynajmniej jednym z poniższych powodów:

a) ochroną zdrowia publicznego;
b) ochroną konsumentów;
c) zapobieganiem nadużyciom;
d) ochroną praw własności przemysłowej i handlowej, oznaczeń pochodzenia, zarejestrowanych nazw pochodzenia oraz zapobieganiem nieuczciwej konkurencji.

W związku z tym, że projektowana nowelizacja polega na wprowadzeniu obowiązku podawania dodatkowych informacji na naczyniu zawierającym napój alkoholowy tj. informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, znajdzie zastosowanie art. 45 rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem państwo członkowskie, które uznaje za konieczne przyjęcie nowego prawodawstwa dotyczącego informacji na temat żywności, jest obowiązane zawiadomić wcześniej Komisję i inne państwa członkowskie o planowanych przepisach i podać powody, które je uzasadniają.

Tytuł projektu: *ustawa o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* **Przedstawiciel wnioskodawcy:** senator Rafał Ambrozik **Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym:** Iwona Kozera-Rytel, główny legislator, tel. 22 694 9338 w zakresie OSR: Marian Fałek, główny ekspert, tel. 22 694 9082	**Data sporządzenia:** 31 lipca 2025 r. **Źródło:** petycja **Nr druku: 166, 166 S**

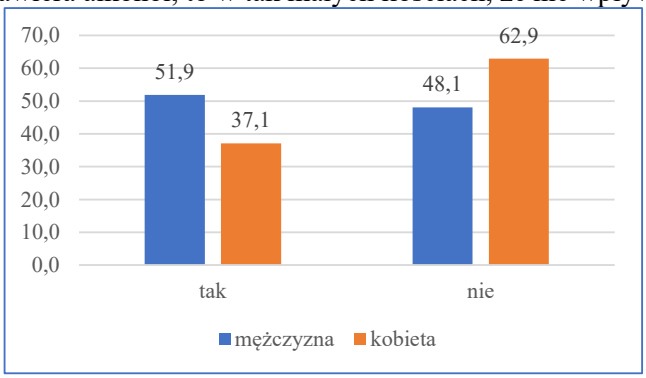
OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Alkohol jest substancją psychoaktywną, którą spożywa niemal 90% dorosłych Polaków. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim, a w Europie na drugim miejscu wśród najistotniejszych czynników ryzyka dla zdrowia populacji[1]. W celu ograniczenia spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią podejmowane są przez państwo różne inicjatywy. „*Ciąża bez alkoholu*" – pod takim hasłem Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi od 2007 r. działania edukacyjne związane z upowszechnianiem wiedzy na temat szkód w rozwoju płodu wynikających z picia alkoholu przez matkę w czasie ciąży. Informacje nt. szkodliwości spożywania alkoholu uzyskują także kobiety w trakcie wizyt u lekarza[2]. Co trzecia kobieta przyznała (33,3%), że lekarz zalecał jej niespożywanie alkoholu w czasie ciąży. Nieco mniej (26,7%) kobiet wskazało, że lekarz zalecał im abstynencję w czasie karmienia piersią.

Badania statystyczne wskazują, że działania podejmowane przez państwo w celu ograniczenia spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży przynoszą pożądane efekty. W latach 2013–2017 udział kobiet deklarujących, że w czasie ciąży nie spożywają alkoholu wzrósł o 5,26 pkt. proc. – z poziomu 89,9% w 2013 r. do 95,16% w 2017 r.[3] Jednak mimo tych pozytywnych zmian zachowań kobiet w ciąży, w społeczeństwie nadal rozpowszechnionych jest wiele błędnych poglądów, jak np. dotyczący niewielkiej szkodliwości picia umiarkowanych ilości alkoholu przez kobietę w ciąży. Innym bardzo niebezpiecznym stereotypem jest przeświadczenie, że wino pozytywnie wpływa na zdrowie ciężarnej kobiety i jej nienarodzonego dziecka. Zamieszczony poniżej wykres nr 1 i dane w poniższej tabeli nr 1 ilustrują występowanie błędnych poglądów w społeczeństwie polskim.

Wykres nr 1: Piwo chociaż zawiera alkohol, to w tak małych ilościach, że nie wpływa negatywnie na zdrowie

Źródło: Na podstawie danych PARPA, „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.", dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Tabela nr 1: Ocena ryzyka zdrowotnego dla dziecka.

ocena ryzyka dla kobiet	jedn.	picie niewielkich ilości alkoholu	picie dużych ilości alkoholu
brak ryzyka	%	1,07	0,44
nieznaczne ryzyko		7,06	0,19
średnie ryzyko		16,51	1,00
wysokie ryzyko		75,35	98,37
suma		100	100

Źródło Państwowa Inspekcja Sanitarna, „*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży 2017*".

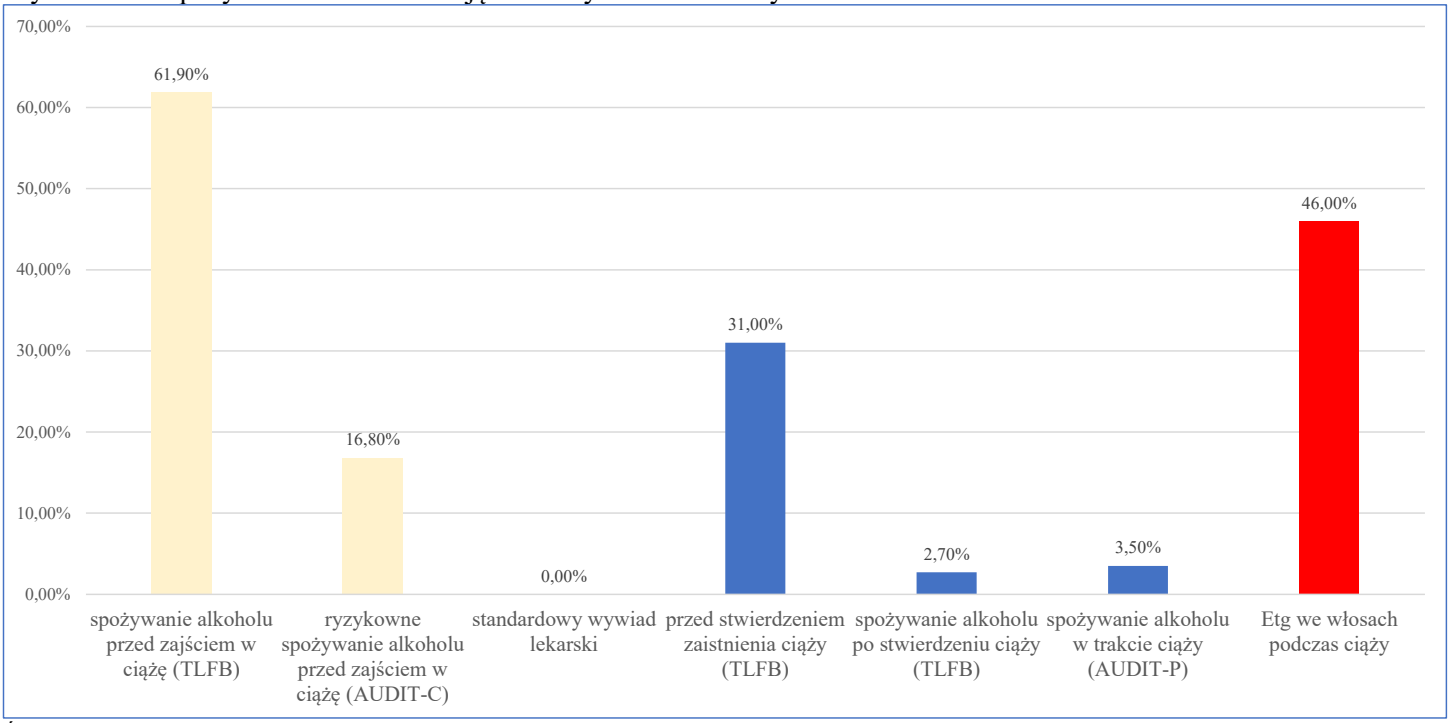
[1] NIK, Informacja o wynikach kontroli; „Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych", LPO.430.006.2020 Nr ewid. 196/2020/P/20/076//LPO
[2] PARPA; „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek
[3] Państwowa Inspekcja Sanitarna „*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży 2017*"
https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2018/04/Zachowania-zdrowotne-kobiet-w-ci%C4%85%C5%BCy-alkohol-i-papierosy.-Raport-2017-1.pdf

Picie alkoholu w czasie ciąży nie różni się w grupie badanych kobiet ze względu na ich wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie czy zaangażowanie religijne. Ponadto te zmienne socjodemograficzne nie mają wpływu na częstotliwość czy rodzaj wypijanego alkoholu. Z badań ankietowych wynika, że kobiety preferują wino – niemal połowa kobiet spożywających alkohol w czasie ciąży zadeklarowała picie wina, w następnej kolejności – wódki, natomiast najrzadziej wskazywanym alkoholem było piwo[4].

Jednak pomimo podejmowanych inicjatyw wiele kobiet nadal nie zdaje sobie sprawy, że wino nawet w bardzo małej ilości, tak samo jak inne alkohole (piwo, wódka itd.) może spowodować nieodwracalne uszkodzenie nienarodzonego dziecka w spektrum alkoholowego zaburzenia płodu FASD (ang. Fetal Alcohol Spectrum Disorder), z których najcięższy jest FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy (ang. Fetal Alcohol Syndrome)[5].

Okazuje się, że dokładność oceny skali spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży zależy także od metody zastosowanej w celu pomiary tego zjawiska. Jak wynika z publikacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom istnieje możliwość obiektywnej oceny używania alkoholu, substancji psychoaktywnych w czasie ciąży na podstawie wyników oznaczeń metabolitów. Analiza włosów może być użyteczna w przypadku detekcji chronicznego bądź nadmiernego spożywania alkoholu. Wyniki badania Etg we włosach wskazują jak może kształtować się rzeczywisty obraz spożywania alkoholu przez kobiety w czasie ciąży, dane te są niepokojące.

Wykres nr 2: Spożywanie alkoholu w ujęciu różnych metod oceny.

Źródło: dr n. med. Tomasz Maciejewski, Klinika Położnictwa i Ginekologii Instytut Matki i Dziecka, Położnictwo w praktyce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, publikacja w Magazynie pielęgniarki i położnej 9/2023, https://kcpu.gov.pl/wp-content/uploads/2024/01/FASD.-Ocena-ryzyka-spozywania-alkoholu-w-czasie-ciazy.pdf

Skala występowania FAS w Polsce może mieścić się w przedziale 1–3 przypadki na 1000 urodzeń (0,3%). Oznacza to, że nawet 900 dzieci w roku rodzi się z pełnymi objawami tej choroby[6]. Prawdopodobnie zaburzenia opisywane jako FASD ma 20 dzieci na 1000. FAS jest chorobą nieuleczalną, której występowanie – zgodnie z naukową wiedzą – można wyeliminować, jeżeli kobiety w ciąży nie będą spożywać alkoholu.

[4] PARPA; „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r."; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

[5] Na podstawie informacji zamieszczonej na stronie internetowej http://ciazabezalkoholu.info/

[6] „*Płodowy zespół alkoholowy w ujęciu interdyscyplinarnym*", Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu, 2015, Edyta Kędra, Maria Borczykowska-Rzepka.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt.

W celu przeciwdziałania skutkom picia alkoholu przez kobiety w ciąży rekomenduje się przyjęcie projektu *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,* w którym proponuje się wprowadzenie następujących narzędzi interwencji:

1. nałożenie na producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych obowiązku umieszczania na naczyniach, w których sprzedawane są napoje alkoholowe informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią,
   - minister właściwy do spraw zdrowia, w rozporządzeniu, określi wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji,
   - napoje alkoholowe dostarczane do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagań będą mogły być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy,

2. rozszerzenie zakresu informowania o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią poprzez objęcie obowiązkiem informacyjnym przekazów reklamowych i promocyjnych piwa,
   - minister właściwy do spraw zdrowia, w rozporządzeniu, określi sposób i zakres informowania,

W celu uwzględnienia zasady równoważenia obowiązków administracyjnych, wynikającej z przepisów ustawy z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego, która obowiązuje od 13 lipca 2025 r., zaproponowano następujące regulacje:

- zniesienie opłaty 200 zł za zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy alkoholem,
- wydłużenie terminu zgłaszania zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, z 14 do 30 dni,
- doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku, gdy opłata wnoszona jest w ratach.

Oczekuje się, że projektowana regulacja przyczyni się do podniesienia świadomości kobiet w ciąży i karmiących piersią w zakresie szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu. Istnieją pewne dowody na to, że etykiety ostrzegawcze mogą zwiększać wiedzę na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu w czasie ciąży[7]. Regulacja może ponadto wpłynąć profilaktycznie na otoczenie, które często nie reaguje lub wręcz zachęca kobiety do picia alkoholu. Zakłada się, że efektem wdrożenia projektowanej ustawy będzie dalszy spadek spożycia alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. W konsekwencji zmniejszeniu powinna ulec liczba dzieci dotkniętych Spektrum Alkoholowych Uszkodzeń Płodu (FASD), w tym liczba dzieci urodzonych z najcięższym przypadkiem – Alkoholowym Zespołem Płodowym (FAS).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na świecie częstotliwość występowania FAS szacuje się na 3–9 na 1000 żywych urodzeń. W Niemczech co roku rodzi się ok. 2200 dzieci z FAS, a w USA – ok. 5000[8].

Światowy Dzień FAS (ang. *World FAS Day*), Dzień Świadomości FASD (ang. *FASD Awareness Day*), obchodzony jest 9 września. W celu uświadomienia przyszłym matkom skutków picia alkoholu w ciąży, ryzyka wpływu na rozwój płodu oraz na możliwy, nieprawidłowy rozwój dziecka w przyszłości, a także, aby zwrócić uwagę społeczeństw na występowanie problemu w skali światowej z ideą ustanowienia Dnia Świadomości wystąpili rodzice z Toronto (Kanada) i Tucson (USA). Pierwszy Międzynarodowy FAS Day odbył się 9 września 1999 r. w Auckland w Nowej Zelandii. Następnie FAS Day odbyły się w Australii, RPA, USA, aby w końcu, przy udziale wolontariuszy z Włoch, Niemiec i Szwecji przenieść się na grunt europejski. Senat Stanów Zjednoczonych, rezolucją z 23 czerwca 2004 r., ustanowił dzień 9 września Narodowym Dniem FASD (*National FASD Day*)[9].

Komisja Europejska, dostrzegając negatywne skutki spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży, uruchomiła, w 2016 r., wspólnie ze Światową Organizacją Zdrowia, projekt, którego celem jest monitorowanie zjawiska oraz promocja skutecznych metod prewencyjnych. W świetle publikacji Komisji Europejskiej, państwa członkowskie w celu ograniczenia tego negatywnego zjawiska podejmują zróżnicowane działania[10]. Jednak, jak wynika z raportu Światowej Organizacji Zdrowia,

[7] European Commission, „Alcohol in Europe. A public health perspective", Peter Anderson and Ben Baumberg Institute of Alcohol Studies, UK June 2006; https://ec.europa.eu/health/archive/ph_determinants/life_style/alcohol/documents/alcohol_europe_en.pdf
[8] Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, http://www.parpa.pl/index.php/ciaza-bez-alkoholu/badania
[9] Na podstawie informacji zamieszczonych na stronach Wikipedia oraz www.fasday.com
[10] Komisja Europejska i Biuro Regionalne Światowej Organizacja Zdrowia w Europie, *„Prevention of harm caused by alcohol exposure in pregnancy"* http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/318074/Prevention-harm-caused-alcohol-exposure-pregnancy.pdf

niewiele krajów będących członkami tej organizacji posiada przepisy dotyczące umieszczania na etykietach informacji zdrowotnych (w tym ostrzeżenia dla kobiet w ciąży)[11].

Francja. W 2005 r. wprowadzono prawo nakazujące etykietowanie wszystkich napojów alkoholowych w taki sposób, aby zawierały ostrzeżenie przed spożywaniem alkoholu w czasie ciąży. Obowiązujące przepisy obligują do podawania na opakowaniach produktów zawierających alkohol informacji o treści: „Picie alkoholu w czasie ciąży nawet w małych ilościach może mieć poważne konsekwencje zdrowotne dla dziecka" lub do użycia piktogramu z przekreślonym na czerwono wizerunkiem kobiety w ciąży spożywającej alkohol. Możliwość wyboru sposobu ostrzegania spowodowała, że większość producentów stosuje piktogram. Ustalone minimalne specyfikacje dotyczące rozmiaru i koloru piktogramu, zaowocowały zastosowaniem małego piktogramu.

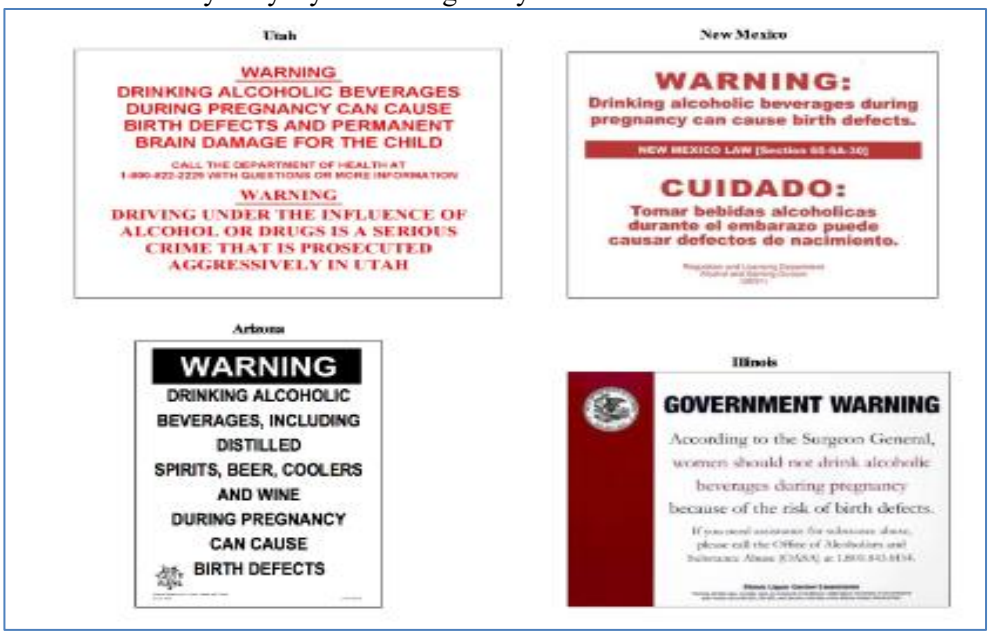
Litwa. W 2016 r. częścią bardziej kompleksowej polityki kontroli spożywania alkoholu była ustawa wprowadzająca obowiązkowe ostrzeżenia graficzne o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży. Znak ostrzegawczy musi być umieszczony na pojemniku, obok innej informacji obowiązkowej. Musi on być przedstawiony w kolorze kontrastowym do tła, aby informacja była wyraźnie widoczna, niepokryta tekstem lub innym symbolem graficznym. Średnica symbolu ostrzegawczego musi wynosić co najmniej 5 mm, jeśli objętość pojemnika na napoje wynosi 500 ml lub mniej, albo 10 mm, jeżeli objętość przekracza 500 ml.

Irlandia. Przepisy dotyczące etykietowania alkoholu zostały przyjęte w 2018 r., ale jeszcze nie obowiązują i są częścią kompleksowego pakietu polityki alkoholowej. Zgodnie z regulacją, zadaniem ministra zdrowia jest określenie formy etykiety informacyjnej, w szczególności rozmiaru, koloru, rodzaju czcionki i materiału.

Australia. Z informacji Food Standards Australia New Zealand wynika, że Australia wprowadziła prawo dotyczące umieszczania na napojach alkoholowych etykiet ostrzegających o skutkach spożywania alkoholu w czasie ciąży. Przepisy zostały ogłoszone w dniu 31 lipca 2020 r. z trzyletnim okresem przejściowym. Opublikowano także opcjonalne alternatywne wymagania dotyczące etykiet ostrzegających umieszczanych na opakowaniach zewnętrznych z tektury falistej. Na stronie internetowej Food Standards Australia New Zealand zamieszczone są szczegółowe zalecenia dotyczące technicznych wymogów związanych z umieszczaniem i wyglądem etykiety ostrzegawczej[12,13].

USA. Sprzedawcy alkoholu są prawnie zobowiązani do umieszczania znaków ostrzegawczych w 23 stanach i w Washington D.C. Znaki te informują o ryzyku związanym z piciem alkoholu w czasie ciąży. Przeprowadzone badania potwierdzają wpływ etykiet ostrzegawczych na zmniejszenie spożycia alkoholu przez kobiety w ciąży[14].

Obraz nr 1: Przykłady etykiet ostrzegawczych w USA.

Źródło: Gulcan Cil, „Effects of Posted Point-of-Sale Warnings on Alcohol Consumption During Pregnancy and on Birth Outcomes", 2017.

[11] World Health Organization Regional Office for Europe; WHO HEALTH EVIDENCE NETWORK SYNTHESIS REPORT 68, "What is the current alcohol labelling practice in the WHO European Region and what are barriers and facilitators to development and implementation of alcohol labelling policy?"; Eva Jané-Llopis, Daša Kokole, Maria Neufeld, Omer Syed Muhammad Hasan, Jürgen Rehm

[12] Food Standards Australia New Zealand (FSANZ); https://www.foodstandards.gov.au/business/labelling/pregnancy-warning-labels/pregnancy-warning-labels-downloadable-files#faqs

[13] https://www.foodregulation.gov.au/search/funnelback?query=Impact+Assessment+label+alcohol&search_scope=0

[14] Gulcan Cil, "Effects of Posted Point-of-Sale Warnings on Alcohol Consumption During Pregnancy and on Birth Outcomes", 2017.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
kobiety w ciąży lub karmiące piersią	ok. 380 tys./rok	szacunki własne na podstawie danych GUS	• zwiększenie świadomości na temat szkodliwości spożywania alkoholu dla zdrowia dziecka • spadek liczby urodzeń dzieci dotkniętych FASD
producenci napojów alkoholowych:	liczba browarów **326** wyrób i przetwarzanie alkoholu etylowego **534**	The Brewers of Europe[15] Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa[16]	• obowiązek umieszczania informacji na opakowaniach napojów alkoholowych o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią • obowiązek informowania w przekazach reklamowych piwa o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią
podmioty zajmujące się produkcją wina, dystrybucją wina	**ok. 600** **ok. 500**	Szacunki Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa[17]	• koszty jednorazowe związane z dostosowaniem etykiet do zmienionych przepisów • negatywny wpływ na popyt na napoje alkoholowe • zniesienie opłaty 200 zł za zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy alkoholem • wydłużenie terminu zgłaszania zmian w zezwoleniach z 14 na 30 dni • modyfikacja zasad wnoszenia opłat za koncesje w ratach
dystrybutorzy napojów alkoholowych: • hipermarkety, supermarkety • dyskonty • sklepy spożywcze • sklepy monopolowe winno-cukiernicze • sklepy wysoko wyspecjalizowane • stacje benzynowe • sklepy internetowe • puby, bary, kawiarnie, restauracje • kluby, dyskoteki • hotele • punkty czasowe, imprezy masowe		KPMG „*Rynek napojów alkoholowych w Polsce*”	

[15]The Brewers of Europe, “European Beer Trends, statics Report, 2024 Edition”, https://brewersofeurope.eu/wp-content/uploads/2024/12/eu-beer-trends-2024-web.pdf

[16] Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Wykaz podmiotów posiadających uprawnienia do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wyrobu i przetwarzania alkoholu etylowego, stan na 17.01.2025 r.

[17] Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa, opinia do projektu *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,* druk 166.

minister właściwy do spraw zdrowia			• obowiązek wydania rozporządzenia, w którym zostaną określone wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią • obowiązek wydania rozporządzenia, w którym zostanie określony sposób i zakres informowania w przekazach reklamowych i promocyjnych piwa o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* w dniu 14 października 2024 r. przesłano następującym podmiotom: Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom; Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu; Ministrowi Finansów; Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Ministrowi Zdrowia; Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów; Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka; Stowarzyszeniu Krajowej Unii Producentów Soków; Związkowi Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie; Polskiemu Stowarzyszeniu Browarów Rzemieślniczych; Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców; Związkowi Rzemiosła Polskiego; Związkowi Sadowników Rzeczpospolitej Polskiej; Business Centre Club; Krajowej Radzie Radców Prawnych; Naczelnej Radzie Adwokackiej; Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej; Konfederacji Lewiatan; Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej; Głównemu Stowarzyszeniu Naukowo-Technicznemu Przemysłu Spożywczego; Związkowi Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy; Związkowi Pracodawców Polska Rada Winiarstwa; Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność"; Rzecznikowi Praw Dziecka. Termin nadsyłania opinii wyznaczono do dnia 31 października 2024 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi **poddał w wątpliwość zasadność wprowadzania zmian** nakładających dodatkowe obowiązki w zakresie znakowania opakowań napojów alkoholowych dostarczanych do miejsc sprzedaży, w kontekście już podejmowanych przez branżę alkoholową dobrowolnych inicjatyw dotyczących zwiększenia świadomości społecznej na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **pozytywnie** ocenił zmiany zaproponowane w projekcie ustawy. Jednocześnie zasugerował rozszerzenie zakresu projektowanej ustawy o następujące kwestie:

- obowiązek umieszczania informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży lub karmiące piersią także w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- możliwość wykorzystania opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18^1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dochodów z opłat określonych w art. 11^1 tej ustawy także na zadania realizowane przez asystentów rodziny oraz rodziny wspierające.

Rzecznik Praw Dziecka **pozytywnie** odniósł się do zaproponowanego rozwiązania, które porównał do rozwiązań, które ustawodawca wprowadził wobec wyrobów tytoniowych – poprzez obligatoryjny obowiązek zamieszczania ostrzeżenia zdrowotnego na opakowaniu jednostkowym i opakowaniu zbiorczym wyrobów tytoniowych do palenia. Jednocześnie podkreślił, że zaproponowana zmiana powinna stanowić jeden z elementów polityki państwa na rzecz wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdyż obecne rozwiązania są niewystarczające. Zwrócił uwagę na konieczność podjęcia działań regulacyjnych dotyczących dostępności alkoholu w Polsce (sprzedaż przez internet, reklama piwa, dostępność fizyczna i ekonomiczna).

Dyrektor Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom **pozytywnie** ocenił proponowane zmiany zmierzające do uregulowania obowiązku informowania zarówno w treści reklamy, jak i na produkcie (napoju alkoholowym) o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Ponadto wskazał, że ww. informacje są dalece niewystarczające. Niezwykle istotne jest informowanie konsumenta o szkodliwości alkoholu, w tym nie tylko o jego teratogenności, ale też m.in. o kancerogenności.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) **poparł** przedstawione rozwiązania. Jednocześnie zwrócił uwagę, że rozwiązania te wpisują się w szeroką dyskusję na temat sprzedaży alkoholu, jego dostępności i używania. Zdaniem Prezesa UOKiK, aby nowe regulacje były skuteczne oraz pozytywnie wpływały na konsumentów konieczne jest kompleksowe ujęcie zidentyfikowanych problemów. Prezes UOKiK zaproponował rozważenie włączenia przedstawionych w projekcie propozycji do projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi opracowanego przez Ministra Zdrowia (UD147).

Konfederacja Lewiatan wyraziła **pozytywną opinię** o inicjatywie. Jednocześnie zwróciła uwagę, że projektowane regulacje będą podlegały obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej. Ponadto Konfederacja Lewiatan zgłosiła:

- postulat określenia wzoru informacji ostrzegawczej, jej wielkości, a także sposobu umieszczenia takiej informacji wprost w ustawie,
- potrzebę dookreślenia rozumienia okresu przejściowego,
- postulat zmiany brzmienia art. 2 zgodnie z przedstawioną przez siebie propozycją.

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa zaznaczył, że z pełną aprobatą odnosi się do inicjatyw zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków wynikających z nieodpowiedzialnej konsumpcji alkoholu, oraz potwierdził, że wszelkie działania w tym kierunku są społecznie niezwykle istotne. Odnosząc się do projektu ustawy, Związek zwrócił jednak uwagę, że zasady znakowania napojów alkoholowych są uregulowane na szczeblu unijnym. Jest to uwarunkowane funkcjonowaniem jednolitego rynku i swobodą przepływu towarów. W związku z tym Związek **wyraził przekonanie, że wprowadzenie obowiązkowych ostrzeżeń** na produktach alkoholowych **powinno być uregulowane w ramach jednolitych przepisów UE**. W przypadku podjęcia przez Senat decyzji o kontynuowaniu prac nad nowelizacją ustawy, Związek zaapelował, aby:

- wzór ostrzeżenia zdrowotnego miał formę analogiczną do tej, która została wprowadzona we Francji, a przepisy były sformułowane w sposób odpowiadający francuskim regulacjom, w tym w szczególności, aby wzór został precyzyjnie określony bezpośrednio w ustawie,
- został wskazany konkretny termin, do którego producenci i importerzy mają czas na zapoznanie się z nowymi wymaganiami i dostosowanie etykiet, oraz żeby wyroby wyprodukowane przed tą datą, oznakowane zgodnie z obowiązującymi przed tą datą przepisami, mogły podlegać sprzedaży do wyczerpania zapasów. Zdaniem Związku określony art. 2 projektu 24-miesięczny okres, w czasie którego mogą być sprzedawane wyroby oznakowane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, jest zbyt krótki.

Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy wyraził stanowisko, że każda inicjatywa mająca na celu edukację na temat szkodliwości alkoholu dla nienarodzonego dziecka skierowana do kobiet w ciąży oraz tych, które chciałyby zostać matkami, jest godna wsparcia. Jednocześnie podkreślił, że informowanie przyszłej matki o szkodliwych skutkach spożywania przez nią alkoholu w momencie, kiedy sięga po butelkę, jest działaniem spóźnionym. Takie rozwiązanie (ostrzeżenia na etykietach) mogłyby pełnić jedynie funkcję wspierającą. Ważniejsze wydają się być działania informacyjne prowadzone na jak najwcześniejszym etapie, w tym w szczególności polegające na włączeniu lekarzy ginekologów w kampanie edukacyjne. Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy zwrócił też uwagę na to, że nakładanie obowiązku umieszczania dodatkowych informacji na etykietach podlega prawu UE. W przypadku próby wprowadzenia proponowanego obowiązku regulacje uznawane będą za przepisy techniczne i będą podlegały notyfikacji UE. Według Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy, wątpliwości budzi propozycja określenia rozporządzeniem Ministra Zdrowia wielkości, zakresu, wzoru i sposobu umieszczenia ostrzeżenia. Wymogi takie powinny być określone wprost w ustawie. Ponadto zaproponowano wprowadzenie ostrzeżeń analogicznych do tych, które wprowadzono we Francji. W opinii Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy zastrzeżenia wywołuje także propozycja dotycząca okresu przejściowego. Proponowana regulacja wymaga dookreślenia, poprzez wskazanie czy okres przejściowy dotyczy każdego wprowadzenia produktu do obrotu (przez wszystkie podmioty biorące udział w łańcuchu dystrybucji) czy wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy (przez producenta).

W ocenie Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego:

- branża piwowarska spełnia oczekiwania zawarte w petycji z 2017 r., ponieważ znak dotyczący niespożywania alkoholu przez kobiety ciężarne umieszczany jest na każdym opakowaniu piwa oferowanego na rynku polskim; producenci stosujący już obecnie oznakowanie odwołujące się do tematyki petycji, nie powinni być zobowiązani do jego zmiany, a wprowadzany wymóg ustawowy powinien dotyczyć jedynie tych producentów i importerów, którzy takiego oznakowania nie stosują lub nie zastosują do odpowiedniej daty określonej w ustawie;
- zachodzi konieczność notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej,
- do projektu ustawy powinien zostać dołączony również projekt aktu wykonawczego,
- zaproponowane okresy przejściowe w art. 2 projektu ustawy są zbyt krótkie; zasadne jest rozważenie wprowadzenia 36-miesięcznego okresu dostosowawczego, wzorem porównywalnych wymagań nałożonych przez UE na producentów żywności (podawanie na etykietach/opakowaniach wartości odżywczych),
- należy doprecyzować, czy obowiązek umieszczania ostrzeżenia dotyczył będzie także opakowania typu beczka KEG; taki obowiązek spowodowałby konieczność wymiany lub modyfikacji ok. 1,5 miliona stalowych beczek na piwo wykorzystywanych w gastronomii.

Rada Przedsiębiorców stwierdziła, że w sytuacji, w której duża część przedsiębiorstw zdecydowała się na samoregulację, wprowadzenie obowiązku ustawowego umieszczania na opakowaniach alkoholu specjalnego znaku przestrzegającego przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią wydaje się nieuzasadnione i oznacza zbyt dużą ingerencję w działania przedsiębiorstw. Rada Przedsiębiorców wnosi o zaniechanie dalszych prac nad projektem ustawy i kontynuowanie dialogu z producentami alkoholu przy prowadzeniu dalszych działań mających pogłębiać wiedzę na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych wyraziło pogląd, że projekt ustawy jest zbędny, gdyż stanowi próbę uregulowania zagadnienia, które podlega samoregulacji branży. Branża piwowarska od wielu lat podejmuje inicjatywy na rzecz odpowiedzialnego spożycia alkoholu (zamieszczanie na etykietach i materiałach reklamowych piktogramów). Ponadto Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych zwróciło uwagę na następujące kwestie:

- w art. 1 projektu ustawy są określenia, których nie stosuje się w prawie w odniesieniu do żywności („rodzaj", „moc") czy określenie „ilość napojów",
- wpisany w art. 1 projektu ustawy wymóg oznaczenia nazwy producenta nie jest spójny z prawem UE,
- kwestie znakowania napojów alkoholowych są regulowane na poziomie unijnym i tam znajdują się odpowiednie pojęcia w tym zakresie, a tymczasem „projekt wprowadza nowe, swoje określenia, jednocześnie nie wprowadzając ich definicji",
- konieczne jest uzupełnienie projektu ustawy o wzór oznaczenia, ponieważ w obecnym kształcie proponowana regulacja przyznaje ministrowi zbyt dużą dowolność w zakresie jego określenia.

Zdaniem Polskiego Stowarzyszenia Browarów Rzemieślniczych zachodzi potrzeba przeprowadzenia dalszych analiz i uwzględnienia najnowszych badań.

W dniu 29 lipca 2025 r. na wspólnym posiedzeniu Komisja Zdrowia oraz Komisja Ustawodawcza przyjęły projekt ustawy z poprawkami dotyczącymi:

- zniesienia opłaty 200 zł za zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy alkoholem,
- wydłużenia terminu zgłaszania zmian w zezwoleniach z 14 na 30 dni,
- modyfikacji zasad dokonywania opłat za koncesje w ratach.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Wydatki ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Saldo ogółem	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowa ustawa może przyczynić się do ograniczenia spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, dzięki czemu zmniejszeniu ulegnie liczba dzieci, które rodzą się dotknięte zespołem chorobowym FASD. W konsekwencji zmniejszeniu powinny ulec także wydatki publiczne ponoszone w związku z leczeniem i objęciem opieką społeczną osób dotkniętych tą chorobą. Jednakże istotne ograniczenie tych wydatków nastąpi dopiero po kilku latach, gdy skumulują się pozytywne efekty. Z informacji przekazanych przez Ministra Zdrowia wynika, że w Polsce nie były przeprowadzone badania w odniesieniu do kosztów ekonomicznych związanych z FASD.[18] Badania na temat skutków społecznych i ekonomicznych związanych z FASD zostały zrealizowane w USA, Kanadzie, Nowej Zelandii i Szwecji. Grupa badaczy podjęła się dokonania przeglądu opublikowanych artykułów opisujących skutki społeczne i ekonomiczne związane z FASD. Badacze identyfikując 522 publikacje na ten temat, ostatecznie wybrali 32 artykuły naukowe i dokonali tzw. metaanalizy. Otrzymane tą drogą wyniki wskazują, że roczne koszty utrzymania i opieki nad osobą z FASD są wyższe niż w przypadku innych jednostek chorobowych czy zaburzeń wrodzonych. Wyliczono, że średnioroczne koszty związane z opieką nad dzieckiem z FASD wynoszą 23 tys. dolarów, a nad osobą dorosłą z FASD 24 tys. dolarów.[19][20] Przykładowo, roczne koszty związane z opieką nad osobą z autyzmem to 17 tys. dolarów, a z cukrzycą 21 tys. dolarów.[21]

[18] Konsultacje projektu *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, IX kadencja Senatu RP, druk nr 1017, opinia Ministra Zdrowia pismo znak: ZPN.070.4.2019.DL z dnia 11 stycznia 2019 r.

[19] Ibidem.

[20] Jacob R. Greenmyer, BS, Marilyn G. Klug, PhD, Cassondra Kambeitz, BS, Svetlana Popova, MD, and Larry Burd, PhD; "A Multicountry Updated Assessment of the Economic Impact of Fetal Alcohol Spectrum Disorder: Costs for Children and Adults"; American of Addiction Medicine, Volume 12, Number 6, November/December 2018

[21] Konsultacje projektu *ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, IX kadencja Senatu RP, druk nr 1017, opinia Ministra Zdrowia pismo znak: ZPN.070.4.2019.DL z dnia 11 stycznia 2019 r.

	Według informacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uwzględniając zagraniczne wyniki badań oraz niższe (aniżeli w USA, Kanadzie czy Szwecji) realne koszty związane z opieką nad osobami dotkniętymi FASD w Polsce, szacuje się (w zależności od podejścia metodologicznego), że roczne koszty związane z FASD w Polsce mogą wynosić od 1,6 mld zł do 3,5 mld zł.[22] Przedmiotowa ustawa może przyczynić się do zmiany zachowań części kobiet w ciąży i karmiących piersią. Jednakże z uwagi na brak udokumentowanego parametru trudno wiarygodnie oszacować skalę ograniczenia niekorzystnych zachowań i prognozować spadek liczby kobiet spożywających alkohol w ciąży. W konsekwencji nie można wiarygodnie oszacować kwoty zmniejszenia wydatków publicznych. Analizując zaproponowanej regulacji prawnej należy także dostrzegać jej wpływ na stronę dochodową sektora finansów publicznych. Przedmiotowa ustawa, poprzez zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu nawet w niewielkiej ilości, będzie powodowała zmniejszenie popytu na napoje alkoholowe przede wszystkim w grupie docelowej tj. kobiet będących w ciąży lub karmiących piersią, ale również w innych grupach spożywających napoje alkoholowe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa	0			0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0			0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	duże przedsiębiorstwa	Przedmiotowa ustawa będzie wpływała na działalność producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych. Regulacja poprzez nałożenie obowiązku umieszczania informacji o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią spowoduje wystąpienie dodatkowych kosztów, wydatków i utratę przychodów. Będą to następujące skutki: • koszty jednorazowe związane z zapoznaniem się z przepisami prawa, • koszty związane z dostosowaniem do nowych wymogów etykiety, aby spełniony był obowiązek umieszczania odpowiedniej informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią na naczyniach, w których sprzedawane będą napoje alkoholowe, • możliwe, że także wydatki związane z zakupem urządzeń do spełnienia wymogu odpowiedniego oznaczania produktu, jednakże wystąpienie tego skutku uzależnione jest od sposobu określenia wymogów w rozporządzeniu, które będzie regulowało kwestie związane z oznaczeniem produktu; na tym etapie procesu legislacyjnego nie można jednoznacznie stwierdzić czy ten skutek wystąpi, • negatywny wpływ na przychody ze sprzedaży napojów alkoholowych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

[22] Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Konsultacje projektu ustawy *o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,* IX kadencja Senatu RP, opinia Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pismo znak: ANA/50/DPr/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r.

		Wpływ regulacji na przedsiębiorstwa sektora napojów alkoholowych. Projektowana ustawa spowoduje konieczność poniesienia przez podmioty z sektora napojów alkoholowych dodatkowych kosztów w celu dostosowania wzorów etykiet. Wysokość tych kosztów będzie zależała od następujących czynników: liczby przedsiębiorstw dostosowujących etykiety, przeciętnej liczby dostosowanych etykiet przez dany podmiot oraz przeciętnego kosztu dostosowania wzoru etykiety. Na obecnym etapie procesu legislacyjnego nie są jeszcze określone szczegółowe zalecenia odnośnie do sposobu umieszczania etykiet ostrzegających o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych. Regulacja tego zagadnienia zdeterminuje wysokość kosztów dostosowania etykiet. W związku z tym rachunek skutków regulacji musi zostać oparty o założenia kształtowania się tych parametrów w uzasadnionych przedziałach. Szacuje się, że łączne koszty jednorazowe związane z dostosowaniem do wymogów wzorów etykiet mogą kształtować się w przedziale **od 42,5 mln zł** (jeżeli koszt dostosowania wzoru etykiety będzie na poziomie 3 000 zł) **do 226,6 mln zł** (gdy koszt dostosowania wzoru etykiety zbliżony będzie do 16 000 zł). Oznacza to, że koszty dostosowania etykiet mogą spowodować wzrost kosztów ogółem przedsiębiorstw sektora napojów alkoholowych od 0,1% do 0,6%, w zależności od wysokości kosztu etykiety. **Ocena wpływu regulacji na poziomie mikro tj.** oddziaływania projektowanego prawa na pojedynczy podmiot działający w branży producentów napojów alkoholowych. Projektowana ustawa spowoduje konieczność poniesienia przez podmiot następujących kosztów: • kosztów związanych z zapoznaniem się z przepisami prawa. Koszty te mogą wynosić **ok. 5 tys. zł –** przyjęto na poziomie kwoty oszacowanej przez Komisję Europejską dla regulacji dot. znakowania żywności (1.408 euro/ podmiot)[23], koszty prawdopodobnie w zdecydowanej większości podmiotów nie będą powodować wydatków, • kosztów związanych z dostosowaniem etykiet. Koszt dostosowania etykiety prawdopodobnie zawierać się będzie w przedziale od **3 tys. zł do 16 tys. zł.** Dolną granicę kosztu dostosowania etykiety przyjęto na poziomie wskazanym w procesie konsultacji – użyto wyrażenia „kilku tys. zł". Górną granicę przyjęto na poziomie oszacowanym przez Komisję Europejską (2.000 – 4.000 euro, regulacja dot. znakowania żywności).[24] Wpływ regulacji na popyt na napoje alkoholowe. Czynnikiem istotnie wpływającym na zwiększenie poziomu konsumpcji napojów alkoholowych, zwłaszcza przez młodzież, jest ich reklama.[25] Przedmiotowa ustawa, poprzez zwiększenie świadomości na temat szkodliwości spożycia alkoholu nawet w małej ilości, będzie powodowała zmniejszenie popytu na napoje alkoholowe przede wszystkim w grupie docelowej tj. kobiet będących w ciąży lub karmiących piersią, ale również w innych grupach konsumentów spożywających napoje alkoholowe (choć trudno jest prognozować ilościowy wpływ regulacji w tym zakresie). W literaturze przedmiotu interwencje polegające na umieszczaniu na opakowaniu produktu etykiety z odpowiednią informacją ostrzegawczą nazywane są counter – advertising.

[23] Komisja Europejska Impact Assessment Report On General Food Labelling Issues http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2008/sec_2008_0092_en.pdf;
[24] Ibidem
[25] Wyniki badania przeprowadzonego we wrześniu 2012 r. przez RAND Europe na zlecenie Komisji Europejskiej

		Można zakładać, że element informacyjny i edukacyjny regulacji będzie miał wpływ także na pewną część konsumentów spoza grupy docelowej, którzy uzyskując informację prawidłową zostaną wyprowadzeni z błędnych poglądów, jak np.: • piwo chociaż zawiera alkohol, to w tak małych ilościach, że nie wpływa negatywnie na zdrowie (obecnie 51,9% ankietowanych mężczyzn i 37,1% kobiet podziela taki pogląd), • motywu „właściwej diety"; pozytywne oddziaływanie regulacji na zdrowie obywateli może ujawnić się także w grupie wiekowej 65+, gdyż jak pokazują badania ankietowe, w grupie najstarszych uczestników badania (65+ lat) motyw „właściwej diety" dotyczy mniej więcej dwukrotnie większego odsetka respondentów niż w pozostałych grupach wiekowych. Zapewne przekonania tej grupy wiekowej mogą wynikać z racjonalizacji swojej konsumpcji alkoholu, ale równie dobrze – z zakorzenionych przekonań np. że piwo jest zdrowe). Z uwagi na brak wiarygodnego parametru nie dokonano szacunków skutku, w ujęciu ilościowym, ograniczenia popytu na napoje alkoholowe. Z danych statystycznych wynika, że w latach 2015–2019 rosła wartość sprzedaży napojów alkoholowych deklarowana przez sprzedawców detalicznych z 34,7 mld zł w 2015 r. do 40,6 mld zł w 2019 r.[26] Biorąc pod uwagę te wielkości można wnioskować, że nawet niewielki spadek popytu wiązać się będzie ze znaczną utratą przychodów tego sektora. Szczegółowy rachunek skutków został opisany w załączniku nr 5.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	**Wpływ regulacji na konsumentów.** Uwzględniając, że ceny detaliczne piwa w Polsce w latach 2019-2022 wzrosły o 12%, m. in. za sprawą wzrostu kosztów energii czy transportu, ale też np. z uwagi na wzrost stawki akcyzy[27] można przypuszczać, że koszty z tytułu dostosowania etykiet zostaną przeniesione w cenie towaru na konsumentów. Opierając się na danych zamieszczonych w publikacji[28] sporządzonej na potrzeby oceny skutków regulacji[29] do podobnej ustawy opracowanej w Australii, po uwzględnieniu kursu waluty, dodatkowy koszt jaki może zostać przeniesiony na konsumenta w cenie napoju alkoholowego może wynosić odpowiednio: dla piwa 0,18 zł, wina 0,84 zł i wyrobów spirytusowych 0,33 zł.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.

Przedmiotowa regulacja będzie powodowała obciążenia regulacyjne związane z koniecznością zapoznania się z przepisami prawa przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych. Ponadto projekt ustawy nakłada na przedsiębiorców nowe obowiązki, związane z obowiązkiem umieszczania na opakowaniach alkoholu specjalnego znaku przestrzegającego przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.

W celu uwzględnienia zasady równoważenia obowiązków administracyjnych, wynikającej z przepisów ustawy z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego, która obowiązuje od 13 lipca 2025 r., zaproponowano następujące regulacje:

- zniesienie opłaty 200 zł za zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy alkoholem,
- wydłużenie terminu zgłaszania zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, z 14 do 30 dni,
- doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku, gdy opłata wnoszona jest w ratach.

[26] NIK, Informacja o wynikach kontroli, „Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych", LPO.430.006.2020 Nr ewid. 196/2020/P/20/076//LPO

[27] Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów „Raport z badania krajowego rynku piwa i chmielu".

[28] A Marsden Jacob Report, "Cost of labelling model-alcohol. Report for Food Standards Australia New Zealand, 29 September 2021".

[29] October 2018 Food Regulation Standing Committee Decision Regulation Impact Statement: Pregnancy warning labels on packaged alcoholic beverages.

9. Wpływ na rynek pracy.

Brak skutków.

10. Wpływ na pozostałe obszary.

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie

Omówienie wpływu	Przedmiotowa regulacja będzie pozytywnie oddziaływała na zdrowie kobiet w ciąży i dzieci. Można oczekiwać, że projektowana ustawa w dłuższym okresie przyczyni się do spadku liczby osób dotkniętych FASD i FAS.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.

Przepisy projektu będą miały zastosowanie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na ważność regulacji ewaluacja efektów projektowanej ustawy powinna zostać przeprowadzona po upływie 3 lat jej obowiązywania. Jako mierniki proponuje się wskaźniki określające liczbę przypadków wystąpienia FASD i FAS. Ponadto ewaluacja powinna obejmować skutki dla podmiotów gospodarczych i budżetu państwa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).

Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią; załącznik nr 1.
Informacja nt. Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) i Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS); załącznik nr 2.
Motywy picia alkoholu; załącznik nr 3.
Opinie respondentów na temat polityki wobec alkoholu; załącznik nr 4.
Wpływ regulacji na sektor przedsiębiorstw i konsumentów; załącznik nr 5.

Załącznik nr 1

Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią

Alkohol jest substancją psychoaktywną, którą spożywa niemal 90% dorosłych Polaków. Według Światowej Organizacji Zdrowia, alkohol znajduje się na trzecim, a w Europie na drugim miejscu wśród najistotniejszych czynników ryzyka dla zdrowia populacji.[30] W celu ograniczenia spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią podejmowane są przez państwo różne działania. „*Ciąża bez alkoholu*" – pod takim hasłem Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi od 2007 r. działania edukacyjne związane z upowszechnianiem wiedzy na temat szkód w rozwoju płodu wynikających z picia alkoholu przez matkę w czasie ciąży. Informacje nt. szkodliwości spożywania alkoholu uzyskują także kobiety w trakcie wizyt u lekarza.[31] Co trzecia kobieta przyznała (33,3%), że lekarz zalecał im niespożywanie alkoholu w czasie ciąży. Nieco mniej (26,7%) kobiet wskazało, że lekarz zalecał im abstynencję w czasie karmienia piersią.

Do picia alkoholu w ciąży przyznało się 7,1% badanych kobiet będących kiedykolwiek w ciąży. Odsetek ten jest niższy w porównaniu z badaniami zlecanymi przez PARPA w 2008 r. (12,1%) oraz w 2005 r. (16,5%). Jest natomiast wyższy niż w badaniach sondażowych zrealizowanych na zlecenia Głównego Inspektoratu Sanitarnego w 2017 r., gdy do spożywania alkoholu w ciąży przyznało się 4,8% badanych. Z kolei w badaniu zrealizowanym przez Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w 2013 r. picie alkoholu zadeklarowało 10,1% ciężarnych kobiet.[32]

Picie alkoholu w czasie ciąży nie różniło się w grupie badanych kobiet ze względu na ich wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie czy zaangażowanie religijne. Ponadto te zmienne socjodemograficzne nie miały wpływu na częstotliwość czy rodzaj wypijanego alkoholu. Z badań wynika, że kobiety preferują wino, niemal połowa kobiet spożywających alkohol w czasie ciąży zadeklarowała picie wina, w następnej kolejności, wódki, natomiast najrzadziej wskazywanym alkoholem było piwo.[33]

Badania statystyczne ukazują, że działania te przynoszą pożądane efekty. Udział kobiet deklarujących, że w czasie ciąży nie spożywa alkoholu w latach 2013–2017 wzrósł o 5,26 pkt. proc., z poziomu 89,9% w 2013 r. do 95,16% w 2017 r.[34]

Tabela nr 2: Spożywanie alkoholu przez kobiety w trakcie ciąży.

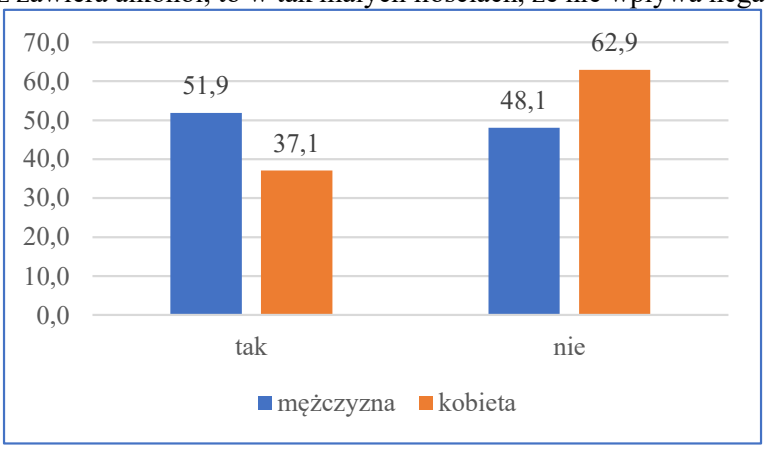
częstość picia	% 2013 r.	% 2017 r.	zmiana zachowania	
			tendencja	w pkt. proc.
cztery lub więcej razy w tygodniu	0,11	0,20	wzrost	0,1
dwa lub trzy razy w tygodniu	0,21	0,14	spadek	-0,1
dwa do czterech razy w miesiącu	1,27	0,46		-0,8
raz w miesiącu lub rzadziej	8,51	4,03		-4,5
nie piła	89,90	95,16	wzrost	5,3
suma	100	100		0,00

Źródło: "*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży 2017*", Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Jednak mimo pozytywnych zmian zachowań kobiet w ciąży nadal rozpowszechnionych jest w społeczeństwie wiele błędnych poglądów, jak np. dotyczący niewielkiej szkodliwości wypijania umiarkowanych ilości alkoholu w ciąży. Bardzo niebezpiecznym funkcjonującym w polskim społeczeństwie stereotypem jest przeświadczenie, że wino pozytywnie wpływa na zdrowie ciężarnej kobiety i jej nienarodzonego dziecka. Występowanie błędnych poglądów w społeczeństwie ilustruje zamieszczony poniżej wykres nr 3 i dane w poniższej tabeli nr 3.

[30] NIK, Informacja o wynikach kontroli, „Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych", LPO.430.006.2020 Nr ewid. 196/2020/P/20/076//LPO
[31] PARPA, „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek
[32] Ibidem
[33] Ibidem
[34] „*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży 2017* r."; Państwowa Inspekcja Sanitarna; https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2018/04/Zachowania-zdrowotne-kobiet-w-ci%C4%85%C5%BCy-alkohol-i-papierosy.-Raport-2017-1.pdf

Wykres nr 3: Piwo chociaż zawiera alkohol, to w tak małych ilościach, że nie wpływa negatywnie na zdrowie

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Tabela nr 3: Ocena ryzyka zdrowotnego dla dziecka.

ocena ryzyka dla kobiet	jedn.	picie niewielkich ilości alkoholu	picie dużych ilości alkoholu
brak ryzyka	%	1,07	0,44
nieznaczne ryzyko		7,06	0,19
średnie ryzyko		16,51	1,00
wysokie ryzyko		75,35	98,37
suma		100	100

Źródło: Badanie "*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży 2017*", Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Wiele kobiet nie zdaje sobie sprawy, że wino nawet w bardzo małej ilości, tak samo jak inne alkohole (piwo, wódka itd.) może spowodować nieodwracalne uszkodzenie nienarodzonego dziecka w spektrum alkoholowego zaburzenia płodu FASD (ang. Fetal Alcohol Spectrum Disorder), z których najcięższy jest FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy (ang. Fetal Alcohol Syndrome)[35].

Skala występowania FAS w Polsce może mieścić się w przedziale 1–3 przypadki na 1000 urodzeń (0,3%), oznacza to, że nawet 900 dzieci w roku rodzi się z pełnymi objawami tej choroby[36], prawdopodobnie zaburzenia opisywane jako FASD ma 20 dzieci na 1000. FAS jest chorobą nieuleczalną, której jednak zgodnie z naukową wiedzą można uniknąć, jeżeli kobiety w ciąży nie będą spożywać alkoholu.

[35] Na podstawie informacji zamieszczonej na stronie internetowej http://ciazabezalkoholu.info/

[36] „*Płodowy zespół alkoholowy w ujęciu interdyscyplinarnym*”, Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu, 2015, Edyta Kędra, Maria Borczykowska – Rzepka.

Załącznik nr 2

Informacja nt.
Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (F A S D)[37]

Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) jest nieuleczalnym, niegenetycznym zespołem chorobowym mogącym wystąpić u dzieci, których matki piły alkohol w czasie ciąży

FASD charakteryzują:

- uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego
- zaburzenia neurologiczne
- opóźnienie rozwoju fizycznego i psychicznego
- zaburzenia zachowania
- niedorozwój umysłowy
- nadpobudliwość psychoruchowa
- wady rozwojowe (m.in. serca i stawów)

Skutkiem tych nieprawidłowości mogą być u dziecka trudności z:

- uczeniem się
- koncentracją uwagi
- pamięcią i zdolnością do rozwiązywania problemów
- koordynacją ruchową
- zaburzeniami mowy
- relacjami z ludźmi
- przestrzeganiem norm społecznych.

Deficyty związane ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) mają wpływ na rozwój intelektualny oraz społeczny dziecka także w okresie dorastania i po osiągnięciu dorosłości. Najcięższą formę uszkodzeń wywołanych prenatalną ekspozycją na alkohol stanowi **Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS)**, w którym oprócz uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego wstępują również:

- prenatalne i postnatalne zaburzenia wzrostu (masa + długość ciała);
- dysmorfie twarzy (charakterystyczne cechy budowy twarzy: wąskie szpary powiekowe, brak rynienki pod nosowej, brak górnej czerwieni wargowej).

Badania populacyjne szacujące rozpowszechnienie FASD przeprowadzone wśród dzieci w wieku 7-9 lat w Polsce wskazują na występowanie FASD nie mniej niż u 20 na 1000 dzieci. W Polsce wskaźnik FAS może wynosić 1-3 na 1000 urodzeń, rocznie ok. 900 dzieci.

[37] Na podstawie informacji zamieszczonej na stronie internetowej http://ciazabezalkoholu.info/

Załącznik nr 3

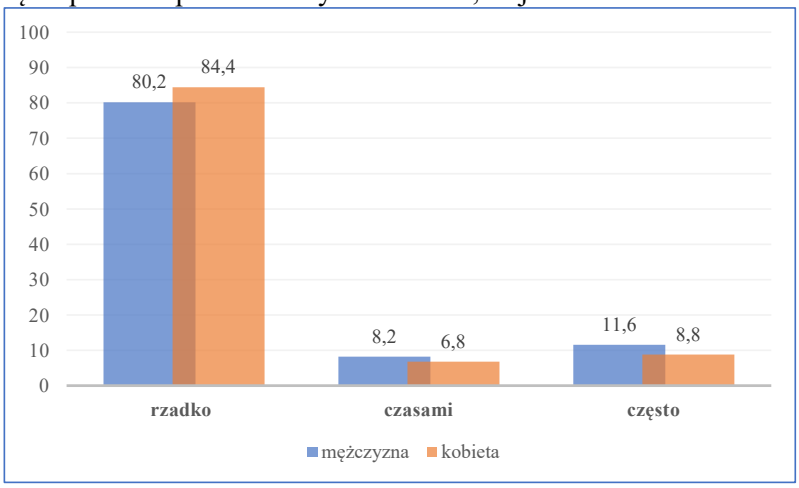
Motywy picia alkoholu[38]

We wszystkich grupach wiekowych daje się zauważyć spójność najważniejszych motywów do picia – podobnie jak w przypadku płci są to:

- motywy hedonistyczne, czyli picie dla przyjemności płynącej z upicia lub uczucia bycia na lekkim rauszu,
- rytuały, czyli zakorzeniony sposób „celebrowania" uroczystości i spotkań towarzyskich, np. picie w trakcie imprez rodzinnych,
- dostosowanie się do otoczenia, czyli chęć robienia tego, co wszyscy wokół – jeżeli w otoczeniu się pije, to takie zachowanie jest kopiowane.

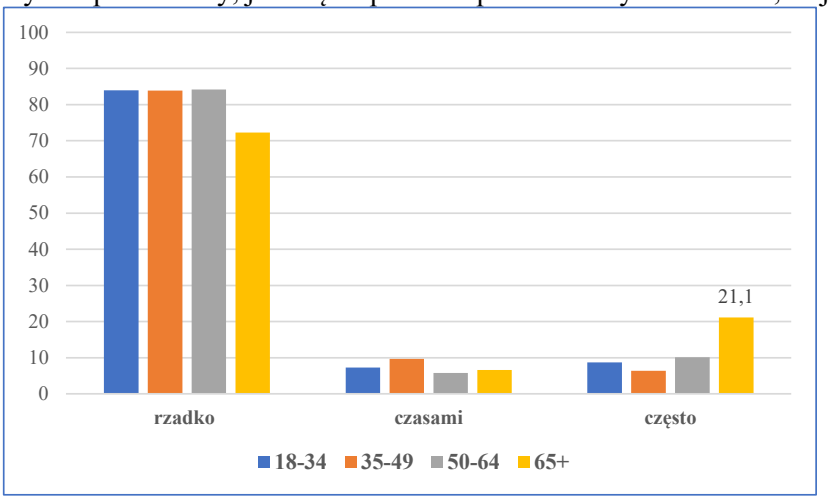
Zwraca uwagę fakt, że w grupie najstarszych uczestników badania (65+ lat) motyw „właściwej diety" dotyczy mniej więcej dwukrotnie większego odsetka respondentów niż w pozostałych grupach wiekowych. Zapewne przekonania tej grupy wiekowej mogą wynikać z racjonalizacji swojej konsumpcji alkoholu, ale równie dobrze – z zakorzenionych przekonań (np. „Piwo krzepi!").

Wykres nr 4: Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o motywację do picia w podziale na płeć: „Przypominając sobie sytuację, w których Pan/Pani pił/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy, czy to piwo, wino, czy alkohol wysokoprocentowy, jak często pił Pan/i ponieważ myśli Pan/Pani, że jest to dla zdrowia?"

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Wykres nr 5: Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o motywację do picia w podziale na grupy wiekowe uczestników badania: „Przypominając sobie sytuację, w których Pan/Pani pił/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy, czy to piwo, wino, czy alkohol wysokoprocentowy, jak często pił Pan/i ponieważ myśli Pan/Pani, że jest to dla zdrowia?"

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

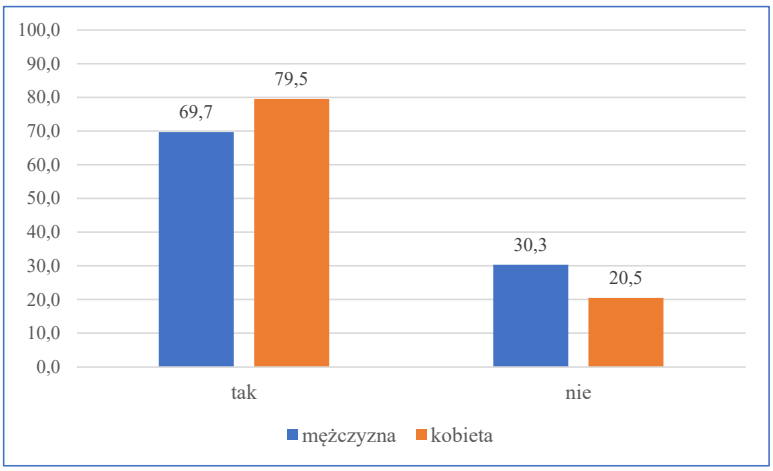
[38] Na podstawie danych z publikacji „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; PARPA; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Załącznik nr 4

Opinie respondentów na temat polityki wobec alkoholu[39]

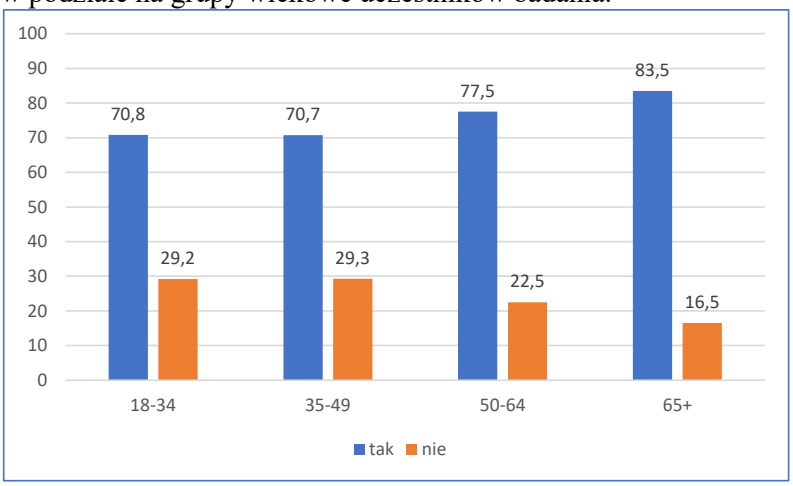
Ważnym obszarem poruszanym w badaniach jest poparcie dla różnych polityk państwa wobec alkoholu. Społeczne poparcie dla określonych form działania może ułatwić, a negatywne nastawienie opinii publicznej może zdecydowanie utrudnić wprowadzenie w życie zmian w polityce alkoholowej. Kobiety i mężczyźni okazali się zasadniczo zgodni, co do najważniejszych elementów polityki alkoholowej – obie grupy zdecydowanie opowiadają się za edukacją i informacją jako najważniejszą strategią. Uczestnicy badania, uwzględniając kohortę wiekową, byli zasadniczo zgodni co do priorytetów i możliwości działania. Respondenci badania zdecydowanie opowiadają się za: edukacją i informacją (popierane przez 90,4% respondentek i 84,7% respondentów), za ostrzeżeniami na opakowaniach alkoholu przed szkodami spowodowanymi jego spożywaniem (popierane przez 79,5% respondentek i 69,7% respondentów).

Wykres nr 6: Rozkład poparcia dla polityki polegającej na wprowadzenie obowiązku zamieszczania ostrzeżenia na etykietach.

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Wykres nr 7: Rozkład poparcia dla polityki alkoholowej polegającej na wprowadzeniu obowiązku zamieszczania ostrzeżenia na etykietach w podziale na grupy wiekowe uczestników badania.

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

[39] Na podstawie danych z publikacji „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; PARPA; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

Załącznik nr 5

Wpływ regulacji na sektor przedsiębiorstw i konsumentów

Przedmiotowa ustawa będzie wpływała na działalność producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych. Regulacja poprzez nałożenie obowiązku umieszczania informacji o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią spowoduje wystąpienie dodatkowych kosztów, wydatków i utratę przychodów. Będą to następujące skutki:

- koszty jednorazowe związane z zapoznaniem się z przepisami prawa,
- koszty związane z dostosowaniem do nowych wymogów etykiety, aby spełniony był obowiązek umieszczania odpowiedniej informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią na naczyniach, w których sprzedawane będą napoje alkoholowe,
- możliwe, że także wydatki związane z zakupem urządzeń do spełnienia wymogu odpowiedniego oznaczania produktu, jednakże wystąpienie tego skutku uzależnione jest od sposobu określenia wymogów w rozporządzeniu, które będzie regulowało kwestie związane z oznaczeniem produktu; na tym etapie procesu legislacyjnego nie można jednoznacznie stwierdzić czy ten skutek wystąpi,
- negatywny wpływ na przychody ze sprzedaży napojów alkoholowych.

Projektowana ustawa spowoduje konieczność poniesienia przez podmioty z sektora napojów alkoholowych dodatkowych kosztów w celu dostosowania wzorów etykiet. Wysokość tych kosztów będzie zależała od następujących czynników: liczby przedsiębiorstw dostosowujących etykiety, przeciętnej liczby dostosowanych etykiet przez podmiot oraz przeciętnego kosztu dostosowania wzoru etykiety. Nie są dostępne statystyki umożliwiające przyjęcie dokładnych wielkości parametrów, w szczególności parametru na jakim poziomie należy przyjąć przeciętną liczbę dostosowywanych etykiet przez podmioty oraz na jakim poziomie ukształtuje się przeciętny koszt dostosowania etykiety. W związku z tym rachunek skutków regulacji musi zostać oparty o założenia kształtowania się tych parametrów w uzasadnionych przedziałach.

Na obecnym etapie procesu legislacyjnego nie są jeszcze określone szczegółowe zalecenia odnośnie do sposobu umieszczania etykiet ostrzegających o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych. Przyjmuje się, że koszt dostosowania etykiety będzie zawierał się w przedziale od **3 tys. zł do 16 tys. zł;** granicę dolną kosztu przyjęto na poziomie wskazanym w procesie konsultacji (użyto wyrażenia „kilku tys. zł”)**,** granicę górną przyjęto na poziomie oszacowanym przez Komisję Europejską (2.000 – 4.000 euro, regulacja dot. znakowania żywności).[40]

Wpływ regulacji na przedsiębiorstwa sektora napojów alkoholowych. Szacuje się, że łączne koszty jednorazowe związane z dostosowaniem do wymogów wzorów etykiet mogą kształtować się w przedziale **od 42,5 mln zł** (jeżeli koszt dostosowania wzoru etykiety będzie na poziomie 3 000 zł) **do 226,6 mln zł** (gdy koszt dostosowania wzoru etykiety zbliżony będzie do 16 000 zł). Oznacza to, że koszty dostosowania etykiet mogą spowodować wzrost kosztów ogółem przedsiębiorstw sektora napojów alkoholowych od **0,1% do 0,6**%, w zależności od kosztu etykiety.

Tabela nr 4: Koszty ogółem podmiotów sektora napojów alkoholowych dostosowania etykiet.

		piwo	wyroby spirytusowe	wino	komentarz
koszty dostosowania etykiet w podziale na podsektory	[mln zł]	23,3	16,0	3,2	w zależności od kosztu etykiety
		124,1	85,4	17,0	
koszty dostosowania etykiet sektora napojów alkoholowych ogółem	[mln zł]	**42,5**	przy założeniu kosztu etykiety - 3 000 zł		
		226,6	przy założeniu kosztu etykiety - 16 000 zł		
deklarowana przez sprzedawców detalicznych sprzedaż napojów alkoholowych	[mld zł]	40,6	NIK, Informacja o wynikach kontroli, "Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych"		
szacowany wzrost kosztów sektora napojów alkoholowych wynikający z dostosowania etykiet					
w relacji do przychodów sektora napojów alkoholowych	**[%]**	**0,1%**	przy założeniu kosztu etykiety - 3 000 zł		
		0,6%	przy założeniu kosztu etykiety - 16 000 zł		

Źródło: Obliczenia własne.

[40] Komisja Europejska Impact Assessment Report On General Food Labelling Issues http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2008/sec_2008_0092_en.pdf;

Wpływ regulacji na konsumentów. Uwzględniając, że ceny detaliczne piwa w Polsce w latach 2019-2022 wzrosły o 12%, m. in. za sprawą wzrostu kosztów energii czy transportu, ale też np. z uwagi na wzrost stawki akcyzy[41] można przypuszczać, że koszty z tytułu dostosowania etykiet prawdopodobnie zostaną przeniesione w cenie towaru na konsumentów. Opierając się na danych zamieszczonych w publikacji[42] sporządzonej na potrzeby oceny skutków regulacji podobnej ustawy opracowanej w Australii[43], po przeliczeniu kursu waluty, dodatkowy koszt jaki może zostać przeniesiony na konsumenta w cenie napoju alkoholowego może wynosić odpowiednio: dla piwa 0,18 zł, wina 0,84 zł i wyrobów spirytusowych 0,33 zł.

Tabela nr 5: Koszty dostosowania wzorów etykiet piwa.

	jedn.	wartość	źródło
dane			
liczba browarów		**326**	The Brewers of Europe
struktura rynku piwa:		100%	Raport Deloitte Advisory Sp. z o.o.
duże browary		84%	
średnie browary		12%	
regionalne i rzemieślnicze		4%	
koszt etykiety	[zł]	**3 000**	konsultacje projektu ustawy,
		4 000	podano "...kilka tys. zł"
	[zł]	**8 000**	Komisja Europejska Impact Assessment
		16 000	Report On General Food Labelling Issues
założenia			
przeciętna liczba etykiet wymagająca dostosowanie wzoru w zależności od wielkości browaru			
duże browary	[sztuk]	**20**	założenie własne
średnie browary		**25**	założenie własne
regionalne i rzemieślnicze		**100**	konsultacje projektu ustawy
obliczenia			
szacunek liczby etykiet wymagających opracowania nowego wzoru ogółem		**7 759**	
wysokość kosztów koniecznych do poniesienia w celu dostosowania etykiet przez browary do wymogów ustawy			
w zależności od kosztu etykiety	[mln zł]	**23**	konsultacje projektu ustawy,
		31	podano "...kilka tys. zł"
	[mln zł]	**62**	Komisja Europejska Impact Assessment
		124	Report On General Food Labelling Issues
deklarowana przez sprzedawców detalicznych sprzedaż napojów alkoholowych	[mld zł]	40,6	NIK, Informacja o wynikach kontroli, "Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych"
udział piwa w sprzedaży napojów alkoholowych	[%]	57,9%	
szacowana wartość sprzedaży piwa	[mld zł]	23,5	
szacunek wzrostu poziomu kosztów browarów z tytułu dostosowania etykiet w ujęciu procentowym			
w zależności od kosztu etykiety	[%]	**0,1%**	konsultacje projektu ustawy,
		0,1%	podano "...kilka tys. zł"
		0,3%	Komisja Europejska Impact Assessment
		0,5%	Report On General Food Labelling Issues

Źródło: Obliczenia własne.

[41] Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów „Raport z badania krajowego rynku piwa i chmielu".

[42] A Marsden Jacob Report, "Cost of labelling model-alcohol. Report for Food Standards Australia New Zealand, 29 September 2021".

[43] October 2018 Food Regulation Standing Committee Decision Regulation Impact Statement: Pregnancy warning labels on packaged alcoholic beverages.

Tabela nr 6: Koszty dostosowania wzorów etykiet wyrobów spirytusowych.

	jedn.	wartość	źródło
dane			
liczba producentrów wyrobów spirytusowych		**534**	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
koszt etykiety	[zł]	**3 000**	w wysokości wskazanej w procesie konsultacji
		4 000	dla piwa, podano "...kilka tys. zł"
		8 000	Komisja Europejska Impact Assessment
		16 000	Report On General Food Labelling Issues
założenia			
przeciętna liczba etykiet wymagająca aktualizacji wzoru	[sztuk]	**10**	założenie własne
obliczenia			
szacunek liczby etykiet wymagających opracowania nowego wzoru ogółem	[sztuk]	5 340	
wysokość kosztów dostosowania etykiet przez producentów wyrobów spirytusowych do wymogów ustawy			
w zależności od kosztu etykiety	**[mln zł]**	**16**	w zależności od kosztu etykiety
		21	
		43	
		85	
deklarowana przez sprzedawców detalicznych sprzedaż napojów alkoholowych	[mld zł]	40,6	NIK, Informacja o wynikach kontroli, "Ograniczenie spożywania napojów alkoholowych"
udział sprzedaży wyrobów spirytusowych w sprzedaży napojów alkoholowych	[%]	34,6%	
szacowana wartość sprzedaży wyrobów spirytusowych	[mld zł]	14,0	
szacunek wzrostu poziomu kosztów producentów wyrobów spirytusowych wynikający z dostosowania etykiet			
w ujęciu procentowym	**[%]**	**0,1%**	w zależności od kosztu etykiety
		0,2%	
		0,3%	
		0,6%	

Źródło: Obliczenia własne.

W przypadku podmiotów zajmujących się wytwarzaniem i dystrybucją wina nie są znane statystyki umożliwiające przyjęcie parametrów wiarygodnie udokumentowanych, szczególnie założenia o przeciętnej liczbie etykiet podlegających dostosowaniu, dlatego rachunek skutków dla tego podsektora sporządzono jako wielkość rezydualna, uwzględniając udział wina w rynku napojów alkoholowych na poziomie 7,5%.

Tabela nr 7: Koszty dostosowania wzorów etykiet wina.

		piwo	wyroby spirytusowe	**wino**	komentarz
szacunek kosztów dostosowania etykiet	[mln zł]	23,3	16,0	**3,2**	3 000 zł koszt etykiety
		124,1	85,4	**17,0**	16 000 zł koszt etykiety

Źródło: Obliczenia własne.

Przedmiotowa regulacja będzie powodowała obciążenia regulacyjne związane z koniecznością zapoznania się z przepisami prawa przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych. Ponadto projekt ustawy nakłada na przedsiębiorców nowe obowiązki, związane z obowiązkiem umieszczania na opakowaniach alkoholu specjalnego znaku przestrzegającego przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. W celu uwzględniania normy tworzenia przepisów gospodarczych określonych w ustawie delegacyjnej – Prawo gospodarcze i administracyjne oraz doskonalenie zasad opracowywania prawa gospodarczego, która obowiązuje od 13 lipca 2025 r., projekt ustawy wprowadza zmiany przepisów polegające na:

- zniesieniu opłaty 200 zł za zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy alkoholem,
- wydłużeniu terminu zgłaszania zmian w zezwoleniach z 14 na 30 dni,
- doprecyzowaniu zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku, gdy opłata wnoszona jest w ratach.

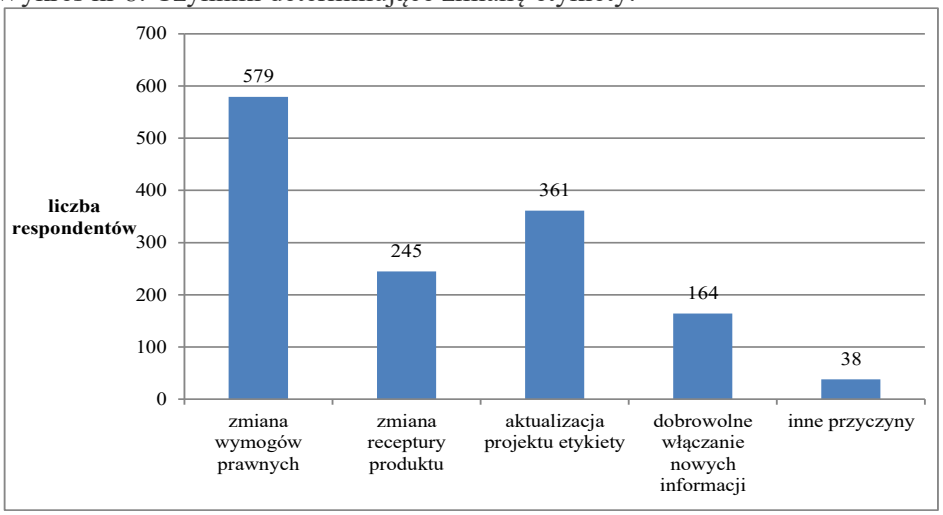
Ze statystyk przedstawionych poniżej, w tabeli nr 8 i na wykresie nr 8, można wnioskować, że przyjęte w projekcie ustawy rozwiązanie polegające na tym, aby napoje alkoholowe dostarczane do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagania będą mogły być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, pozwoli ograniczyć koszty związane ze zmianą etykiety. Zasadność takiego wniosku wynika z danych zmieszczonych w dokumencie Komisji Europejskiej, *Impact Assessment,* sporządzonym do regulacji, w której określone zostały zasady znakowania żywności[44]. Z dokumentu wynika, że ponad 60% przedmiotów dokonuje zmiany etykiety w okresie dwóch lat.

Tabela nr 8: Częstotliwość dokonywania zmiany etykiety.

	Procent zmienianych etykiet			
	raz w roku	raz na dwa lata	raz na trzy lata	inne
	%			
RAND Survey	37	26	20	18
SME Panel Survey	29	26	25	19

Źródło: Komisja Europejska: "*Impact Assessment Report on General Food Labelling Issues"*, str. 40.

Wykres nr 8: Czynniki determinujące zmianę etykiety.

Źródło: Komisja Europejska: „*Impact Assessment Report on General Food Labelling Issues"*, str. 39.

Wpływ regulacji na popyt na napoje alkoholowe. Wydaje się, że wskazówką odnośnie do skuteczności działania zaproponowanego w projekcie ustawy mogą być doświadczenia związane z wprowadzeniem rozwiązań w odniesieniu do informowania na paczkach papierosów o szkodliwości dla zdrowia palenia papierosów. Wyniki badań pokazują, że „Ostrzeżenia zdrowotne umieszczane na paczkach papierosów okazały się skutecznym sposobem informowania palaczy o szkodliwości palenia. Wyniki badania GATS potwierdzają, że spostrzegane są one przez niemal wszystkie osoby palące (96,6%). Blisko co piąty palacz (17,7%) twierdzi, że ostrzeżenia skłoniły go do rozważenia zaprzestania palenia".[45]

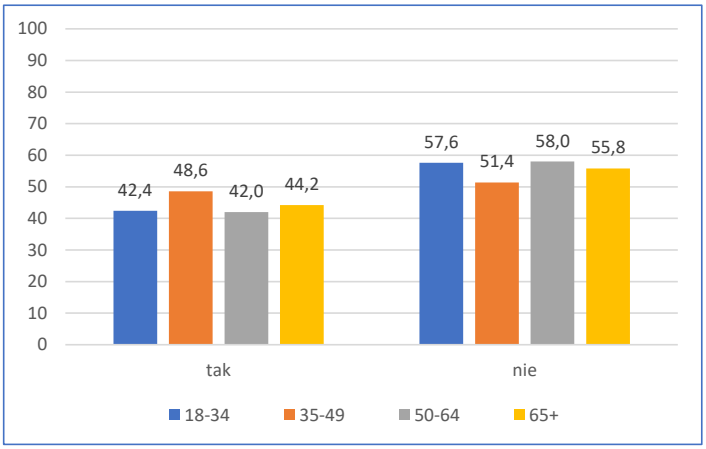
Z analizy trendów konsumenckich na rynku napojów alkoholowych w Polsce wynika, że odsetek konsumentów napojów alkoholowych, którzy ograniczają spożycie alkoholu ze względu na zdrowie i dobre samopoczucie wynosi obecnie 22%. Z badań wynika, że z upływem czasu (horyzont 2 lat) wpływ tego czynnika będzie miał kluczowe znaczenie.[46] Dlatego można zakładać, że zwiększenie świadomości szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią prawdopodobnie może wywołać dodatkowy skutek polegający na ograniczeniu spożywania alkoholu także przez pozostałe grupy konsumentów.

[44]Komisja Europejska Impact Assessment Report On General Food Labelling Issues
http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2008/sec_2008_0092_en.pdf;
[45] Publikacja „*Globalny sondaż dotyczący używania tytoniu przez osoby dorosłe (GATS) Polska 2009-2010*"
http://www2.mz.gov.pl/wwwfiles/ma_struktura/docs/sondaz_tyt_15112010.pdf
[46] KPMG „*Rynek napojów alkoholowych w Polsce*"
https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2014/11/Rynek-napojow-alkoholowych-w-Polsce-2014-czesc-I.pdf

Czynnikiem istotnie wpływającym na zwiększenie poziomu konsumpcji napojów alkoholowych, zwłaszcza przez młodzież, jest ich reklama.[47] Przedmiotowa ustawa poprzez zwiększenie świadomości o szkodliwości spożycia alkoholu nawet w małej ilości, w literaturze przedmiotu interwencje tego typu nazywane są counter – advertising (umieszczanie etykiety z odpowiednią informacją o produkcie) będzie powodowała zmniejszenie popytu na napoje alkoholowe przede wszystkim w grupie docelowej tj. kobiet będących w ciąży lub karmiących piersią, choć trudno prognozować ilościowy wpływ regulacji, jak również w jakimś stopniu w innych grupach spożywających napoje alkoholowe. Można zakładać, że element informacyjny i edukacyjny regulacji spowoduje wpływ także na jakąś część konsumentów, którzy uzyskując informacje prawidłową zostaną wyprowadzeni z błędnych poglądów, jak np.:

- piwo chociaż zawiera alkohol, to w tak małych ilościach, że nie wpływa negatywnie na zdrowie (obecnie 51,9% ankietowanych mężczyzn i 37,1% kobiet tak uważa),

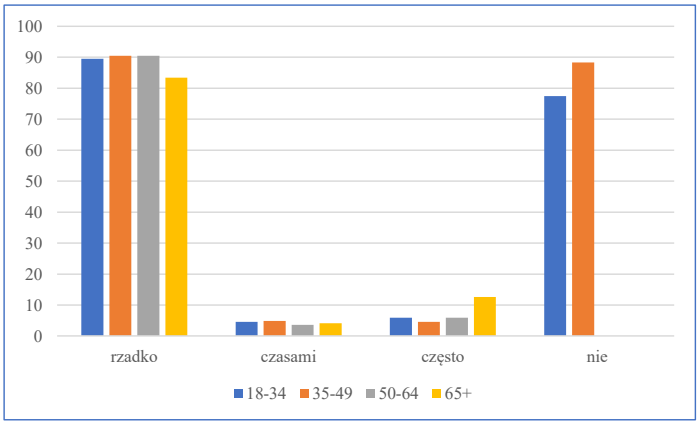
Wykres nr 9: Piwo chociaż zawiera alkohol, to w tak małych ilościach, że nie wpływa negatywnie na zdrowie w podziale na grupy wiekowe uczestników badania.

Źródło: Na podstawie danych PARPA „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

- motywu „właściwej diety"; pozytywne oddziaływanie regulacji na zdrowie obywateli może ujawnić się także w grupie wiekowej 65+, gdyż jak pokazują badania ankietowe, w grupie najstarszych uczestników badania (65+ lat) motyw „właściwej diety" dotyczy mniej więcej dwukrotnie większego odsetka respondentów niż w pozostałych grupach wiekowych. Zapewne przekonania tej grupy wiekowej mogą wynikać z racjonalizacji swojej konsumpcji alkoholu, ale równie dobrze – z zakorzenionych przekonań (np. „Piwo krzepi!").

Wykres nr 10: Procentowy rozkład częstości spożywania alkoholu ze względu na motyw „zdrowej diety" w podziale na grupy wiekowe uczestników badania.

Źródło: Na podstawie danych z publikacji „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.; PARPA; dr Magdalena Rowicka, dr Sławomir Postek, Marta Zin-Sędek

[47] Wyniki badania przeprowadzonego we wrześniu 2012 r. przez RAND Europe na zlecenie Komisji Europejskiej

Wydaje się, że także pewną wskazówką odnośnie do skuteczności działania zaproponowanego w projekcie ustawy mogą być doświadczenia związane z wprowadzeniem rozwiązań w odniesieniu do informowania na paczkach papierosów o szkodliwości dla zdrowia palenia papierosów. Wyniki badań pokazują, że „Ostrzeżenia zdrowotne umieszczane na paczkach papierosów okazały się skutecznym sposobem informowania palaczy o szkodliwości palenia. Wyniki badania GATS potwierdzają, że spostrzegane są one przez niemal wszystkie osoby palące (96,6%). Blisko co piąty palacz (17,7%) twierdzi, że ostrzeżenia skłoniły go do rozważenia zaprzestania palenia".[48]

Wniosek: Biorąc pod uwagę ww. argumenty, można zakładać, że zwiększenie świadomości szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią prawdopodobnie może wywołać skutek polegający na ograniczeniu spożywania alkoholu w grupie docelowej, ale również wywołać dodatkowy skutek polegający na ograniczeniu spożycia przez część osób z pozostałych analizowanych grup konsumentów.

Z uwagi na brak wiarygodnego parametru nie dokonano szacunków skutku, w ujęciu ilościowym, ograniczenia popytu na napoje alkoholowe. Z danych statystycznych wynika, że w latach 2015-2019 rosła wartość sprzedaży napojów alkoholowych, deklarowana przez sprzedawców detalicznych z 34,7 mld zł w 2015 r. do 40,6 mld zł w 2019 r.[49] Biorąc pod uwagę te wielkości można wnioskować, że nawet niewielki spadek popytu wiązać się będzie ze znaczną utratą przychodów tego sektora.

[48] Publikacja „*Globalny sondaż dotyczący używania tytoniu przez osoby dorosłe (GATS) Polska 2009-2010*" http://www2.mz.gov.pl/wwwfiles/ma_struktura/docs/sondaz_tyt_15112010.pdf

[49] NIK, Informacja o wynikach kontroli, „Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych", LPO.430.006.2020 Nr ewid. 196/2020/P/20/076//LPO

Warszawa, 25 sierpnia 2025 r.

BEOS-WPEiM-1647/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-III.020.242.9.2025
Data wpływu 26. 08. 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Rafał Ambrozik)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi[1] (dalej: ustawa; art. 1 projektu).

Proponuje się nowelizację art. 13 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu) poprzez wskazanie, że napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone jest nie tylko oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy, ale także informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Ponadto proponuje się, aby minister właściwy do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Przy tym minister będzie obowiązany zapewnić, aby informacja była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna.

W projekcie przewiduje się także nowelizację art. 13^1 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 5 projektu) poprzez uzupełnienie katalogu przesłanek, od których spełnienia uzależniona jest możliwość prowadzenia reklamy i promocja piwa. Reklama i promocja piwa będzie musiała zawierać informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Szczegóły realizacji

[1] Dz. U. z 2023 r. poz. 2151.

obowiązku informacyjnego zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia.

Ponadto w projekcie przewiduje się uchylenie art. 9^2 ust. 26 ustawy (art. 1 pkt 1 projektu), co będzie skutkować zniesieniem opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi. Zmiany w art. 9^4 pkt 8 oraz w art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy (art. 1 pkt 2 i 6 projektu) polegają na wydłużeniu (z 14 do 30 dni) terminu na zgłoszenie zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub marszałkowi województwa (w przypadku zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi), a także wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta właściwemu ze względu na lokalizację punktu sprzedaży (w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych). Zmiana art. 11^1 ust. 7 ustawy (art. 1 pkt 3 projektu) zakłada doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sytuacji, gdy przedsiębiorca zdecyduje się na wniesienie opłaty w trzech ratach.

Projekt zawiera przepis przejściowy (art. 2 projektu) umożliwiający prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w naczyniach niespełniających wymogów przewidzianych nowymi przepisami przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie nowelizacji.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 projektu, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić:

a) art. 34 i art. 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) (dawny art. 28 i art. 30 TWE).

Zgodnie z art. 34 TfUE ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi.

Ograniczenia ilościowe zostały zdefiniowane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) [2] jako środki prowadzące do całkowitego lub częściowego – zależnie od okoliczności – zakłócenia importu, eksportu lub tranzytu towarów (w handlu wewnątrz Unii Europejskiej). Natomiast środki o podobnym skutku do ograniczeń ilościowych zostały zdefiniowane jako wszelkie regulacje prawne wydawane przez państwa, które mogą naruszać bezpośrednio lub pośrednio, rzeczywiście lub potencjalnie handel wewnątrz Unii Europejskiej (przy czym nie jest konieczna dyskryminacja

[2] Wyrok TSUE z 12 lipca 1973 r. w sprawie C-2/73 Geddo przeciwko Ente Nazionale Risi.

towarów importowanych w stosunku do towarów krajowych, by środki te były objęte zakazem z art. 34 TfUE)[3].

W tzw. wyroku *Cassis de Dijon*[4] TSUE sformułował zasadę wzajemnego uznawania standardów przez państwa członkowskie. Zgodnie z tą zasadą, każdy towar legalnie wytwarzany w państwie członkowskim powinien być dopuszczony do swobodnego obrotu we wszystkich pozostałych państwach członkowskich. Zatem, co do zasady, produkt legalnie wprowadzony do obrotu przynajmniej w jednym państwie członkowskim powinien być bez żadnych dodatkowych formalności dopuszczony do obrotu w pozostałych państwach Unii Europejskiej.

Prawo Unii Europejskiej dopuszcza jednak pewne wyjątki w tym zakresie. TfUE przewiduje możliwość wprowadzenia przez państwa członkowskie jednostronnie pewnych ograniczeń wwozu towarów. Jako wyjątek od zasady swobodnego przepływu towarów ograniczenia te są możliwe tylko ze względu na interes publiczny wyraźnie określony w art. 36 TfUE, zgodnie z którym postanowienia art. 34 nie stanowią przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytowych, uzasadnionych m.in. względami ochrony zdrowia i życia ludzi. Zakazy te i ograniczenia nie powinny jednak stanowić środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między państwami członkowskimi.

Dopuszczalność ograniczeń wprowadzanych przez państwa członkowskie, z powołaniem się na art. 36 TfUE, jest przez TSUE interpretowana restryktywnie. O zastosowaniu środków dopuszczalnych na podstawie art. 36 TfUE decydują poszczególne państwa. Dlatego też środki te mogą się od siebie znacznie różnić. Każdorazowo jednak wprowadzenie ograniczeń w przepływie towarów może być poddane kontroli TSUE z punktu widzenia dwóch aspektów: ewentualnej ukrytej, arbitralnej dyskryminacji oraz proporcjonalności, konieczności i niezbędności. W pierwszym przypadku chodzi o to, by środki podejmowane przy powołaniu się na art. 36 TfUE nie stanowiły ukrytych przeszkód w handlu pomiędzy państwami członkowskimi, tzn. by w rzeczywistości nie służyły celom innym niż te, dla których zostały ustanowione. Testem na brak dyskryminacji towarów innych niż krajowe jest zawsze kontrola, czy podobne środki są stosowane także w odniesieniu do podobnych produktów krajowych. W drugim przypadku chodzi o ustalenie, czy działania państwa nie idą dalej niż jest to konieczne do zapewnienia osiągnięcia zamierzonego, usprawiedliwionego celu. Ciężar dowodu w odniesieniu do obu kwestii spoczywa zawsze na państwie członkowskim stosującym dany środek.

Przewidziane w art. 36 TfUE wyjątki od zasady swobodnego przepływu towarów nie są wszystkimi wyjątkami dopuszczanymi na gruncie prawa Unii Europejskiej. W przywołanym już wyroku w sprawie *Cassis de Dijon*, TSUE (poza zasadą wzajemnego uznawania reguł prawnych) sformułował zasadę tzw.

---

[3] Wyrok TSUE z 11 lipca 1974 r. w sprawie C-8/74 Procureur du Roi przeciwko Dassonville.

[4] Wyrok TSUE z 20 lutego 1979 r. w sprawie C-120/78 Rewe-Zentrale AG przeciwko Bundesmonopolverwaltung für Branntwein.

wymogów koniecznych. TSUE uznał istnienie pewnych wyjątków pozwalających usprawiedliwić stosowanie niektórych środków o podobnym skutku do ograniczeń ilościowych ze względu na ich cel (np. efektywność nadzoru fiskalnego, uczciwość transakcji handlowych, ochrona konsumenta; w kolejnych wyrokach dodano jeszcze np. ochronę warunków pracy).

Według tej zasady, każde państwo może wprowadzić pewne ograniczenia swobody obrotu towarowego, powołując się na ważny i uzasadniony interes publiczny. Katalog istotnych względów interesu publicznego uzasadniających odstępstwa od zasady swobodnego przepływu towarów nie jest zamknięty, jednak każdorazowo należy liczyć się z sądową kontrolą wprowadzanych ograniczeń. Wprawdzie TSUE rozszerzył katalog wyjątków wymienionych w orzeczeniu w sprawie *Cassis de Dijon*, niemniej podchodzi do tej sprawy bardzo restryktywnie. Należy pamiętać, że nawet jeżeli TSUE uzna za usprawiedliwione powoływanie się przez państwo członkowskie na jakiś ważny interes publiczny, to bada jeszcze zgodność z zasadą proporcjonalności. Wprowadzane przez państwa członkowskie ograniczenia w swobodzie przepływu towarów nie mogą bowiem prowadzić do naruszenia zasad proporcjonalności, konieczności i niezbędności.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem TSUE, w braku unijnych reguł harmonizujących sprzedaż danego towaru, regulacja ta pozostaje domeną państw członkowskich. Nie oznacza to jednak pełnej swobody działania. Należy brać pod uwagę zasadę swobodnego przepływu towarów jako fundament funkcjonowania Unii Europejskiej. Ograniczenia tej swobody muszą mieć charakter wyjątkowy i są możliwe jedynie w celu dopełnienia podstawowych wymogów. Ograniczenia nie mogą być arbitralne i przed ich wprowadzeniem zawsze należy się zastanowić, czy zamierzonego celu nie można osiągnąć innymi metodami, mniej ingerującymi w swobodę handlu.

Ograniczenia w sprzedaży alkoholu były kilkukrotnie przedmiotem orzecznictwa TSUE. Przede wszystkim TSUE wprost zgodził się, że ochrona ludzkiego zdrowia przed szkodliwym działaniem alkoholu stanowi niewątpliwie jedną z przyczyn usprawiedliwiających odstępstwo od art. 34 TfUE[5]. Z drugiej strony, TSUE wielokrotnie stwierdzał, że konkretne przepisy ograniczające sprzedaż lub reklamę napojów alkoholowych były nieproporcjonalne w stosunku do zamierzonego celu bądź dyskryminowały towary pochodzenia zagranicznego[6] i przez to były sprzeczne z art. 34 w związku z art. 36 TfUE.

---

[5] Wyrok TSUE z 10 lipca 1980 r. w sprawie C-152/78, Komisja przeciwko Francji; wyrok TS w połączonych sprawach C-1 i C-176/90, Aragonesa de Publicidad Exterior SA i Publivía SAE przeciwko Departamento de Sanidad y Seguridad Social de la Generalitat de Cataluña, wyrok TSUE z 10 października 1997 r. w sprawie C-189/95, Harry Franzén.

[6] Wyrok TSUE z 8 marca 2001 r. w sprawie C-405/98, Konsumentombudsmannen (KO) przeciwko Gourmet International Products AB (GIP), wyrok TSUE z 5 czerwca 2007 r. w sprawie C-170/04, Klas Rosengren i inni przeciwko Riksåklagaren.

b) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004[7] (dalej: rozporządzenie 1169/2011).

Art. 39 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 stanowi:

„1. Poza obowiązkowymi danymi szczegółowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 i w art. 10, państwa członkowskie mogą wymagać, zgodnie z procedurą określoną w art. 45, podawania dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych, o ile jest to uzasadnione przynajmniej jednym z poniższych powodów: a) ochroną zdrowia publicznego; b) ochroną konsumentów; c) zapobieganiem nadużyciom; d) ochroną praw własności przemysłowej i handlowej, oznaczeń pochodzenia, zarejestrowanych nazw pochodzenia oraz zapobieganiem nieuczciwej konkurencji.".

Art. 45 rozporządzenia 1169/2011 stanowi:

„1. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu państwo członkowskie, które uznaje za konieczne przyjęcie nowego prawodawstwa dotyczącego informacji na temat żywności, zawiadamia wcześniej Komisję i inne państwa członkowskie o planowanych przepisach i podaje powody, które je uzasadniają.

2. Komisja zasięga opinii Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt ustanowionego na mocy art. 58 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, jeśli uzna, że taka opinia jest przydatna lub jeśli zażąda jej państwo członkowskie. W takim przypadku Komisja zapewnia przejrzystość tego procesu dla wszystkich zainteresowanych stron.

3. Państwo członkowskie, które uznaje za konieczne przyjęcie nowego prawodawstwa dotyczącego informacji na temat żywności, może przyjąć planowane przepisy po upływie trzech miesięcy od zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, o ile nie otrzymało od Komisji negatywnej opinii.

4. W przypadku wydania negatywnej opinii przez Komisję przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, Komisja wszczyna procedurę sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2, w celu ustalenia, czy planowane przepisy mogą być wprowadzone w życie, w razie potrzeby z zastrzeżeniem stosownych zmian.

5. W odniesieniu do przepisów podlegających procedurze notyfikacji określonej w niniejszym artykule nie ma zastosowania dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiająca

[7] Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, ze zm.

procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego[8].".

c) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych)[9] (dalej: dyrektywa 2010/13/UE).

Zgodnie z art. 9 dyrektywy 2010/13/UE, wszystkie handlowe przekazy audiowizualne (w pojęciu tym zawiera się także reklama; art. 1 ust. 1 lit. h i lit. i dyrektywy) rozpowszechniane przez dostawców usług medialnych podlegających jurysdykcji państw członkowskich powinny spełniać m.in. następujące wymagania: nie mogą zachęcać do postępowania zagrażającego zdrowiu lub bezpieczeństwu.

Ponadto zgodnie z art. 22 dyrektywy 2010/13/UE telewizyjna reklama i telezakupy napojów alkoholowych muszą odpowiadać następującym kryteriom:

a) nie mogą być specjalnie skierowane do małoletnich, a w szczególności przedstawiać małoletnich spożywających napoje alkoholowe;

b) nie mogą łączyć spożywania alkoholu ze zwiększoną wydolnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami;

c) nie mogą tworzyć wrażenia, iż spożywanie alkoholu ma pozytywny wpływ na sukces społeczny bądź seksualny;

d) nie mogą zawierać stwierdzeń, iż alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspokajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych;

e) nie mogą zachęcać do nieumiarkowanego spożycia alkoholu bądź przedstawiać abstynencji lub umiarkowanego spożycia w negatywny sposób;

f) nie mogą podkreślać wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju.

d) Niezależnie od postanowień prawa Unii Europejskiej należy wspomnieć o wiążących Polskę normach prawa międzynarodowego, które mają zastosowanie w przypadku opiniowanego projektu ustawy. W szczególności należy zwrócić uwagę na Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu [10] (dalej: Porozumienie). Zgodnie z załącznikiem 1 do Porozumienia przez „przepis techniczny" rozumie się dokument przedstawiający charakterystykę wyrobów lub związanych z nimi procesów i metod produkcji, wraz z odpowiednimi

---

[8] W obecnym stanie prawnym – dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.9.2015, s. 1, ze zm.).

[9] Dz. Urz. UE L 95 z 15.4.2010 r., s. 1, ze zm.

[10] Dz. U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54.

postanowieniami administracyjnymi, z którymi zgodność jest obowiązująca. Może on również zawierać lub dotyczyć wyłącznie terminologii, symbolów, wymagań dotyczących opakowania, znakowania lub etykietowania, odnoszących się do wyrobu, procesu lub metody produkcji.

W myśl art. 2 ust. 9 Porozumienia, członkowie Światowej Organizacji Handlu (dalej: WTO) publikują informację o zamiarze wprowadzenia proponowanego przepisu technicznego. Informacja ta publikowana jest na odpowiednio wczesnym etapie oraz w taki sposób, by umożliwić zainteresowanym innym członkom WTO zapoznanie się z nią. Ponadto członkowie WTO powiadamiają innych członków, za pośrednictwem Sekretariatu, o wyrobach, jakie mają być objęte proponowanym przepisem technicznym, wraz z krótkim wskazaniem jego celu i przesłanek. Takie notyfikacje również dokonywane są na odpowiednio wczesnym etapie, aby można było jeszcze wprowadzić zmiany i uwzględnić uwagi. W obu przypadkach państwa członkowskie WTO, dokonując notyfikacji, wyznaczają rozsądny termin na zgłoszenie uwag na piśmie przez innych członków WTO.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. W związku z tym, że projekt zakłada wprowadzenie obowiązku umieszczania na naczyniach, w których napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży, informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, powinien on zostać oceniony pod kątem zgodności z rozporządzeniem 1169/2011.

Na podstawie art. 39 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 państwa członkowskie mogą wymagać poza obowiązkowymi danymi szczegółowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 tego rozporządzenia, dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych, o ile jest to uzasadnione przynajmniej jednym z poniższych powodów: a) ochroną zdrowia publicznego; b) ochroną konsumentów; c) zapobieganiem nadużyciom; d) ochroną praw własności przemysłowej i handlowej, oznaczeń pochodzenia, zarejestrowanych nazw pochodzenia oraz zapobieganiem nieuczciwej konkurencji.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 obowiązkowe jest podanie danych szczegółowych obejmujących m.in. wykaz składników (lit. b); wszelkie składniki lub substancje pomocnicze w przetwórstwie wymienione w załączniku II lub uzyskane z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie (lit. c); ilość określonych składników lub kategorii składników (lit. d).

W art. 39 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 jest mowa o podawaniu „dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych", wobec czego oceny wymaga, czy przewidziany w opiniowanym projekcie obowiązek umieszczania na naczyniach, w których napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży, informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią można uznać za podanie „danych szczegółowych" w rozumieniu przywołanego przepisu. Ponadto z art. 39 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 wynika, że dodatkowe obowiązkowe dane szczegółowe mogą być wymagane, o ile jest to uzasadnione przynajmniej jednym z wymienionych w tym przepisie powodów. W tym kontekście trzeba zauważyć, że w uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że projekt ma na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i tym samym przeciwdziałać negatywnym skutkom dla zdrowia i życia dzieci, co należy uznać za cel mieszczący się w pojęciu „ochrona zdrowia publicznego", o którym jest mowa w art. 39 ust. 1 lit. b rozporządzenia 1169/2011.

Biorąc powyższe pod uwagę, można stwierdzić, że nie ma podstaw do stwierdzenia, że projekt jest niezgodny z rozporządzeniem 1169/2011, jednak ocena dopuszczalności wprowadzenia proponowanej regulacji wymaga przeprowadzenia szczególnej procedury notyfikacyjnej opisanej poniżej.

W myśl art. 39 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011 skorzystanie przez państwo członkowskie z możliwości wprowadzenia wymagania dotyczącego podawania dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych musi nastąpić zgodnie z procedurą określoną w art. 45 rozporządzenia 1169/2011. Jak stanowi ust. 1 przywołanego artykułu, państwo członkowskie, które uznaje za konieczne przyjęcie nowego prawodawstwa dotyczącego informacji na temat żywności, zawiadamia wcześniej Komisję i inne państwa członkowskie o planowanych przepisach i podaje powody, które je uzasadniają. Państwo członkowskie, które uznaje za konieczne przyjęcie nowego prawodawstwa dotyczącego informacji na temat żywności, może przyjąć planowane przepisy po upływie trzech miesięcy od zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, o ile nie otrzymało od Komisji negatywnej opinii (art. 45 ust. 3 rozporządzenia 1169/2011). W przypadku wydania negatywnej opinii przez Komisję przed upływem tego okresu Komisja wszczyna procedurę sprawdzającą, o której mowa w art. 48 ust. 2, w celu ustalenia, czy planowane przepisy mogą być wprowadzone w życie, w razie potrzeby z zastrzeżeniem stosownych zmian (art. 45 ust. 4 rozporządzenia 1169/2011). W odniesieniu do przepisów podlegających powyższej procedurze notyfikacji nie ma zastosowania dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (art.

45 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011).

3.2. Przewidziane w projekcie wprowadzenie obowiązku informowania w reklamie i promocji piwa o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią należy uznać za niesprzeczne ze sformułowanymi w dyrektywie 2010/13/UE wymogami odnoszącymi się do audiowizualnej reklamy napojów alkoholowych dotyczącymi wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo.

Wprowadzenie powyższego obowiązku w zakresie nieobjętym dyrektywą 2010/13/UE, tj. dotyczącym innych niż audiowizualne form reklamy, należy natomiast uznać za dopuszczalne w świetle art. 36 TfUE w związku z ochroną zdrowia i życia ludzi. Proponowany przepis nie różnicuje towarów krajowych i towarów pochodzących z innych państw członkowskich. Nie stanowi środka arbitralnej dyskryminacji towarów pochodzących z innych państw członkowskich i nie jest nieproporcjonalny do zamierzonego celu, którym jest ostrzeganie o szczególnej szkodliwości spożycia alkoholu przez niektóre grupy osób.

3.3. W odniesieniu do proponowanych przepisów powinno zostać przeprowadzone postępowanie notyfikacyjne przewidziane w postanowieniach Porozumienia.

4. Konkluzje

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczy kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. W szczególności projekt nie jest sprzeczny z art. 34 w związku z art. 36 TfUE, rozporządzeniem 1169/2011 oraz dyrektywą 2010/13/UE.

Projekt ustawy wymaga przeprowadzenia procedury notyfikacyjnej zgodnie z art. 45 rozporządzenia 1169/2011. Przyjęcie projektowanych przepisów jest dopuszczalne po upływie trzech miesięcy od zawiadomienia w tym trybie Komisji Europejskiej i państw członkowskich UE, o ile Komisja nie przekaże w tym terminie negatywnej opinii.

Projekt ustawy wymaga także przeprowadzenia postępowania notyfikacyjnego w ramach WTO, w trybie Porozumienia w sprawie barier technicznych w handlu.

Autor:
Wojciech Miller
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 25 sierpnia 2025 r.

BEOS-WPEiM-1648/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-III.020.242.10.2025
Data wpływu 26.08.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Rafał Ambrozik) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi[1] (dalej: ustawa; art. 1 projektu).

Proponuje się nowelizację art. 13 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu) poprzez wskazanie, że napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone jest nie tylko oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy, ale także informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Ponadto proponuje się, aby minister właściwy do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Przy tym minister będzie obowiązany zapewnić, aby informacja była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna.

W projekcie przewiduje się także nowelizację art. 13^1 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 5 projektu) poprzez uzupełnienie katalogu przesłanek, od których spełnienia uzależniona jest możliwość prowadzenia reklamy i promocja piwa. Reklama i promocja piwa będzie musiała zawierać informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Szczegóły realizacji obowiązku informacyjnego zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia.

Ponadto w projekcie przewiduje się uchylenie art. 9^2 ust. 26 ustawy (art. 1 pkt 1 projektu), co będzie skutkować zniesieniem opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy

[1] Dz. U. z 2023 r. poz. 2151.

napojami alkoholowymi. Zmiany w art. 9^4 pkt 8 oraz w art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy (art. 1 pkt 2 i 6 projektu) polegają na wydłużeniu (z 14 do 30 dni) terminu na zgłoszenie zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub marszałkowi województwa (w przypadku zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi), a także wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta właściwemu ze względu na lokalizację punktu sprzedaży (w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych). Zmiana art. 11^1 ust. 7 ustawy (art. 1 pkt 3 projektu) zakłada doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sytuacji, gdy przedsiębiorca zdecyduje się na wniesienie opłaty w trzech ratach.

Projekt zawiera przepis przejściowy (art. 2 projektu) umożliwiający prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w naczyniach niespełniających wymogów przewidzianych nowymi przepisami przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie nowelizacji.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Wojciech Miller
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

BEOS-1653/25

Warszawa, 16 września 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.242.17.2025
Data wpływu 17.09.2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie oceny skutków regulacji senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przed nadaniem numeru druku)[1]

Na podstawie art. 34 ust. 9b uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Problem, który zamierza rozwiązać Wnioskodawca

Zgodnie z uzasadnieniem projektu i Oceną Skutków Regulacji proponowana ustawa służy rozwiązaniu problemu polegającego na niewystarczającej świadomości społecznej dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią.

Wnioskodawca wskazuje, że mimo działań edukacyjnych prowadzonych przez państwo, w społeczeństwie nadal utrzymują się błędne przekonania, takie jak rzekoma nieszkodliwość niewielkich ilości alkoholu czy pozytywny wpływ wina na zdrowie ciężarnych. To powoduje, że część kobiet nadal sięga po alkohol w czasie ciąży, co może prowadzić do nieodwracalnych uszkodzeń płodu, w tym rozwoju Płodowego Zespołu Alkoholowego (*Fetal Alcohol Syndrome* – FAS) i Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (*Fetal Alcohol Spectrum Disorder* – FASD).

[1] Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: RPW/26759/2025. Przedstawiciel Wnioskodawców: sen. Rafał Ambrozik.

II. Rozwiązanie rekomendowane przez Wnioskodawcę

Projekt przewiduje nowelizację ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi[2] (dalej: ustawa; art. 1 projektu).

Proponuje się nowelizację art. 13 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu) poprzez wskazanie, że napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży w naczyniach zamkniętych, na których umieszczone jest nie tylko oznaczenie nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy, ale także informacja o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Ponadto proponuje się, aby minister właściwy do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią. Przy tym minister będzie obowiązany zapewnić, aby informacja była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna.

W projekcie przewiduje się także nowelizację art. 13^1 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 5 projektu) poprzez uzupełnienie katalogu przesłanek, od których spełnienia uzależniona jest możliwość prowadzenia reklamy i promocja piwa. Reklama i promocja piwa będzie musiała zawierać informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Szczegóły realizacji obowiązku informacyjnego zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia.

Ponadto w projekcie przewiduje się uchylenie art. 9^2 ust. 26 ustawy (art. 1 pkt 1 projektu), co będzie skutkować zniesieniem opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi. Zmiany w art. 9^4 pkt 8 oraz w art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy (art. 1 pkt 2 i 6 projektu) polegają na wydłużeniu (z 14 do 30 dni) terminu na zgłoszenie zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub marszałkowi województwa (w przypadku zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi), a także wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta właściwemu ze względu na lokalizację punktu sprzedaży (w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych). Zmiana art. 11^1 ust. 7 ustawy (art. 1 pkt 3 projektu) zakłada doprecyzowanie zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sytuacji, gdy przedsiębiorca zdecyduje się na wniesienie opłaty w trzech ratach.

Projekt zawiera przepis przejściowy (art. 2 projektu) umożliwiający prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych w naczyniach niespełniających wymogów przewidzianych nowymi przepisami przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie nowelizacji.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 projektu, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.

---

[2] Dz. U. z 2023 r. poz. 2151.

III. Inne rozwiązania rozważane przez Wnioskodawcę

Wnioskodawca nie przedstawił informacji w zakresie analizy alternatywnych rozwiązań.

IV. Rozwiązania przyjmowane w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich OECD/UE

W celu zidentyfikowania unormowań analogicznych do rozwiązań przewidywanych w projekcie przeprowadzono analizę zagranicznych aktów prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem uregulowań nakładających obowiązek informowania o szkodliwości spożywania alkoholu oraz prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych.

W niektórych zagranicznych porządkach prawnych funkcjonują przepisy odnoszące się do spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży oraz w związku z tym przewidujące konieczność umieszczania stosownych informacji ostrzegawczych na etykietach napojów alkoholowych. Państwa przewidujące taki obowiązek są jednak nieliczne. Należą do nich Francja i Litwa. W przyszłym roku takie regulacje zaczną obowiązywać w Irlandii.

We Francji podstawę prawną obowiązku umieszczania informacji ostrzegawczej stanowi rozporządzenie z dnia 2 października 2006 r. w sprawie zasad umieszczania na opakowaniach napojów alkoholowych informacji o charakterze zdrowotnym zalecającej powstrzymanie się od spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży[3]. Rozporządzenie wdraża postanowienia przewidziane w art. L.3322-2 Kodeksu zdrowia publicznego[4]. Zgodnie z rozporządzeniem wszystkie opakowania napojów alkoholowych muszą zawierać co najmniej jedną z dwóch informacji określonych w załączniku do rozporządzenia, zalecających powstrzymanie się od spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży (art. 1). Informację umieszcza się na etykiecie w tym samym polu widzenia, co obowiązkowe oznaczenie objętościowej zawartości alkoholu (art. 2). Informację zamieszcza się na tle kontrastowym, w sposób zapewniający jej widoczność, czytelność, jednoznaczne rozumienie i nieusuwalność; informacja nie może być w żaden sposób zasłonięta, przysłonięta ani rozdzielona innymi informacjami lub obrazami (art. 3). W załączniku do rozporządzenia wskazano, że informacja może mieć formę tekstową lub graficzną: komunikat o treści „Spożywanie napojów alkoholowych podczas ciąży, nawet w niewielkich ilościach, może mieć poważne konsekwencje dla zdrowia dziecka" lub piktogram równoważny treści komunikatu (przekreślona na czerwono – jak na znaku zakazu – sylwetka ciężarnej kobiety trzymającej kieliszek).

---

[3] *Arrêté du 2 octobre 2006 relatif aux modalités d'inscription du message à caractère sanitaire préconisant l'absence de consommation d'alcool par les femmes enceintes sur les unités de conditionnement des boissons alcoolisées*, tekst w j. francuskim: https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000422967 [wszystkie źródła internetowe cytowane w niniejszej opinii zostały sprawdzone 15 IX 2025 r.].

[4] *Code de la santé publique: Chapitre II : Fabrication et commerce des boissons*, tekst w j. francuskim: https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000006687998.

Na Litwie podstawę prawną obowiązku umieszczania informacji ostrzegawczej stanowi rozporządzenie w sprawie zasad oznakowania napojów alkoholowych graficznymi ostrzeżeniami o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży [5]. Rozporządzenie wydano na podstawie ustawy o kontrolowaniu napojów alkoholowych [6]. Rozporządzenie stanowi, że na każdym opakowaniu napoju alkoholowego przeznaczonego do sprzedaży detalicznej powinien znajdować się graficzny znak ostrzegawczy o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży (art. 3). Znak ostrzegawczy powinien mieć formę okręgu, w którym przedstawiona jest przekreślona sylwetka kobiety w ciąży trzymającej kieliszek (art. 4). Znak ostrzegawczy powinien być umieszczony obok innych wymaganych informacji, w sposób zapewniający jego wyraźną widoczność oraz tak, aby nie był zasłonięty przez tekst lub inne elementy graficzne (art. 5). Średnica znaku ostrzegawczego nie może być mniejsza niż 5 mm, jeżeli objętość opakowania napoju alkoholowego wynosi 500 ml lub mniej; lub 10 mm, jeżeli objętość opakowania napoju alkoholowego przekracza 500 ml (art. 6).

W dniu 22 maja 2026 r. w Irlandii wejdą w życie przepisy przewidujące obowiązek umieszczania na etykietach napojów alkoholowych ostrzeżeń o szkodliwości spożywania alkoholu. Podstawę prawną stanowi ustawa o zdrowiu publicznym i alkoholu[7] oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie o zdrowiu publicznym i etykietowaniu napojów alkoholowych[8]. Rozporządzenie przewiduje obowiązek umieszczenia na etykietach napojów alkoholowych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży (piktogram: okrąg przedstawiający przekreśloną sylwetkę kobiety w ciąży trzymającej kieliszek), a także komunikatu tekstowego o tym, że spożywanie alkoholu przyczynia się do chorób wątroby oraz nowotworów[9].

Warto też przywołać wnioski zawarte w sprawozdaniu Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Aktualne praktyki etykietowania napojów alkoholowych w Europie oraz czynniki sprzyjające i utrudniające opracowanie i wdrażanie polityki w zakresie etykietowania napojów alkoholowych"[10]. W sprawozdaniu zarekomendowano m.in. ustanowienie uregulowań w zakresie etykietowania zawierającego informacje o szkodach powodowanych przez alkohol zarówno na poziomie całej populacji, jak i o szkodach, na które szczególnie narażone są wybrane grupy, w tym kobiety

---

[5] *Isakymas dėl alkoholinių gėrimų ženklinimo įspėjamaisiais grafiniais ženklais apie alkoholio žalą nėščioms moterims taisyklių patvirtinimo*, tekst w j. litewskim: https://eimin.lrv.lt/uploads/eimin/documents/files/Verslo%20aplinka/vidaus%20prekyba/4-527.pdf.

[6] *Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymas*, tekst w j. litewskim: https://www.infolex.lt/teise/DocumentSinglePart.aspx?AktoId=111613&StrNr=1#.

[7] *Public Health (Alcohol) Act 2018*, tekst w j. angielskim: https://www.irishstatutebook.ie/eli/2018/act/24/enacted/en/print.html.

[8] *Public Health (Alcohol) (Labelling) Regulations 2023*, tekst w j. angielskim: https://www.irishstatutebook.ie/eli/2023/si/249/made/en/print.

[9] Health Service Executive, *Frequently Asked Questions on Alcohol Health Labelling Public Health (Alcohol) Act 2018 and Public Health (Alcohol) (Labelling) Regulations 2023*, https://www.hse.ie/eng/services/list/1/environ/frequently-asked-questions-on-public-health-alcohol-labelling.pdf.

[10] E. Jané-Llopis, D. Kokole, M. Neufeld, O. S. Hasan, J. Rehm, WHO Health Evidence Network Synthesis Report 68, *What is the current alcohol labelling practice in the WHO European Region and what are barriers and facilitators to development and implementation of alcohol labelling policy?*, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/332129/9789289054898-eng.pdf?sequence=3&isAllowed=y.

w ciąży; zapewnienie, by przepisy precyzyjnie określały wymogi dotyczące sposobu prezentowania informacji na etykietach (np. odpowiednia wielkość i krój pisma, umieszczenie na przedniej części opakowania, zrozumiała treść); podkreślenie przewagi regulacji obowiązkowych nad dobrowolnymi zobowiązaniami, gdyż umożliwia to lepszą kontrolę treści i formy prezentowania informacji.

V. Skutki prawne projektowanej ustawy

1.

W pierwszej kolejności należy odnotować, że trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych[11]. Rozwiązania przyjęte we wskazanym projekcie rządowym częściowo dotyczą tych regulacji, których zmianę przewiduje analizowany projekt senacki. Przykładowo zarówno w projekcie rządowym, jak i w analizowanym projekcie proponuje się zmianę art. 13^1 ustawy[12].

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa (art. 9 ust. 2 ustawy). Wydawanie zezwoleń, decyzji wprowadzających zmiany w tych zezwoleniach oraz duplikatów tych zezwoleń należy do zadań własnych województw. Zgodnie z art. 9^2 ust. 1 ustawy za zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, decyzje wprowadzające w zezwoleniach zmiany oraz wydawanie duplikatów pobiera się opłaty. Skutkiem przyjęcia projektu będzie nowa treść art. 9^2 ust. 1 ustawy. Planuje się bowiem, aby art. 9^2 ust. 1 stanowił, że: „Za zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, decyzje, o których mowa w ust. 25^{13}, oraz wydawanie duplikatów pobiera się opłaty". Ponadto uchylony zostanie art. 9^2 ust. 26 ustawy, który obecnie stanowi, że opłata za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniach wynosi 200 zł, co oznacza, że taka opłata nie będzie pobierana (art. 1 pkt 1 projektu). Zmiana polega na likwidacji opłaty w wysokości 200 zł za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (uchylenie art. 9^2 ust. 26 ustawy), przy jednoczesnym pozostawieniu opłaty za decyzję dotyczącą zwiększenia liczby miejsc prowadzenia działalności. Jak wynika z uzasadnienia projektu rozwiązanie to ma na

[11] Numer z wykazu: UD147, https://legislacja.gov.pl/projekt/12395551.

[12] W projekcie rządowym zakłada się rozwiązania mające na celu ograniczenie promocji napojów alkoholowych oraz zmniejszenie dostępności alkoholu. W projekcie rządowym zawarto rozwiązania na rzecz ochrony bezpieczeństwa konsumentów, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Nie odniesiono się wprost do kobiet w ciąży.

[13] Zgodnie z powołaną regulacją opłata za wydanie decyzji wprowadzającej nowe miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, zwiększającej liczbę tych miejsc w stosunku do wymienionych w wydanych zezwoleniach, o których mowa w art. 9^1 ust. 1 ustawy, wynosi 50% stawki określonej dla zezwolenia w dniu jego wydania.

celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, uproszczenie procedur i ograniczenie obciążeń finansowych.

Obecnie warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń, o których mowa w art. 9^1 ust. 1 ustawy [14], jest m.in. zgłaszanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki lub właściwemu marszałkowi województwa zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany. Skutkiem prawnym przyjęcia projektu będzie wydłużenie wskazanego terminu do 30 dni (art. 1 pkt 2 projektu). Zmiana ma na celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, uproszczenie procedur i ograniczenie obciążeń finansowych. Wydłużenie terminu zawsze wiąże się z koniecznością odpowiedzi na pytanie, czy taka zmiana nie wpłynie negatywnie na skuteczność nadzoru nad realizacją zezwoleń. Wydaje się jednak, że jest to zmiana, która może zapewnić przedsiębiorcom realny czas na dopełnienie obowiązków ustawowych.

Zgodnie z art. 11^1 ust. 1 ustawy w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4^1 ust. 1 ustawy[15] gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy[16]. Artykuł 11^1 ust. 7 ustawy stanowi obecnie, że opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego lub jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego. Skutkiem przyjęcia projektu będzie zmiana powołanej regulacji w ten sposób, że opłata będzie wnoszona na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego albo w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Istotne jest to, że w przypadku gdy opłaty nie będzie się dało podzielić na równe raty, dwie pierwsze raty będą zaokrąglane do pełnych złotych w górę, a trzecia rata będzie ratą wyrównującą (art. 1 pkt 3 projektu ustawy). Jak wynika z uzasadnienia do projektu doprecyzowanie regulacji określającej zasady wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku, gdy opłata wnoszona jest w ratach ma na celu poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, uproszczenie procedur i ograniczenie obciążeń finansowych. Można założyć, że proponowana zmiana będzie służyć zwiększeniu pewności prawa i zapobiegać nieproporcjonalnym skutkom drobnych nieprawidłowości w zakresie opłat. Zapewnienie jednoznaczności zasad obliczania i wnoszenia rat umożliwi organom jednolitą wykładnię oraz ograniczy ryzyko naruszania prawa przez przedsiębiorców z powodów niezawinionych lub

---

[14] Przepis ten stanowi, że zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy, wydaje się oddzielnie na obrót hurtowy następującymi rodzajami napojów alkoholowych: 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo; 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa; 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu.

[15] Zgodnie z powołaną regulacją prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W przepisie wymieniono te zadania.

[16] Artykuł 18 ustawy reguluje m.in. sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

niezależnych od nich (np. błędnego zaokrąglenia kwoty przez system do obliczania rat).

Zgodnie z obowiązującym art. 13 ust. 1 ustawy napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy[17]. Skutkiem przyjęcia projektu będzie rozszerzenie wskazanego w tym przepisie obowiązku w ten sposób, że dodatkowo wymagane będzie umieszczenie informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Ponadto planuje się dodanie art. 13 ust. 4, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji, o której mowa wyżej, zapewniając, aby informacja ta była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna (art. 1 pkt 4 projektu). Nałożenie nowych obowiązków zwykle wiąże się z wątpliwościami. Konieczne jest bowiem wyważenie, czy rzeczywiście wprowadzenie dodatkowego obowiązku jest niezbędne[18]. Może też powstać wątpliwość, czy wzór informacji powinien być określony w drodze rozporządzenia[19].

Zgodnie z art. 13^1 ust. 1 pkt 8 ustawy zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa[20], którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem że nie wywołuje skojarzeń z: a) atrakcyjnością seksualną, b) relaksem lub wypoczynkiem, c) nauką lub pracą, d) sukcesem zawodowym lub życiowym. Skutkiem przyjęcia projektu ustawy będzie wprowadzenie dodatkowego warunku (pkt 9) w postaci wymogu zawarcia informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Ponadto planowane jest dodanie art. 13^1 ust. 10a, z którego wynika, że minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób i zakres informowania, o którym mowa wyżej, zapewniając, aby przekazywana informacja była zrozumiała i jednoznaczna (art. 1 pkt 5 projektu). Reklama i promocja będzie musiała zawierać informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią. Informację taką trzeba będzie zamieszczać we wszystkich rodzajach przekazów reklamowych i promocyjnych, których przedmiotem będzie piwo, bez względu na to gdzie taka reklama będzie udostępniana. Podobnie jak w przypadku zmiany art. 13 ustawy, wprowadzenie dodatkowych warunków może się wiązać z wątpliwościami.

---

[17] Przepis stanowi publicznoprawne ograniczenie sfery stosunków cywilnych przez administracyjnoprawną regulację dostarczania do miejsc sprzedaży napojów alkoholowych. Tak I. Niżnik-Dobosz [w:] M. Koszowski, I. Niżnik-Dobosz (red.), *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komentarz*, LEX/el. 2022, art. 13.

[18] Przykładowo w tym kierunku wypowiedzieli się: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Rada Przedsiębiorców; Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych. Zob. również pkt VI.C opinii w zakresie wyników konsultacji społecznych.

[19] Por. postulat Konfederacji Lewiatan, która proponuje, aby wzór ten określić ustawowo. Podobnie Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy; Polskie Stowarzyszenie Browarów Rzemieślniczych.

[20] O ile w stosunku do innych napojów alkoholowych reklama i promocja jest co do zasady zakazana, o tyle prawodawca wprowadza legalność reklamy i promocji piwa, jednak stawia pewne wymogi. Zob. szerzej M. Koszowski [w:] I. Niżnik-Dobosz, M. Koszowski (red.), op. cit., art. 13^1; G. Krawiec [w:] G. Krawiec (red.), *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komentarz*, Legalis/el 2021, art. 13^1.

Zgodnie z art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany. Skutkiem prawnym przyjęcia projektu będzie wydłużenie wskazanego terminu do 30 dni (art. 1 pkt 6 projektu).

Zgodnie z art. 2 projektu napoje alkoholowe dostarczone do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagania, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy, mogą być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Biorąc pod uwagę, że projekt nakłada na przedsiębiorców nowe obowiązki i obciążenia związane ze zmianą wyglądu opakowań napojów alkoholowych, ingerując tym samym w zasady prowadzenia działalności gospodarczej, regulację tę należy ocenić jako potrzebną. Przy czym do rozważenia pozostaje, czy rzeczywiście okres 24 miesięcy jest odpowiedni, czy też nie powinien on zostać wydłużony np. do 36 miesięcy, tak jak proponuje Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego.

Zgodnie z art. 3 projektu ustawy ma ona wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 (dotyczącego opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych), który ma wejść w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia. Uwzględniając, że projekt nakłada na przedsiębiorców nowe obowiązki i obciążenia, okres *vacatio legis* może być uznany za zbyt krótki. Ponadto celowe może wydawać się doprecyzowanie, czy okres przejściowy dotyczy każdego wprowadzenia produktu do obrotu, czy wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy (przez producenta).

Projekt był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej[21]. Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu[22].

---

[21] *Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Rafał Ambrozik),* opinia BEOS z 25 VIII 2025 r., BEOS-WPEiM-1647/25. W konkluzji opinii wskazano, że: „Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczy kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. W szczególności projekt nie jest sprzeczny z art. 34 w związku z art. 36 TfUE, rozporządzeniem 1169/2011 oraz dyrektywą 2010/13/UE. Projekt ustawy wymaga przeprowadzenia procedury notyfikacyjnej zgodnie z art. 45 rozporządzenia 1169/2011. Przyjęcie projektowanych przepisów jest dopuszczalne po upływie trzech miesięcy od zawiadomienia w tym trybie Komisji Europejskiej i państw członkowskich UE, o ile Komisja nie przekaże w tym terminie negatywnej opinii. Projekt ustawy wymaga także przeprowadzenia postępowania notyfikacyjnego w ramach WTO, w trybie Porozumienia w sprawie barier technicznych w handlu".

[22] *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawcy: senator Rafał Ambrozik) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu,* opinia BEOS z 25 VIII 2025 r., BEOS-WPEiM-1648/25. Z konkluzji opinii wynika, że: „Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu".

2.

Proponowane regulacje dotykają spraw unormowanych w art. 1 Protokołu Dodatkowego Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), poddającym pod ochronę mienie. W wymienionym przepisie należy zwrócić uwagę w szczególności na ust. 2, który stanowi: „Powyższe postanowienia nie będą jednak w żaden sposób naruszać prawa Państwa do wydawania takich ustaw, jakie uzna za konieczne dla uregulowania sposobu korzystania z własności zgodnie z interesem powszechnym lub w celu zapewnienia uiszczania podatków bądź innych należności lub kar pieniężnych". Jednocześnie orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka podkreśla szeroką swobodę regulacyjną w sferze polityki społecznej i gospodarczej.

Należy odnotować, że projekt przewiduje okresy dostosowawcze, które nie wydają się budzić wątpliwości, w szczególności dopuszcza się sprzedawanie przez okres 24 miesięcy napojów alkoholowych dostarczonych do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagań ustawowych.

Proponowane rozwiązania nie nasuwają wątpliwości z punktu widzenia zgodności z EKPC.

VI. Skutki społeczne projektowanej ustawy

A) Podmioty, na które oddziaływać będzie projektowana ustawa

1. Osoby fizyczne – według danych GUS w 2024 r. w Polsce zamieszkiwało 37 489 tys. osób, w tym 19 382 kobiet[23]; biorąc pod uwagę powszechną dostępność alkoholu w Polsce i jego obecność w sferze publicznej należy przyjąć, że regulacja będzie oddziaływać na całą populację, w tym w szczególności na osoby pijące napoje alkoholowe, a także osoby będące odbiorcami reklam piwa.

2. Przedsiębiorcy posiadający zezwolenia na handel hurtowy napojami alkoholowymi – poprzez proponowane zniesienie opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (aktualnie opłata wynosi 200 zł za każdą decyzję) obniżą się koszty prowadzenia działalności; liczba przedsiębiorców mających zezwolenia na handel hurtowy napojami alkoholowymi powyżej 18% (na dzień 2 września 2025 r.) wynosiła 417[24].

Informacjami na temat przedsiębiorców posiadających zezwolenia na obrót hurtowy: a) napojami alkoholowymi do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, b) napojami alkoholowymi powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) dysponują poszczególne województwa (patrz Tabela 1); dane te nie są pełne i spójne – takich podmiotów jest jednak więcej niż 1 300.

---

[23] *Polska w liczbach 2025*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2025, https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5501/14/18/1/polska_w_liczbach_2025_v2.pdf.

[24] *Wykaz przedsiębiorców mających zezwolenia na handel hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości alkoholu powyżej 18% na dzień 2 września 2025 r.*, https://dane.gov.pl/pl/dataset/1191,informacja-o-przedsiebiorcach-posiadajacych-zezwolenia-na-handel-hurtowy-napojami-alkoholowymi-1/resource/76182/table.

Tabela 1. Informacje o liczbie zezwoleń na handel hurtowy napojami alkoholowymi do 18% zawartości alkoholu (wg. województw)

	województwo	do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa	data
1.	dolnośląskie[25]	103	78	18 sierpnia 2025
2.	kujawsko-pomorskie[26]	42	27	1 kwietnia 2025
3.	lubelskie[27]	89*	89*	
4.	lubuskie[28]	20	16	2 września 2025
5.	łódzkie[29]	103*	103*	4 sierpnia 2025
6.	małopolskie	b.d.	b.d.	
7.	mazowieckie[30]	150	191	2023
8.	opolskie	b.d.	b.d.	
9.	podkarpackie	b.d.	b.d.	
10.	podlaskie[31]	73*	73*	1 sierpnia 2025
11.	pomorskie[32]	65	73	1 kwietnia 2025
12.	śląskie	b.d.	b.d.	
13.	świętokrzyskie	59*	59*	1 listopada 2019
14.	warmińsko-Mazurskie[33]	35	23	6 sierpnia 2025
15.	wielkopolskie[34]	103	103	7 lipca 2025
16.	zachodniopomorskie[35]	64*	64*	2 lipca 2025

*łączna liczba dwóch rodzajów zezwoleń

3. Przedsiębiorcy zajmujący się produkcją i dystrybucją napojów alkoholowych – w zakresie ostrzeżeń na opakowaniach alkoholu potencjalnie najwyższe koszty poniosą następujące podmioty:

- dystrybutorzy napojów alkoholowych, w tym podmioty zajmujące się importem alkoholu – tj. przedsiębiorcy mających zezwolenia na handel hurtowy napojami alkoholowymi we wszystkich trzech ww. kategoriach;

---

25 https://umwd.dolnyslask.pl/zdrowie/zdrowie-publiczne/wydawanie-zezwolen.

26 https://bip.kujawsko-pomorskie.pl/16/wyniki-wyszukiwania.html?Key=Rejestr+zezwole%C5%84+na+obr%C3%B3t+hurtowy+w+kraju+napojami+alkoholowymi+o+zawarto%C5%9Bci&Search=.

27 https://umwl.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/rejestr_zezwolen_na_obrot_hurtowy_napojami_alkoholowymi.pdf.

28 https://umwl.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/rejestr_zezwolen_na_obrot_hurtowy_napojami_alkoholowymi.pdf.

29 https://bip.lodzkie.pl/departament-infrastruktury/archiwa-rejestry-i-ewidencje/item/655-rejestr-zezwole%C5%84-na-hurtowy-obr%C3%B3t-napojami-alkoholowymi.

30 https://mcps.com.pl/zezwolenia/.

31 https://bip.wrotapodlasia.pl/wojewodztwo/urzad_mar/zezwolenia/alkohol.html.

32 https://bip.pomorskie.eu/a,15318,wniosek-o-wydanie-zezwolenia-na-prowadzenie-w-kraju-obrotu-hurtowego-napojami-alkoholowymi.html.

33 https://bip.warmia.mazury.pl/3698/wykaz-zezwolen-na-obrot-hurtowy-w-kraju-napojami-alkoholowymi-do-18-zawartosci-alkoholu-wydanych-przez-marszalka-wojewodztwa-warminsko-mazurskiego-stan-na-dzien-6.08.2025.html.

34 https://bip.umww.pl/292---k_96---rejestry-wydanych-zezwolen-na-obrot-hurtowy.

35 https://bip.wzp.pl/artykul/rejestr-wydanych-zezwolen-na-obrot-hurtowy-napojami-alkoholowymi-do-18.

- przedsiębiorstwa przemysłu spirytusowego – 224, w tym 174 firmy zatrudniające do 9 osób (mikroprzedsiębiorstwa), 37 firm od 10 do 49 osób (małe przedsiębiorstwa), 11 firm od 50 do 249 osób (średnie przedsiębiorstwa) i 2 firmy – 250 i więcej osób (duże przedsiębiorstwa)[36];
- przedsiębiorstwa przemysłu winiarskiego – 332[37];
- przedsiębiorstwa przemysłu piwowarskiego – 326[38];
- punkty sprzedaży napojów alkoholowych – 119 055 [39] (Wnioskodawca wskazuje sprzedawców alkoholu jako podmioty, na które wpływ będzie miała regulacja).

4. Instytucje publiczne odpowiedzialne za interpretację, stosowanie i egzekwowanie nowych przepisów, w tym:

- Ministerstwo Zdrowia – jako projektodawca przepisów wykonawczych i organ odpowiedzialny za kształtowanie polityki zdrowotnej;
- Inspekcja Handlowa – odpowiedzialna za kontrolę przestrzegania nowych przepisów przez przedsiębiorców, w tym weryfikację prawidłowości oznaczeń;
- sądy – można się spodziewać, że zmiana przepisów spowoduje wzrost liczby sporów sądowych dotyczących prawidłowości wprowadzanych nakazów, szczególnie w początkowym okresie obowiązywania ustawy;
- urzędy marszałkowskie poszczególnych województw – utrata wpływów z opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy: a) napojami alkoholowymi do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo; b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- Ministerstwo Rozwoju i Technologii – utrata wpływów z opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi powyżej 18% zawartości alkoholu.

B) Wpływ na społeczeństwo

Z uwagi na trudność określenia wysokości wpływów z tytułu opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, nie sposób ocenić, czy utrata tych środków przez urzędy marszałkowskie w istotny sposób wpłynie na realizację przez województwa zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Podobnie brakuje informacji

---

[36] Podmioty zgodnie z danymi rejestru REGON, według stanu na 30 czerwca 2023 r., które prowadziły działalność w zakresie destylowania, rektyfikowania i mieszania alkoholi (kod PKD 11.01.Z), obejmującą w szczególności produkcję alkoholu etylowego, po przetworzeniu przeznaczonego do spożycia oraz produkcję napojów alkoholowych, takich jak: wódka, whisky, brandy, gin, likiery, itp. – *Branża spirytusowa i jej znaczenie dla polskiej gospodarki*, https://zppps.pl/wp-content/uploads/2024/12/Branza-spirytusowa-i-jej-znaczenie-dla-polskiej-gospodarki-2024.pdf.

[37] Rejestr producentów wina zamierzających wyrabiać wino w roku winiarskim 2025/2026 prowadzony przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa według stanu na 28 sierpnia 2025 r., https://www.gov.pl/web/kowr/wykazy--rejestry.

[38] Dane za The Brewers of Europe według stanu na 2022 r., https://brewersofeurope.eu/wp-content/uploads/2024/12/eu-beer-trends-2024-web.pdf.

[39] Dane za Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) za 2023 r., https://kcpu.gov.pl/wp-content/uploads/2024/11/KCPU_G1_zestawienia_2023_wstepne_wyniki_f.pdf.

dotyczących wpływów Ministerstwa Rozwoju i Technologii z tego tytułu. Należy jednak stwierdzić, że przy obecnie obserwowanej dużej skali negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych, gospodarczych i finansowych jakie generuje picie alkoholu w Polsce[40], jakiekolwiek zmniejszenie ilości środków finansowych na działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych nie może zostać ocenione pozytywnie. Należy podkreślić, że omawianej kwestii nie poruszono w uzasadnieniu projektu.

Należy również zaznaczyć, że możliwość oceny skutków społecznych projektu w zakresie wprowadzenia na naczyniach z alkoholem informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią jest ograniczona z uwagi na brak informacji na temat wielkości, zakresu, wzoru i sposobu umieszczania tych informacji. Wnioskodawca zakłada, że zostanie to określone przez ministra właściwego do spraw zdrowia w formie rozporządzenia.

W uzasadnieniu projektu wskazano, że stanowi on realizację postulatów zawartych w petycji indywidualnej P 9-36/17 wniesionej do Senatu w dniu 20 września 2017 r. Należy jednak zwrócić uwagę, że duża cześć producentów alkoholu w Polsce już teraz na opakowaniach swoich produktów dobrowolnie umieszcza ostrzeżenia w formie piktogramów dotyczące zagrożeń wynikających z konsumpcji alkoholu przez kobiety w ciąży i w okresie karmienia piersią.

Uwzględniając wpływ alkoholu na człowieka i jego otoczenie, należy stwierdzić, że jest on najbardziej szkodliwą substancją psychoaktywną, a zarazem dostęp do niego jest najmniej ograniczony, a kulturowo jest on akceptowana i powszechnie stosowany[41]. Jak wskazuje Ministerstwo Zdrowia: „problem kosztów społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych związanych z piciem alkoholu jest wieloaspektowym zjawiskiem trudnym do precyzyjnego oszacowania, które można rozpatrywać z kilku perspektyw. Koszty można podzielić na te ponoszone przez osoby prywatne (np. koszty ponoszone przez osoby pijące związane z utraconymi możliwościami, kosztami leczenia lub skutkami ich działań po alkoholu), a także publiczne ponoszone z budżetu państwa lub z budżetów samorządowych. W szczególności ta pierwsza perspektywa jest niezwykle trudna do oszacowania. Koszty mogą być wymierne (koszty ekonomiczne) oraz niewymierne (np. ból, cierpienie osób uzależnionych i ich rodzin, utrata życia, koszty zdrowotne, w tym psychiczne, koszty przestępczości itp.)" [42]. Ministerstwo Zdrowia wymierne koszty spożywania alkoholu w Polsce szacowało na poziomie od 0,9 do 2,4% PKB, tj. od 30 do 81 mld zł w 2023 r.[43]

W kontekście analizowanego projektu należy podkreślić, że alkohol ma działanie teratogenne, a jego spożywanie w czasie ciąży może prowadzić do

---

[40] W. S. Zgliczyński, *Alkohol jako wyzwanie dla zdrowia publicznego w Polsce*, „INFOS Zagadnienia społeczno-gospodarcze" 9(322), 2024, https://orka.sejm.gov.pl/wydbas.nsf/LiczOpen?OpenAgent&AA19DF51213CC069C1258BE4002928AF&lang=PL. .

[41] D. Nutt, et al. *Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis*, Lancet 2010, Nov 6;376(9752):1558-65.

[42] Interpelacja nr 4693 z 2024 r. w sprawie społeczno-ekonomicznych konsekwencji alkoholizmu, https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/interpelacja.xsp?documentId=A991E6E5F0B7BBA1C1258B94003CD6DA.

[43] Ibidem.

trwałych wad wrodzonych, somatycznych i neurologicznych płodu, określanych jako Spektrum Alkoholowych Uszkodzeń Płodu (FASD). Diagnozy te obejmują m.in. alkoholowy zespół płodowy (FAS), Poalkoholowe Zaburzenia Układu Nerwowego (*Alcohol Related Neurodevelopment Disorders*) oraz Poalkoholowy Defekt Urodzeniowy (*Alcohol Related Birth Defects*). FASD jest nieuleczalny, lecz możliwy do uniknięcia poprzez powstrzymanie się od konsumpcji napojów alkoholowych w czasie ciąży. Według wyników badania populacyjnego ALICJA (Alkohol i Ciąża – Jak Pomóc Dziecku) [44], przeprowadzonego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) w 2015 r., w Polsce FASD występował nie rzadziej niż u 20 na 1 000 dzieci w wieku 7-9 lat, a FAS nie rzadziej niż u 4 na 1 000 dzieci. Na tej podstawie oszacowano, że w Polsce rocznie rodziło się od 7 do 8 tys. dzieci z FASD. Jest to więcej niż rozpowszechnienie zespołu Downa czy autyzmu [45]. Biorąc pod uwagę obserwowane od 2015 r. trendy w konsumpcji alkoholu przez kobiety w Polsce nie można wykluczyć, że problem FASD narasta.

Warto podkreślić, że spożywanie alkoholu w trakcie ciąży nie tylko powoduje ryzyko wystąpienia FASD, ale również wiąże się z ryzykiem poronienia i przedwczesnego urodzenia. Choć zagrożenia wystąpienia FASD są niezwykle istotne, to warto zauważyć, że używanie alkoholu w Polsce jest drugim po paleniu tytoniu najbardziej istotnym behawioralnym czynnikiem ryzyka zgonu. Alkohol działa bowiem negatywnie na wszystkie narządy i układy w organizmie oraz ogólnie na jakość życia. Jak wskazuje Światowa Organizacja Zdrowia, z piciem alkoholu związanych jest ponad 200 rodzajów chorób i problemów zdrowotnych, w tym m.in.: choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, udary mózgu oraz zwiększone ryzyko nowotworów jamy ustnej, gardła, przełyku, wątroby, jelita grubego, piersi oraz uzależnienia, depresje, samobójstwa, wypadki i utonięcia.

W badaniach opinii na temat wpływu picia alkoholu na zdrowie, przeprowadzonych na zlecenie PARPA w 2020 r., odpowiednio 90,1% i 90,6% kobiet popierało stwierdzenie, że „Alkoholu nie powinny pić kobiety w ciąży" oraz „Alkoholu nie powinny pić kobiety karmiące piersią". W przypadku mężczyzn odsetki te wynosiły odpowiednio 89,0% oraz 89,1% [46]. Relatywnie najwięcej stwierdzeń dopuszczających konsumpcję alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią odnotowano w grupie respondentów między 18 a 34 rokiem, czyli w grupie, w której najwięcej jest kobiet w ciąży (odpowiednio 13,1% i 13,3%). Wyniki te wskazują na bardzo wysoką świadomość społeczną w tym zakresie. Zarazem mogą wskazywać, że oczekiwanym i preferowanym społecznie zachowaniem kobiety w okresie ciąży jest unikanie wszelkich używek i zachowań ryzykownych.

W badaniu kwestionariuszowym przeprowadzonym na zlecenie PARPA w 2020 r. do picia alkoholu w czasie ciąży przyznało się 7,1% badanych kobiet

---

[44] K. Okulicz-Kozaryn, *FASD w Polsce, Skala problemu i propozycje rozwiązań*, PARPA, Warszawa 2015, https://www.ciazabezalkoholu.pl/images/file/RozpowszechnianieFASD/FASD_w_Polsce.pdf.

[45] M. Borkowska, *Diagnostyka i terapia FASD w Polsce finansowana przez samorządy – przegląd sytuacji*, Serwis Informacyjny UZALEŻNIENIA nr 3 (103) 2023, s. 17-20, https://rops.lubelskie.pl/wp-content/uploads/2024/01/siu103-diagnostyka-i-terpia-FASD-w-Polsce.pdf.

[46] S. Postek, *Opinie na temat alkoholu*, s. 60-67, [w:] *Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce. Raport z badań kwestionariuszowych 2020 r.* (red. Rowicka M. et al.), PARPA, Warszawa 2021.

będących kiedykolwiek w ciąży. Odsetek ten był niższy w zestawieniu z wynikami badań zlecanych przez PARPA w 2008 r. (12,1%) oraz w 2005 r. (16,5%). Był jednak wyższy niż w badaniach sondażowych zrealizowanych na zlecenie Głównego Inspektoratu Sanitarnego w 2017 r., gdy do spożywania alkoholu w czasie ciąży przyznało się 4,8% badanych [47] . Wskazuje się, że wyniki badań kwestionariuszowych, szczególnie dotyczących używania substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych, obarczone są dość wysokim ryzykiem fałszywych deklaracji. Dużo bardziej wiarygodne wydają się być badania epidemiologiczne wykorzystujące materiał biologiczny. Według wyników opublikowanego w 2024 r. badania Instytutu Matki i Dziecka opartego na analizie oznaczeń etyloglukuronidu (EtG) we włosach matek, które właśnie urodziły dziecko, w Polsce w czasie ciąży alkohol piło 50% kobiet, w tym 10% regularnie i w dużych ilościach [48] . Ograniczeniem tego badania, wskazywanym przez autorów, była stosunkowo niewielka grupa badawcza (150 osób), złożona z pacjentek jednego podmiotu leczniczego o najwyższym stopniu referencyjności. Wyniki mogły więc nie być reprezentatywne dla całej populacji kobiet w ciąży.

Rozdźwięk między wynikami badań kwestionariuszowych i badań materiału biologicznego może sugerować, że za konsumpcją alkoholu w trakcie ciąży niekoniecznie stoi brak wiedzy i świadomości.

Na wstępie warto podkreślić, że większość kobiet w Polsce pije alkohol. Według opublikowanych w 2024 r. szacunków WHO, w Polsce w 2019 r. w populacji 15 lat i więcej po alkohol sięgało 66,1% kobiet. Średnie roczne spożycie czystego alkoholu wśród kobiet pijących alkohol wynosiło 7,8 l. 32,2% badanych kobiet w ciągu ostatniego miesiąca wypiło więcej niż 6 dawek czystego alkoholu przy jednej okazji[49], a regularnie tę dawkę przekraczało 2,9% pijących. Warto podkreślić, że od 2019 r. spożycie alkoholu w Polsce wzrosło. Szczególnie wysoki poziom tego wskaźnika obserwowano w grupie kobiet w wieku 18-25 lat. Według wyników badania z 2024 r. w tej grupie wiekowej alkohol stał się elementem stylu życia, sięgało po niego 81,5% młodych kobiet[50]. Jest to o tyle istotne w kontekście projektu, że jak wskazują badania, spożywanie alkoholu w grupie nastolatków i młodych dorosłych jest silnie związane z podejmowaniem ryzykownych zachowań seksualnych, w tym wczesnym rozpoczęciem aktywności seksualnej i wieloma partnerami seksualnymi, a także niekonsekwentnym lub nieskutecznym stosowaniem antykoncepcji [51] . Tym samym spożywanie alkoholu jest jednym z czynników ryzyka nieplanowanej ciąży, czyli nawet ponad połowy ciąż w Polsce[52].

---

[47] M. Zin-Sędek, *Picie alkoholu a ciąża*, s. 70-73, [w:] *Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce*, op. cit.

[48] K. Okulicz-Kozaryn, et al. *The Prevalence and Changes in Alcohol Consumption across Three Trimesters of Pregnancy Assessed by Ethyl Glucuronide Concentration in Maternal Hair and Self-Reports: A Cross-Sectional Study*. Eur Addict Res. 2024;30(6):378-389.

[49] Jedna standardowa porcja alkoholu, tj. 10 g 100% alkoholu, zawiera się w około: 250 ml piwa (5%) = 100 ml wina (12%) = 30 ml wódki (40%).

[50] https://www.poradnikzdrowie.pl/aktualnosci/najwiecej-pija-dziewczyny-z-miasta-mlodzi-ludzie-nieswiadomi-dlugofalowych-zagrozen-raport-aa-aWia-ZU3b-2jxx.html.

[51] H.S. Cho, Y. Yang, *Relationship Between Alcohol Consumption and Risky Sexual Behaviors Among Adolescents and Young Adults: A Meta-Analysis*. Int J Public Health. 2023 Apr 19;68:1605669.

[52] Według szacunków Guttmacher Institute za lata 2015-2019 w regionie Europy środkowo-wschodniej, do którego zaliczona była Polska, odsetek nieplanowanych ciąż wynosił 51,7%. Był to odsetek wyraźnie większy niż w krajach Europy północnej (46,5%), południowej (41%) i zachodniej (35,7%). Może to

Warto również zauważyć, że kobiety pijące alkohol nierzadko z opóźnieniem stwierdzają, że są w ciąży. W jednym z badań wykazano, że nawet 60% kobiet deklarujących spożywanie alkoholu nie wiedziało o ciąży aż do czwartego tygodnia, a 30% nie wiedziało o tym do 6 tygodnia[53]. Tym samym należy stwierdzić, że niezamierzone narażenie płodu na działanie alkoholu może być zjawiskiem dość często występującym.

Wyniki badań naukowych[54] wskazują ponadto, że efekty wprowadzenia ostrzeżeń dotyczących ryzyka picia alkoholu przez kobiety w ciąży i kobiety karmiące piersią sprowadzają się głównie do wzrostu wiedzy i świadomości, ale mają ograniczony wpływ na poziom konsumpcji alkoholu. Co istotne, siła oddziaływania ostrzeżeń zmniejsza się wraz z czasem, który upłynął od ich wprowadzenia. Warto w tym kontekście podkreślić, że oznaczenia „W ciąży nie piję alkoholu" zostały dobrowolnie wprowadzone w 2008 r. przez producentów piwa zrzeszonych w Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie. W 2023 r. zostały zastąpione przez piktogramy przypominające drogowe znaki zakazu[55]. Podobne ostrzeżenia w formie piktogramów można znaleźć na dużej części butelek z winem, a także butelkach wódki i innych mocnych alkoholi, w tym również importowanych. Tym samym można przyjąć, że takie ostrzeżenia na większości opakowań z alkoholem, który jest sprzedawany w Polsce, już się znajdują.

Zakładając, że Ministerstwo Zdrowia zaproponuje wytyczne co do wielkości, zakresu, wzoru i sposobu umieszczania tych informacji, zbieżne z obecnymi praktykami producentów, a także innych państw członkowskich UE, trudno się spodziewać zmian w zakresie istotnego wzrostu świadomości konsumentów. Tym bardziej, że jak wskazano wcześniej, ta świadomość jest już teraz dość powszechna.

Za konsumpcją alkoholu w trakcie ciąży stoi szereg czynników – nie tylko brak wiedzy i świadomości na temat negatywnych skutków takiego postępowania, ale także dość wysoki ogólny poziom konsumpcji alkoholu przez kobiety oraz nierzadko brak świadomości kobiety spożywającej alkohol, że jest w ciąży. Inne czynniki to stan zdrowia (w tym np. uzależnienie od alkoholu i zaburzenia psychiczne) oraz czynniki środowiskowe (w tym np. trauma, przemoc domowa i wpływ partnera)[56]. Wskazuje się ponadto, że etykiety na napojach alkoholowych ostrzegające przed piciem alkoholu w trakcie ciąży mogą się przyczyniać do stygmatyzacji kobiet w ciąży, które piją alkohol. Wyniki badań sugerują, że takie etykiety mogą wręcz zniechęcać kobiety pijące alkohol w ciąży do korzystania z opieki prenatalnej. W efekcie świadczeniodawcy opieki prenatalnej tracą możliwość zapewnienia innych interwencji promujących zdrowie, które 1) wspierają kobiety w ograniczeniu lub zaprzestaniu spożywania alkoholu, 2) zapewniają inne ważne elementy opieki

---

sugerować potrzebę podjęcia działań w zakresie edukacji zdrowotnej, https://www.guttmacher.org/sites/default/files/factsheet/unintended-pregnancy-and-abortion-europe.pdf.

[53] Floyd R.L., et al. *Alcohol use prior to pregnancy recognition*. Am J Prev Med. 1999 Aug;17(2):101-7.

[54] https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10550887.2023.2210020.

[55] https://www.browary-polskie.pl/spoleczna-odpowiedzialnosc/dobrowolne-znaki-odpowiedzialnosciowe/.

[56] K. Okulicz-Kozaryn, *Is Public Health Response to the Phenomenon of Alcohol Use during Pregnancy Adequate to the Polish Women's Needs?* Int J Environ Res Public Health. 2022 Apr 9;19(8):4552.

prenatalnej, takie jak monitorowanie stanu przedrzucawkowego, oraz 3) łączą je z innymi usługami wsparcia. Taka stygmatyzacja może w konsekwencji dodatkowo zwiększyć ryzyko komplikacji ciąży i wystąpienia FASD[57].

Potencjał utrwalania stygmatyzacji nie powinien być jednak uzasadnieniem dla wycofania się lub wstrzymania postępów w zakresie etykiet ostrzegawczych lub rozpowszechniania informacji na temat ryzyka spożywania alkoholu w czasie ciąży. Wprost przeciwnie – wskazuje się, że władze publiczne powinny w swoich działaniach ukierunkowanych na zwiększenie dostępu do łatwo zrozumiałych, opartych na dowodach informacji zdrowotnych traktować priorytetowo osoby najbardziej narażone. Podkreśla się, że wysiłki mające na celu zmianę postrzegania narażenia płodu na alkohol z kwestii dotyczącej wyłącznie kobiet na wspólną odpowiedzialność ich partnerów, rodzin, przyjaciół i społeczności mogą przynieść znaczące korzyści w zakresie zmiany zachowań[58]. Wynika to z faktu, że spożywanie alkoholu to zachowanie o złożonym wymiarze społecznym i psychologicznym, często warunkowane podejściem do tej kwestii innych bliskich osób[59]. Jak pokazują badania, powstrzymanie się od spożywania alkoholu przez kobiety w czasie ciąży, bez wsparcia ze strony partnerów, rodziny i przyjaciół może być bardzo trudne[60].

Poszukując rozwiązań w postaci kampanii medialnych w zakresie ostrzegania przed negatywnymi skutkami konsumpcji alkoholu warto korzystać ze standardów WHO, które wskazują na konkretne cechy czyniące takie kampanie skutecznymi[61]. Niestety, do tej pory żadna z polskich kampanii mających na celu zmniejszenie ryzyka spożywania alkoholu w czasie ciąży i FASD nie spełniała standardów WHO. Większość kampanii była źle zaprojektowana i realizowana przy ograniczonych zasobach. Żadna z nich nie została również poddana ocenie, a większość przeszła niezauważona ze względu na niewystarczający zasięg, ograniczone formy i czas realizacji[62].

Odnosząc się natomiast do zaproponowanych zmian dotyczących reklam alkoholu należy wskazać, że reklamy piwa w Polsce są powszechne[63], kreują kulturę picia i powielają szkodliwe mity oraz wyobrażenia o piciu alkoholu[64][65]. Brak jednak

---

[57] M.S. Subbaraman, et al. *Associations Between State-Level Policies Regarding Alcohol Use Among Pregnant Women, Adverse Birth Outcomes, and Prenatal Care Utilization: Results from 1972 to 2013 Vital Statistics*. Alcohol Clin Exp Res. 2018 Jun 18.

[58] T. Chikritzhs, et al. *Pregnancy, partners and alcohol warning labels*. Addiction. 2021 Aug;116(8):1949-1951.

[59] N. McBride, et al. *Reducing alcohol use during pregnancy: listening to women who drink as an intervention starting point*. Glob Health Promot. 2012 Jun;19(2):6-18.

[60] S. Gibson, et al. *Influences on drinking choices among Indigenous and non-Indigenous pregnant women in Australia: A qualitative study*. PLoS One. 2020 Apr 30;15(4):e0224719.

[61] *International Standards on Drug Use Prevention, Second updated edition*, Vienna: United Nations Office on Drugs and Crime and the World Health Organization, 2018, s. 33-34,: https://www.unodc.org/documents/prevention/UNODC-WHO_2018_prevention_standards_E.pdf.

[62] K. Okulicz-Kozaryn, *Is Public Health Response*, op cit.

[63] *Jak je widzą, tak je piją - reklama piwa a przedwczesna inicjacja alkoholowa w Polsce*, https://pap-mediaroom.pl/zdrowie-i-styl-zycia/jak-je-widza-tak-je-pija-reklama-piwa-przedwczesna-inicjacja-alkoholowa-w.

[64] *Inicjacja alkoholowa dzieci i młodzieży w Polsce – diagnoza problemu, przyczyny i konsekwencje*, https://www.instytutczlowiekaswiadomego.pl/raport-inicjacja-alkoholowa-dzieci-i-mlodziezy-w-polsce-diagnoza-problemu-przyczyny-i-konsekwencje-pazdziernik-2024/.

[65] *Zero Procent Prawdy, Piwo, młodzież, reklamy*, https://growspace.pl/index.php/prezentacja-raportu-zero-procent-prawdy/.

badań pozwalających ocenić wpływ stosowanych dotychczas w Polsce w przekazach reklamowych ostrzeżeń zdrowotnych. Dla oceny skuteczności takich przekazów kluczowa jest bowiem forma jaką takie ostrzeżenia przyjmują[66].

C) Konsultacje społeczne

Na podstawie konsultacji społecznych projektu, w których udział wzięło 46 osób, można stwierdzić, że ich uczestnicy w dużej części postrzegają proponowane zmiany jako trudne do oceny ze względu na brak szczegółowych rozwiązań[67], a także nieskuteczne i niewystarczające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komentujący zwracali uwagę, że nowe przepisy są dodatkowym obciążeniem dla przedsiębiorców. W komentarzach pojawiły się również postulaty dalej idących zmian, w tym wprowadzenia całkowitego zakazu reklamy alkoholu.

Instytucje publiczne takie jak Rzecznik Praw Dziecka, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów choć pozytywnie ocenili proponowane regulacje, to uznali je za niewystarczające. Wskazano za celowe dokonanie dalszych zmian w zakresie sprzedaży alkoholu, jego dostępności i używania, a także informowania o innych negatywnych skutkach zdrowotnych picia alkoholu.

VII. Skutki gospodarcze projektowanej ustawy

Projektowane rozwiązania będą miały negatywny wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorców zajmujących się produkcją, dystrybucją i sprzedażą detaliczną napojów alkoholowych, ze względu na spodziewane zmniejszenie ich przychodów ze sprzedaży. W przypadku producentów napojów alkoholowych spowodują one także wzrost kosztów ich działalności. Będą one miały także negatywny wpływ na wyniki ich poddostawców – podmioty dostarczające surowce, towary i materiały niezbędne do produkcji napojów alkoholowych (m.in. rolników, producentów opakowań oraz podmioty świadczące usługi transportowe i magazynowe).

Oszacowanie skutków regulacji w wymiarze pieniężnym nie jest jednak możliwe. Nie można bowiem przewidzieć, w jakim stopniu projekt wpłynie na zmianę popytu na alkohol wśród kobiet w ciąży i karmiących piersią oraz innych konsumentów, których nowe oznaczenia na naczyniach (opakowaniach) i dodatkowe informacje o szkodliwości spożywania alkoholu w reklamach piwa zniechęcą do jego zakupu, a także jak ich możliwe decyzje zakupowe rozłożą się na poszczególne kategorie napojów alkoholowych. W sytuacji ograniczenia wydatków na napoje alkoholowe zwiększy się dochód do dyspozycji gospodarstw domowych i będą one mogły przeznaczyć te zaoszczędzone środki na zakup innych produktów i usług lub na zwiększanie oszczędności (również spłatę zobowiązań). Nie można jednak określić, kim będą beneficjenci tego dodatkowego popytu;

[66] *Health warning labels on alcoholic beverages: opportunities for informed and healthier choices*, World Health Organization, Geneva 2022, https://www.who.int/publications/i/item/9789240044449.
[67] Zob. np. ID ankiety: 49501.

doświadczenia innych państw pokazują, że wśród nich mogą być również ci producenci napojów alkoholowych, którzy mają w ofercie napoje bezalkoholowe (w szczególności piwo). Spodziewane wydatkowanie zaoszczędzonych środków na inne cele jest powodem, dla którego projektowana regulacja powinna mieć neutralny wpływ na rynek pracy (może spowodować utratę miejsc w niektórych podmiotach i utworzenie nowych miejsc pracy w innych).

Obowiązek umieszczania na opakowaniach zawierających napoje alkoholowe informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży i karmiące piersią spowoduje konieczność ich przeprojektowania/wprowadzenia na nich zmian. Te koszty będą miały głównie charakter jednorazowy; nie można zakładać, że nowe opakowania będą trwale droższe od dotychczasowych. Chociaż Wnioskodawca oszacował w OSR koszty nowych wzorów etykiet (42,5–226 mln zł), to rzeczywiste koszty będą zależały od decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia, który dopiero w drodze rozporządzenia określi wielkość, zakres oraz sposób umieszczania informacji o szkodliwości alkoholu. Należy się spodziewać, że koszty te – co także przyznał Wnioskodawca w OSR – zostaną przerzucone na klientów; zwrócono na to także uwagę w trakcie konsultacji społecznych[68]. Dodatkowe koszty dla przedsiębiorców mogą także wywołać:

- wprowadzany obowiązek uwzględniania przez browary informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią w reklamie i promocji piwa; wynika to z ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian w stosowanym formacie reklam i/lub możliwym ich wydłużeniem lub zwiększeniem objętości,
- przepis przejściowy umożliwiający dostarczanie napojów alkoholowych do punktów sprzedaży w naczyniach niespełniających nowych wymogów nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie znowelizowanej ustawy (może to dotyczyć przede wszystkim podmiotów zajmujących się produkcją i dystrybucją wina).

Projektowane rozwiązania będą korzystne dla dystrybutorów alkoholi z uwagi na zniesienie opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, a także dla przedsiębiorców wnoszących opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w trzech ratach ze względu na doprecyzowanie przepisów w tym obszarze, które powinno zmniejszyć koszty transakcyjne i zwiększyć pewność prowadzenia działalności gospodarczej.

Ograniczenie konsumpcji alkoholu przez kobiety w ciąży i zmniejszenie skali prenatalnej ekspozycji na alkohol ich nienarodzonych dzieci (spadek liczby urodzeń dzieci dotkniętych FASD) będzie miało pozytywny wpływ na ich stan zdrowia, a tym samym na ich przyszłą produktywność i aktywność na rynku pracy, co jest korzystne dla gospodarki.

[68] ID ankiety: 48155.

VIII. Skutki projektowanej ustawy dla sektora finansów publicznych

W opinii Wnioskodawcy proponowane zmiany mogą przyczynić się do ograniczenia spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, dzięki czemu zmniejszeniu ulegnie liczba dzieci, które rodzą się dotknięte zespołem chorobowym FASD. W konsekwencji zmniejszeniu powinny ulec także wydatki publiczne ponoszone w związku z leczeniem i objęciem opieką społeczną osób dotkniętych tą chorobą. Jednakże istotne ograniczenie tych wydatków nastąpi dopiero po kilku latach, gdy skumulują się pozytywne efekty. Projektowane regulacje prawne mogą wpłynąć także na stronę dochodową sektora finansów publicznych. W związku z proponowanymi zmianami może bowiem nastąpić zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu nawet w niewielkiej ilości, co w konsekwencji może oddziaływać na zmniejszenie popytu na napoje alkoholowe w szczególności w grupie docelowej, tj. kobiet będących w ciąży lub karmiących piersią, ale również w innych grupach spożywających napoje alkoholowe.

Można uznać, że Wnioskodawca w zakresie rozwiązania polegającego na nałożeniu obowiązku umieszczania informacji o szczególnej szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią prawidłowo rozpoznał skalę możliwych skutków finansowych.

Należy zauważyć, że w projekcie proponuje się także likwidację opłaty w wysokości 200 zł za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (uchylenie art. 9^2 ust. 26). W kontekście tej propozycji można zwrócić uwagę, że podstawową kategorię stanowią opłaty pobierane za zezwolenia na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi, przy czym obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki, zaś obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa. Ponadto opłaty dotyczą również decyzji wprowadzających zmiany w tych zezwoleniach, wśród których odrębną kategorię stanowi opłata za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniach. Z uwagi na znaczenie tej opłaty oraz jej wysokość wydaje się, że stanowi ona raczej zagadnienie małej wagi z punktu widzenia sektora finansów publicznych, stąd jej likwidacja powinna wpłynąć w niewielkim stopniu na dochody sektora publicznego.

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wskazano istotnych informacji dotyczących skutków finansowych projektowanych przepisów dla sektora finansów publicznych.

IX. Inne skutki projektowanej ustawy

Nie zidentyfikowano innych skutków wejścia w życie projektowanej ustawy.

X. Zmiana obciążeń administracyjnych

Projektowana regulacja zwiększy obciążenia administracyjne dla przedsiębiorców ze względu na konieczność dostosowania się do nowych obowiązków dotyczących wyglądu opakowań napojów alkoholowych oraz treści przekazów reklamowych i promocyjnych piwa.

XI. Konkluzje

1. Skutki prawne: Skutkiem prawnym przyjęcia projektowanej ustawy będzie m.in. wprowadzenie obowiązku umieszczenia na każdym sprzedawanym naczyniu zamkniętym z napojem alkoholowym informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią oraz rozszerzenie zakresu informowania o szkodliwości alkoholu dla kobiet w ciąży i karmiących piersią przez objęcie obowiązkiem informacyjnym wszystkich przekazów reklamowych i promocyjnych dotyczących piwa.
Projekt nie nasuwa wątpliwości co do zgodności z EKPC.

2. Skutki społeczne: Świadomość negatywnych skutków spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży jest w Polsce wysoka. Problem picia alkoholu w ciąży wynika z szeregu czynników, w tym m.in. z wysokiego ogólnego poziomu spożycia alkoholu wśród kobiet, późnego rozpoznania ciąży, uzależnień, zaburzeń psychicznych czy wpływu otoczenia. Możliwość dokonania oceny skutków społecznych projektu jest ponadto ograniczona przez brak szczegółowych informacji dotyczących formatu graficznego projektowanych ostrzeżeń. Wyniki badań naukowych wskazują na ograniczoną skuteczność stosowanych obecnie rozwiązań w tym zakresie. Proponowane zniesienie opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi może istotnie negatywnie wpłynąć na możliwość prowadzenia polityki władz publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W obliczu skali obecnie obserwowanych negatywnych skutków picia alkoholu w Polsce, jakiekolwiek ograniczenie środków finansowych na tę politykę trudno jest ocenić pozytywnie.

3. Skutki gospodarcze: Projekt wywoła negatywne skutki dla przedsiębiorców zajmujących się produkcją, dystrybucją i sprzedażą detaliczną napojów alkoholowych oraz współpracujących z nimi podmiotów ze względu na spodziewaną zmianę zachowań niektórych konsumentów i wywołany nią spadek popytu na napoje alkoholowe, co z kolei przełoży się na spadek przychodów z ich sprzedaży. Producenci napojów alkoholowych poniosą dodatkowo koszty wynikające z konieczności dostosowania naczyń (opakowań), w których dostarczane są napoje alkoholowe, do nowych wymagań, natomiast ich dystrybutorzy nieznacznie zmniejszą koszty prowadzonej działalności z uwagi na zniesienie opłat za wydanie decyzji wprowadzającej zmiany w zezwoleniu na obrót hurtowy napojami alkoholowymi. Projektowana regulacja powinna mieć natomiast neutralny wpływ na rynek pracy.

4. Skutki finansowe: Z punktu widzenia finansów publicznych nałożenie obowiązku umieszczania na etykietach napojów alkoholowych czytelnych i wyraźnych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży lub karmiące piersią może pośrednio wpłynąć na stronę dochodową i wydatkową sektora finansów publicznych. Skali takiego wpływu nie można oszacować. Z kolei proponowana likwidacja opłaty za wydanie innych decyzji wprowadzających zmiany w zezwoleniach będzie oddziaływać bezpośrednio, jednak powinna mieć raczej wąski zakres wpływu na dochody tego sektora.

5. Rozwiązania zagraniczne: W niektórych zagranicznych systemach prawnych obowiązują przepisy przewidujące konieczność umieszczenia na etykietach napojów alkoholowych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Państwa przewidujące taki obowiązek są jednak nieliczne: należą do nich Francja i Litwa, a w przyszłym roku takie regulacje zaczną obowiązywać w Irlandii.

Autorzy:
Wojciech Miller, ekspert ds. legislacji (pkt I-III)
Łukasz Żołądek, specjalista w Wydziale Oceny Skutków Regulacji (pkt IV, XI.5)
dr Daniela Wybrańczyk, ekspert ds. legislacji (pkt V, X, XI.1)
prof. Krzysztof Wojtyczek, ekspert ds. legislacji (pkt V.2, XI.1.2)
dr hab. Wojciech Zgliczyński, specjalista ds. społecznych (pkt. VI, X, XI.2)
dr Adrian Grycuk, specjalista ds. systemu gospodarczego (pkt. VII, X, XI.3)
Monika Korolewska, specjalistka ds. finansów publicznych (pkt. VIII, X, XI.4)

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

POLSKA RADA WINIARSTWA
– ZWIĄZEK PRACODAWCÓW –

Warszawa, dn. 20 sierpnia 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.242.7.2025
Data wpływu 21.08.25r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (sygnatura konsultacyjna: RPW/26759/2025) – konsultacje społeczne

Szanowny Panie Marszałku,

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa z pełną aprobatą odnosi się do inicjatyw zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków wynikających z nieodpowiedzialnej konsumpcji alkoholu i wyraża stanowczy sprzeciw wobec spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.
Swoje stanowisko formułujemy w sposób otwarty i konsekwentny. Przykładem jest projekt „Wino? Tylko odpowiedzialnie", w ramach którego poświęcono szczególną uwagę m.in. problematyce szkodliwego wpływu alkoholu na płód w łonie matki („Wino? Jestem w ciąży. Odmawiam!" – link). Wyraźnie podkreślamy tam, że całkowita abstynencja to jeden z najważniejszych kroków, jakie powinna podjąć przyszła matka, aby zapewnić swojemu dziecku zdrowy start w życie.

W 2024 roku nasza organizacja podjęła inicjatywę zobowiązującą członków do dobrowolnego umieszczania na opakowaniach wyrobów winiarskich trzech grafik ostrzegawczych o poniższych wzorach. Symbole te są konsekwentnie nanoszone na etykiety produktów oferowanych przez firmy należące do ZP PRW.

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa
ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
tel. 22 243 41 76, e-mail: office@zpprw.pl
www. zpprw.pl

Uwagi do senackiego projektu ustawy projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Odnosząc się do skierowanego do konsultacji Senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, którego celem jest nałożenie na producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych obowiązku umieszczania na opakowaniach informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią, pragniemy podkreślić, że zasady znakowania produktów spożywczych są regulowane na szczeblu unijnym[1], co jest uwarunkowane funkcjonowaniem jednolitego rynku i swobodą przepływu towarów. Obowiązkowe ostrzeżenia na napojach alkoholowych powinny zatem zostać wprowadzone w ramach jednolitych przepisów Unii Europejskiej. Jedynie harmonizacja na poziomie unijnym oraz spójne stosowanie tych samych zasad na całym wspólnym rynku UE mogą zagwarantować ich efektywność i przejrzystość.

Zwracamy uwagę, że wprowadzanie różnorodnych, krajowych rozwiązań w tym zakresie prowadzić będzie do fragmentacji rynku wewnętrznego i zakłóceń w swobodnym przepływie towarów. Obowiązek stosowania różnych wzorów oznaczeń w poszczególnych państwach członkowskich to poważne utrudnienie. W praktyce mogłoby to oznaczać konieczność zamieszczania na jednej wielojęzycznej etykiecie kilku graficznie różnych ostrzeżeń odnoszących się do tego samego przekazu, np. wzoru obowiązującego we Francji i równocześnie innego, wymaganego w Polsce.

Apelujemy, w związku z tym, aby Polska podjęła stosowną inicjatywę w Komisji Europejskiej i aktywnie wspierała działania zmierzające do włączenia tego rodzaju ostrzeżeń do rozporządzenia unijnego regulującego znakowanie żywności. Byłoby to zdecydowanie lepsze rozwiązanie niż projektowana zmiana polskiej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Uwaga w sprawie wzoru informacji

W projekcie wskazano, że Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji ostrzegającej, zapewniając, aby informacja ta była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna.

---

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 Tekst mający znaczenie dla EOG

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa
ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
tel. 22 243 41 76, e-mail: office@zpprw.pl
www. zpprw.pl

Wnioskujemy, aby wzór ostrzeżenia został precyzyjnie określony bezpośrednio w ustawie, a nie na późniejszym etapie, w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia. Jako, że zamierzenia Ministerstwa Zdrowia w zakresie planowanej grafiki nie są nam znane, niemożliwe jest odniesienie się do projektu ustawy w sposób w pełni merytoryczny ani rzetelna ocena skutków tej regulacji. Zwracamy również uwagę, że zaproponowane w projekcie rozwiązanie, w sytuacji przedłużenia prac Ministra Zdrowia nad rozporządzeniem, może skrócić okres przejściowy i odebrać przedsiębiorcom czas niezbędny do przygotowania się do zmiany wymagań.

Uwaga dotyczącą okresu przejściowego

Zwracamy też uwagę, że zaproponowany w projekcie ustawy okres przejściowy, w czasie którego mogą być sprzedawane wyroby oznakowane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, jest w naszej opinii stanowczo zbyt krótki. Skutkiem będzie chaos na rynku i ryzyko dla podmiotów naszej branży oraz jednostek handlu.

Wino, ze względu na swoje właściwości, jest produktem spożywczym, dla którego nie określa się daty minimalnej trwałości ani terminu przydatności do spożycia. Wynika to z jego predestynacji do długiej obecności na półce sklepowej – zdecydowanie dłuższej, niż przewidziano w projekcie.

W uzasadnieniu do projektu następująco argumentowano przyjęte rozwiązanie polegające na tym, by napoje alkoholowe dostarczane do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagania mogły być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. *„Zasadność takiego wniosku wynika z danych zmieszczonych w dokumencie Komisji Europejskiej, Impact Assessment, sporządzonym do regulacji, w której określone zostały zasady znakowania żywności. Z dokumentu wynika, że ponad 60% przedmiotów dokonuje zmiany etykiety w okresie dwóch lat."* Takie uzasadnienie świadczy o pewnym nieporozumieniu i utożsamieniu dwóch różnych pojęć. Zauważyć należy, że czas potrzebny na zmianę etykiet i czas potrzebny na sprzedaż towaru wprowadzonego wcześniej na rynek, oznakowanego zgodnie z uprzednio obowiązującymi przepisami, to dwie całkowicie różne kwestie.

Sprawdzonym już w praktyce prawodawczej i w naszej opinii zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest wskazanie konkretnego terminu, do którego producenci i importerzy mają czas na zapoznanie się z nowymi wymaganiami i dostosowanie etykiet (proponujemy 12 m-cy od dnia ogłoszenia ustawy) oraz zgoda na to, by wyroby wyprodukowane przed tym terminem, oznakowane zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami, mogły być w sprzedaży do wyczerpania zapasów. W taki sposób

zostały m.in. sformułowane zapisy rozporządzenia[2], które wprowadziło z dniem 8 grudnia 2023 r. obowiązek znakowania wina i aromatyzowanych wyrobów sektora wina informacjami o wartości odżywczej i składnikach.

Wzorując się na nim proponujemy następujący zapis:

Art. 2. Napoje alkoholowe, które zostały wprowadzone na rynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w naczyniach niespełniających wymagania, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, mogą pozostawać w obrocie do wyczerpania ich zapasów.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.

Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z przepisami prawa żywnościowego[3] „wprowadzenie na rynek" oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania;

Uwagi dotyczące oceny skutków regulacji

Nie sposób pominąć kwestii braku rzetelności danych przyjętych do oszacowania oceny skutków regulacji. W uzasadnieniu wskazano: *„W przypadku podmiotów zajmujących się wytwarzaniem i dystrybucją wina nie są znane statystyki umożliwiające przyjęcie parametrów wiarygodnie udokumentowanych"*. W kalkulacjach nie uwzględniono liczby producentów branży winiarskiej, jak to uczyniono w przypadku branży spirytusowej oraz branży browarniczej. Tymczasem rejestry producentów prowadzone przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa są publicznie dostępne. „Rejestr producentów wina zamierzających wyrabiać wino w roku winiarskim 2024/2025" na dzień 24.07.2025 r. wskazuje 504 podmioty, natomiast „Rejestr przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich" na dzień 14.08.2025 r. - dodatkowo 319 podmiotów.

---

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej

[3] ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 178/2002 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności

Ponadto należy zauważyć, że przy kalkulacji kosztów nie uwzględniono importerów żadnego z segmentów branży napojów alkoholowych (wina, wyrobów spirytusowych ani piwa), choć oni również będą musieli ponieść koszty związane z wprowadzeniem oznakowania. Nowe regulacje okażą się dla nich szczególnie problematyczne.

W przypadku importerów alkoholi dostosowanie etykiet jest jeszcze bardziej złożone niż u producentów, ponieważ wymaga uzgodnień z zagranicznymi dostawcami. Dodatkowo, w niektórych sytuacjach konieczne będzie umieszczanie na opakowaniach dodatkowych naklejek z ostrzeżeniami obowiązującymi w Polsce, a nieznanymi i niewymaganymi w innych krajach. Import w szczególności zostanie dotknięty wspomnianymi zakłóceniami w swobodzie przepływu towarów. Ocena skutków regulacji nieuwzględniająca importerów jest zatem niepełna i nie odzwierciedla rzeczywistych konsekwencji wprowadzenia nowych wymogów.

W ramach opracowania projektu przyjęto założenie, że przeciętnie podmiot będzie musiał zmienić wzór 10 etykiet. W naszej opinii jest to liczba znacznie zaniżona. O ile w przypadku małych polskich producentów wina można przyjąć, że liczba ta wynosi około 10, o tyle w ofercie większych producentów wyrobów winiarskich znajduje się zdecydowanie więcej – kilkadziesiąt, a nawet ponad sto pozycji. Firmy importujące wina dysponują natomiast portfolio obejmującym od kilkudziesięciu do ponad tysiąca etykiet, w zależności od specyfiki działalności. Niezbędne jest zatem urealnienie przyjętych założeń.

Uwagi dotyczące propozycji z zakresu deregulacji

Projekt ustawy, na etapie ostatnich prac w Senacie, został uzupełniony o następujące kwestie:

1. zniesienie opłat za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi (aktualnie opłata wynosi 200 zł za każdą decyzję),
2. wydłużenie z 14 do 30 dni terminu na zgłoszenie właściwemu organowi zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu,
3. doprecyzowanie regulacji dotyczącej zasad wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku wnoszenia opłaty w ratach.

Jak wskazano w uzasadnieniu, zmiany te podyktowane są wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego, która dokonała zmian w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Zgodnie ze znowelizowanym art. 67 ustawy – Prawo

przedsiębiorców, przy opracowywaniu projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, w szczególności dążyć do nakładania obowiązków administracyjnych jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów oraz równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie.

Należy zauważyć, że trzy rozwiązania zaproponowane przez Senat w projekcie ustawy w żadnym razie nie stanowią równoważnego zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Proponowane zmiany mają charakter marginalny i są nieproporcjonalne w stosunku do obciążeń wynikających z konieczności zmiany etykiet, czy nakładania dodatkowych naklejek z ostrzeżeniami na opakowania napojów alkoholowych. Skala tej dysproporcji jest tak rażąca, że proponowane rozwiązania można potraktować jako podważające sens deregulacji oraz stojące w sprzeczności z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 21 maja 2025r. Branża winiarska nie postrzega zaproponowanych zmian za istotne ani warte podnoszenia i nigdy nie wnioskowała o nowelizację ustawy w takim zakresie.

Oczekujemy skonsultowania z przedsiębiorcami propozycji zapisów, które miałyby prowadzić do równoważnego zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Zmiany powinny dotyczyć kwestii istotnych, których wdrożenie przyniosłoby rzeczywisty efekt, a nie jedynie stwarzać pozory działań deregulacyjnych.

W ramach takich konsultacji ZP PRW pragnie zgłosić potrzebę innych zmian *w Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz wsparcia przedsiębiorców w realizacji obowiązków związanych z zezwoleniami na sprzedaż hurtową i detaliczną napojów alkoholowych, wynikających m.in. z art. 9^4 pkt 2 i pkt 4 oraz art. 18 ust. 7 pkt 3 i 4 ustawy. Wnioskujemy o utworzenie centralnego systemu informatycznego stanowiącego rejestr podmiotów, które uzyskały zezwolenia na sprzedaż hurtową i detaliczną, o których mowa w art.9 ust.1-2 oraz art. 18 ust. 1., zawierający także informacje o wniesionych przez nie opłatach związanych z tymi zezwoleniami.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż hurtową mają obowiązek uzyskiwania potwierdzeń i dokumentowania, że każdy kontrahent prowadzący sprzedaż detaliczną, tj. każdy sklep i lokal gastronomiczny posiada

aktualne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz uiścił opłaty związane z korzystaniem z tego zezwolenia.
Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż detaliczną zobowiązani są natomiast do okazywania przedsiębiorcom zaopatrującym ich w napoje alkoholowe – trzykrotnie w roku, tj. do dnia 1 lutego, 1 czerwca oraz 1 października – dowodów potwierdzających dokonanie opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W praktyce wiąże się to z istotnymi obciążeniami organizacyjnymi, dodatkowymi obowiązkami administracyjnymi oraz ryzykiem sankcji w przypadku nieprawidłowości wynikających z działań lub zaniechań kontrahentów. Jest to rozwiązanie nieefektywne, przerzucające na przedsiębiorców funkcje kontrolne właściwe organom administracji publicznej.

Pożądanym rozwiązaniem byłoby utworzenie centralnego systemu informatycznego – bazy danych podmiotów prowadzących sprzedaż hurtową i detaliczną napojów alkoholowych – zawierającego informacje o udzielonych zezwoleniach i ich statusie a także o dokonanych opłatach za korzystanie z tych zezwoleń. Rola przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych ograniczałaby się wówczas do weryfikacji swoich kontrahentów w bazie.

Utworzenie takiego rejestru zwiększyłoby bezpieczeństwo prawne hurtowników i detalistów, umożliwiając szybkie i rzetelne potwierdzenie statusu kontrahenta w oficjalnym systemie i ograniczając ryzyko naruszenia przepisów skutkującego cofnięciem zezwolenia. Zmniejszyłoby obciążenie związane z koniecznością każdorazowego pozyskiwania od kontrahentów wymaganych dokumentów i dowodów wniesienia opłat.
Odciążyłoby także administrację, umożliwiając sprawniejszy nadzór i łatwy wgląd w informacje o podmiotach prowadzących sprzedaż alkoholu.

Zasadne byłoby włączenie do systemu również zezwoleń jednorazowych na sprzedaż alkoholu, o których mowa w art. 18^1 ust. 1, wydawanych posiadaczom stałych zezwoleń detalicznych.
Zgłaszamy potrzebę ujednolicenia procedur związanych z wydawaniem tego rodzaju zezwoleń oraz wprowadzenia uproszczeń, które usprawnią proces w szczególności dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia w wielu różnych gminach. Dostępna możliwość składania wniosków drogą elektroniczną nie jest wystarczająca.
Obecnie przedsiębiorcy wskazują na szereg uciążliwości, które mogłyby zostać wyeliminowane przy okazji tworzenia centralnego systemu:

- konieczność dostarczania dokumentów na formularzach wymaganych indywidualnie przez niektóre gminy
- obowiązek osobistego odbioru zezwolenia
- wymóg składania dwóch odrębnych wniosków i kompletów dokumentów w przypadku imprez trwających 3 lub 4 dni . Wymóg ten wynika z zapisu Art. 18^1ust. 2 zgodnie, z którym zezwolenie wydaje się na okres dwóch dni.
- Brak ujednoliconej, łatwo dostępnej informacji o numerach rachunków bankowych, na które należy dokonywać wpłat. Nawet w przypadku wniosków składanych elektronicznie przedsiębiorca musi przeszukiwać strony internetowe gmin w celu znalezienia numeru odpowiedniego rachunku bankowego.

Powyższe kwestie utrudniają prowadzenie działalności i powodują niepotrzebne obciążenia administracyjne. Ustandaryzowanie procedur poszczególnych gmin oraz integracja zezwoleń jednorazowych z systemem centralnym byłaby istotnym ułatwieniem dla przedsiębiorców korzystających z zezwoleń jednorazowych.

Wprowadzenie proponowanych powyżej rozwiązań stanowiłoby adekwatny przykład równoważnego zmniejszenia obciążeń administracyjnych względem projektowanych obowiązków z zakresu znakowania opakowań napojów alkoholowych.

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa wyraża gotowość do aktywnego uczestnictwa w dalszych pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Jesteśmy przekonani, że dzięki dialogowi i współpracy możliwe będzie wypracowanie rozwiązań, które będą nie tylko efektywne z punktu widzenia ochrony zdrowia publicznego, ale także spójne z zasadami funkcjonowania jednolitego rynku Unii Europejskiej i realne do wdrożenia przez przedsiębiorstwa branży alkoholowej.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu
Magdalena Zielińska

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa
ul. Twarda 18, 00-105 Warszawa
tel. 22 243 41 76, e-mail: office@zpprw.pl
www. zpprw.pl

RPW/28103/2025-1P
EZD RP KS
(BPW-III)
Data rejestracji: 2025-08-25
Data wpływu: 2025-08-25

Polish Vodka Association

Warszawa, 25 sierpnia 2025 r.

Pan Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. BKI-III.020.242.8.2025
Data wpływu 25.08.2025

Szanowny Panie Marszałku,

W imieniu Stowarzyszenia Polska Wódka (PVA) pozwalam sobie przekazać stanowisko w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (RPW/26759/202) wprowadzającego m.in. obowiązkowe ostrzeżenia zdrowotne dla kobiet w ciąży na opakowaniach napojów alkoholowych.

Projekt ustawy zwraca uwagę na ważny społecznie temat. Uważamy, że istotne są wszelkie inicjatywy edukacyjne dotyczące odpowiedzialnej konsumpcji oraz szkodliwości alkoholu, w tym skierowane do kobiet w ciąży. Uważamy natomiast, że wprowadzanie obowiązkowych ostrzeżeń zdrowotnych na etykiecie nie spełni tej edukacyjnej funkcji. **Informowanie przyszłej matki o szkodliwych skutkach spożywania alkoholu w momencie, kiedy sięga ona po butelkę to zdecydowanie za późno.** Takie rozwiązanie mogłoby pełnić jedynie funkcję wspierającą. Ważniejsze wydają się być działania lekarzy ginekologów podnoszące świadomość kobiet, starających się zajść w ciąże i już spodziewających się dziecka.

Warto podkreślić, że kwestia dodatkowych informacji na etykietach napojów alkoholowych regulowana jest prawem unijnym, a dokładniej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. W przypadku próby wprowadzenia nowego obowiązku dla polskich producentów, regulacje odnoszące się do wymaganych cech produktu, jak opakowanie, oznakowanie i etykietowanie są uznawane za przepisy techniczne i podlegają notyfikacji do Komisji Europejskiej.

W Polsce obecnie **znakomita większość producentów napojów spirytusowych stosuje dobrowolnie na swoich etykietach znaki graficzne przestrzegające przed spożywaniem napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży, nieletnich oraz kierowców**. Zamieszczają także link do strony internetowej www.pijodpowiedzialnie.pl, gdzie znajdują się pełne informacje na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez szczególnie zagrożone grupy, w tym przyszłe mamy. Dodatkowo w 2019 r. branża spirytusowa, podpisała dobrowolne zobowiązanie na poziomie UE, uznane przez Komisję Europejską, w sprawie udostępniania konsumentom informacji o składzie napojów spirytusowych. Zobowiązanie to dotyczy umieszczania na etykietach QR kodu, który przekierowuje konsumentów do szczegółowych i przejrzystych informacji dot. składników i wartości odżywczych danego produktu, informacji na temat wpływu alkoholu na zdrowie i odpowiedzialnej konsumpcji, w tym ostrzeżenie dla kobiet w ciąży i planujących macierzyństwo.

Jeśli ustawa będzie jednak procedowana, to chcielibyśmy zgłosić uwagi szczegółowe:

1) Apelujemy, aby wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji na etykiecie był określony wprost w ustawie a nie określana rozporządzeniem Ministra Zdrowia. W przypadku rozporządzenia, przy każdej zmianie wzoru takiego ostrzeżenia zdrowotnego, producenci będą zmuszeni do zmiany wzoru etykiet praktycznie z dnia na dzień, a także dodatkowego oznaczania produktów już będących na rynku, co jest poważnym i kosztownym utrudnieniem prowadzenia działalności gospodarczej (szczególnie dla małych producentów).
2) Aby uniknąć różnych etykiet na takich samych produktach na różnych rynkach Wspólnego Rynku Unii Europejskiej, Polska mogłaby wprowadzić ostrzeżenia dla kobiet w ciąży już istniejące na rynku UE – takie jak we Francji. Warto także rozważyć, aby producenci, którzy stosują już obecnie ostrzeżenia dla kobiet w ciąży, nie ponosili negatywnych konsekwencji swojego proaktywnego pozytywnego działania i nie byli zobowiązani do zmiany stosowanych już oznaczeń. Wprowadzany wymóg ustawowy mógłby dotyczyć jedynie tych producentów i importerów, którzy takiego oznakowania nie stosują lub nie zastosują do odpowiedniej daty określonej w ustawie.
3) Konieczne jest doprecyzowanie, czy okres przejściowy odnosi się do każdego przypadku wprowadzenia produktu do obrotu (przez wszystkie podmioty uczestniczące w łańcuchu dystrybucji – producentów, dystrybutorów hurtowych, podmioty prowadzące sprzedaż detaliczną), czy wprowadzenia do obrotu po raz pierwszy (przez producenta). Ma to istotne znaczenie, zwłaszcza w odniesieniu do części droższych, niekiedy kolekcjonerskich napojów alkoholowych, które pozostają w obrocie znacznie dłużej niż 24 miesiące
4) Apelujemy o wydłużenie vacatio legis do 12 miesięcy ze względu na konieczność zapewnienia uczestnikom rynku odpowiedniego czasu na dostosowanie procesów produkcyjnych, dystrybucyjnych oraz logistycznych oraz uniknięcie strat finansowych wynikających z konieczności utylizacji wyprodukowanych już etykiet

Będziemy wdzięczni za uwzględnienie naszych uwag w dalszym procesie legislacyjnym i postulujemy, aby regulacje dotyczące i tak już bardzo uregulowanego rynku napojów alkoholowych były poprzedzone adekwatną, szczegółową analizą skutków i skuteczności wprowadzanych rozwiązań. Jednocześnie zgłaszamy gotowość do współpracy przy wszelkich działaniach edukacyjnych mających na celu szerzenie kultury odpowiedzialnej konsumpcji alkoholu.

Z poważaniem,

Katarzyna Groszek

Prezes Zarządu PVA

POLSKI
PRZEMYSŁ
SPIRYTUSOWY

RPW/29018/2025 – 1P
EZD RP KS
(BPW – III)
Data rejestracji: 2025 – 09 – 03
Data wpływu: 2025 – 09 – 03

Warszawa, dnia 1 września 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.242.12.2025
Data wpływu 03.09.25 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko
branży spirytusowej w sprawie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (RPW/26759/202) wprowadzającego obowiązkowe ostrzeżenia zdrowotne dla kobiet w ciąży opakowaniach napojów alkoholowych

Szanowny Panie Marszałku

Każda inicjatywa mająca na celu edukację na temat szkodliwości alkoholu dla nienarodzonego dziecka skierowana do kobiet w ciąży oraz tych, które chciałyby zostać matkami, jest godna wsparcia. ZP PPS od 2008 r. prowadzi działania edukacyjne mające na celu tworzenie odpowiedzialniej kultury spożywania alkoholu. Na podkreślenie zasługuje kampania „Lepszy start dla Twojego dziecka", która miała na celu edukacji kobiet oraz środowisk medycznych o szkodliwych skutkach spożywania alkoholu w ciąży, przy jednoczesnym wskazywaniu na to, że nawet najmniejsza ilość alkoholu może prowadzić do uszkodzenia płodu. Nasza kampania zdobyła uznanie Komisji Europejskiej. Została ona przedstawiona w rekomendacjach dobrych praktyk, w publikacji „Alcohol & Health Forum Highlights" podsumowującej działania Forum Alkohol i Zdrowie funkcjonującego przy Komisji Europejskiej.

Obecnie znakomita większość producentów napojów spirytusowych stosuje na swoich etykietach znaki graficzne przestrzegające przed spożywaniem napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży, nieletnich oraz kierowców. Członkowie ZP PPS zamieszczają także na swoich etykietach link do strony internetowej www.pijodpowiedzialnie.pl, gdzie znajdują się pełne informacje na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez szczególnie zagrożone grupy, w tym przyszłe mamy.

Dodatkowo w 2019 r. branża spirytusowa na poziomie Unii Europejskiej podpisała Memorandum of Understanding, porozumienie uznane przez Komisję Europejską, które daje producentom jasne wytyczne dotyczące sposobu udostępniania konsumentom informacji o składzie napojów spirytusowych (które nie są obowiązkowe na mocy obecnych przepisów UE) poprzez e-etykietę, do której prowadzi kod QR na fizycznej etykiecie. Na tej elektronicznej etykiecie producenci zamieszczają informację na temat odpowiedzialnej konsumpcji napojów alkoholowych, w tym ostrzeżenie dla kobiet w ciąży i planujących macierzyństwo.

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie obowiązku umieszczania na etykiecie napojów alkoholowych informacji o szkodliwości alkoholu dla nienarodzonego dziecka. **Naszym zdaniem informowanie**

Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy
00 - 074 Warszawa, ul. Trębacka 4, lok. 111
tel.: (22) 630 9891-4
e-mail:biuro@zppps.pl

przyszłej matki o szkodliwych skutkach spożywania przez nią alkoholu w momencie, kiedy sięga po butelkę z napojem zawierającym alkohol to zdecydowanie za późno. Takie rozwiązanie mogłoby pełnić jedynie funkcję wspierającą. Mogłoby ono zadziałać tylko względem tych kobiet, które chcą być odpowiedzialne, a dziś nie mają wystarczającej wiedzy, by zachować całkowitą abstynencję. Ważniejsze wydają się być działania prowadzone w jak najwcześniejszym etapie. Rozpowszechnianie wiedzy na temat skutków picia alkoholu w czasie ciąży i karmienia piersią powinno być uzupełnione o świadomą rezygnację z alkoholu w okresie przedkoncepcyjnym. Alkohol ma najsilniejsze działanie teratogenne pomiędzy pierwszym a ósmym tygodniem rozwoju płodu, kiedy wiele kobiet nawet nie wie, że zaszła w ciążę. (Warzycha, Baryła, Hałkiewicz, 2013; Kaufman, 1997).

W badaniu „Wzorce konsumpcji 2020" PARPA respondentki częściej przyznawały, że lekarz/ginekolog w czasie wizyt nie poruszał tematu alkoholu (40,6%), niż że ten temat pojawiał się w trakcie wizyt lekarskich (34,9%). Wśród kobiet, które potwierdziły rozmowy z lekarzem/ginekologiem na temat alkoholu 58,6% zadeklarowało, że lekarz zalecał im niespożywanie alkoholu w czasie ciąży a 44,8% wskazało, że zalecał niespożywanie alkoholu w czasie karmienia piersią. Włączenie lekarzy ginekologów w kampanie edukacyjne i skierowanie oddziaływań do tej grupy wydaje się być konieczną potrzebą. Konieczna jest edukacja kobiet, starających się zajść w ciąże i już spodziewających się dziecka, a także rozprzestrzenianie informacji w tym zakresie przez ginekologów i położne, specjalistów będących niewątpliwym autorytetem dla przyszłych mam.

Jeśli chodzi o nakładanie na przedsiębiorców obowiązku umieszczania dodatkowych informacji na etykietach napojów spirytusowych, jest to sprawa podlegająca prawu Unii Europejskiej – w tym momencie etykietowanie żywności reguluje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. W przypadku próby wprowadzenia takiego obowiązku dla polskich producentów, regulacje odnoszące się do wymaganych cech produktu, jak opakowanie, oznakowanie i etykietowanie są uznawane za przepisy techniczne i podlegają notyfikacji w Unii Europejskiej. Uważamy, że tego rodzaju zmiany w etykietowaniu napojów alkoholowych powinny być przedmiotem prawa Unii Europejskiej. W tym momencie w Unii Europejskiej nie sa prowadzone prace w zakresie projektu ustawy. W momencie, kiedy UE zdecyduje się na regulacje ostrzeżeń zdrowotnych na etykietach napojów alkoholowych, narażamy polskich przedsiębiorców na wprowadzenie kolejnych kosztownych zmian.

W latach 2007-2009 Sejm RP prowadził wstępne prace legislacyjne dotyczące obowiązku umieszczania ostrzeżeń zdrowotnych na etykietach napojów alkoholowych. Projekt ustawy, jako przepisy techniczne, był notyfikowany w Komisji Europejskiej. Z uwagi na brak przekonywującego uzasadnienia dla skuteczności proponowanych rozwiązań, tamten projekt został odrzucony. Obowiązek umieszczania piktogramu lub ostrzeżenia słownego dla kobiet w ciąży obowiązuje wyłącznie we Francji, ale Komisja Europejska zgodziła się wprowadzenie tych przepisów z uwagi na wysoki odsetek francuskich kobiet spożywających alkohol w trakcie ciąży. Było to ważną przesłanką zdrowotną dla wprowadzenia bariery w wolnym przepływie towarów w UE w tylko jednym kraju członkowskim.

Mamy kilka uwag odnośnie do proponowanych zmian w projekcie ustawy. Pod każdą propozycją znajduje się uzasadnienie naszego stanowiska.

Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy
00 - 074 Warszawa, ul. Trębacka 4, lok. 111
tel.: (22) 630 9891-4
e-mail:biuro@zppps.pl

Nr	Jednostka redakcyjna	Treść projektu	Propozycja zmiany
1.	Art. 1 ust. 5 b projektu (Art. 13 ust. 4 ustawy)	„4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zapewniając, aby informacja ta była widoczna, zrozumiała i jednoznaczna."	Proponujemy, aby wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji był określony w ustawie o wychowaniu w trzeźwości.

Wątpliwości przedsiębiorców wzbudza konieczność określenia rozporządzeniem Ministra Zdrowia wielkości, zakresu, wzoru i sposobu umieszczania informacji. Przy każdej zmianie wzoru takiego ostrzeżenia zdrowotnego, producenci będą zmuszeni do zmiany wzoru etykiet praktycznie z dnia na dzień, a także dodatkowego oznaczania produktów już będących na rynku, co jest poważnym i kosztownym utrudnieniem prowadzenia działalności gospodarczej. Całkowity koszt wprowadzenia nowych etykiet będzie jednak najbardziej odczuwalny przez małych, polskich producentów. Małe firmy, często rodzinne, produkują szeroki asortyment, ale w mniejszej ilości wysoko gatunkowych nalewek, miodów pitnych i wódek, i często, aby obniżyć koszty zamawiają etykiety jednorazowo w dużych ilościach „na zapas".

Chcielibyśmy poprzeć stanowisko Ministerstwa Zdrowia w tej kwestii, aby wielkość, zakres, wzór i sposób umieszczania informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2 były określone wprost w ustawie, a nie w rozporządzeniu, do wydania którego miałby być zobowiązany minister właściwy do spaw zdrowia. Aby uniknąć różnych etykiet na takich samych produktach na różnych rynkach Wspólnego Rynku Unii Europejskiej, Polska mogłaby wprowadzić ostrzeżenia dla kobiet w ciąży takie same jak we Francji.

Nr	Jednostka redakcyjna	Treść projektu	Propozycja zmiany
2.	Art. 2 projektu	**Art. 2.** Napoje alkoholowe dostarczone do miejsc sprzedaży w naczyniach niespełniających wymagania, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, mogą być sprzedawane nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.	Proponowane brzmienie art. 2: „Art. 2. Napoje alkoholowe, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w naczyniach niespełniających wymagania, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, mogą pozostawać w obrocie do wyczerpania ich zapasów."

Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy
00 - 074 Warszawa, ul. Trębacka 4, lok. 111
tel.: (22) 630 9891-4
e-mail:biuro@zppps.pl

Zastrzeżenia producentów napojów spirytusowych budzą również szczegółowe rozwiązania przewidziane w proponowanej nowelizacji. Zgłaszamy potrzebę jednoznacznego doprecyzowania, czy okres przejściowy odnosi się do każdego przypadku wprowadzenia produktu do obrotu (przez wszystkie podmioty uczestniczące w łańcuchu dystrybucji – producentów, dystrybutorów hurtowych, podmioty prowadzące sprzedaż detaliczną), czy jedynie do pierwszego wprowadzenia do obrotu dokonywanego przez producenta. Ma to istotne znaczenie, zwłaszcza w odniesieniu do części droższych, niekiedy kolekcjonerskich napojów alkoholowych, które pozostają w obrocie znacznie dłużej niż 24 miesiące. Ponadto, należy uwzględnić, że w przypadku przewidzenia okresu przejściowego na zbycie produktów wprowadzonych do obrotu przed zmianą przepisów, uczestnicy rynku mogą powstrzymywać się od przyjmowania nowych partii towarów jeszcze przed wejściem w życie ustawy, co prowadziłoby do zakłóceń w obrocie napojami alkoholowymi i negatywnych skutków gospodarczych. Aby uniknąć kosztownego oraz uciążliwego pod względem logistycznym procesu dodatkowego etykietowania wyrobów już będących w dystrybucji, postulujemy zmianę brzmienia art. 2 zgodnie z naszą propozycją.

Nr	Jednostka redakcyjna	Treść projektu	Propozycja zmiany
3.	Art. 3 projektu	Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.	Proponowane brzmienie art. 3: „Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie **12 miesięcy** od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia roku następującego po roku ogłoszenia.”

Mając na uwadze konieczność zapewnienia uczestnikom rynku odpowiedniego czasu na dostosowanie procesów produkcyjnych, dystrybucyjnych oraz logistycznych, postulujemy wydłużenie vacatio legis do 12 miesięcy. Okres ten umożliwi płynne wprowadzenie zmian bez ryzyka zakłóceń w łańcuchu dostaw i strat finansowych dla przedsiębiorców wynikających z konieczności utylizacji wyprodukowanych już etykiet.

Deklarujemy dalsze prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przestrzegania przed spożywaniem alkoholu w trakcie ciąży, a także zgłaszamy gotowość do współpracy przy działaniach profilaktycznych prowadzonych przez organy Państwa mających na celu ograniczenie spożywania alkoholu przez przyszłe mamy. Postulujemy jednak, aby wszystkie regulacje naszego już bardzo uregulowanego rynku napojów alkoholowych były poprzedzone adekwatną, szczegółową analizą skutków dla przedsiębiorców oraz przede wszystkim skuteczności wprowadzanych rozwiązań.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu ZP PPS

Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy
00 - 074 Warszawa, ul. Trębacka 4, lok. 111
tel.: (22) 630 9891-4
e-mail:biuro@zppps.pl

Rzecznik Finansowy
dr Michał Ziemiak

Warszawa, dnia 1 września 2025 roku

DAL.0212.71.2025

RF/304/2025

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 20 sierpnia 2025 r. (sygn. SPS-III.020.242.6.2025; dot. RPW.26759.2025) przekazujące do opinii *senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,* uprzejmie informuję, że Rzecznik Finansowy nie zgłasza uwag w zakresie swojej właściwości.

Łączę wyrazy szacunku
Rzecznik Finansowy

Michał Piotr Ziemiak
Elektronicznie podpisany przez Michał Piotr Ziemiak
Data: 2025.09.01 10:58:35 +02'00'

dr Michał Ziemiak

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.242.11.2025
Data wpływu 02.09.25 V.

Rzecznik Finansowy
ul. Nowogrodzka 47A
00-695 Warszawa

@ biuro@rf.gov.pl
www.rf.gov.pl
facebook.com/RzecznikFinansowy

Tel. 22 333 73 26
22 333 73 27
fax. 22 333 73 29

PRACODAWCY RP

Warszawa, dnia 05.09.2025 r.

DAIL/0561/09.25/ML

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z wniesieniem do Sejmu RP uchwałą Senatu RP projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk senacki nr 166), Pracodawcy RP przekazują uzupełnienie swoich uwag do przedmiotowego dokumentu.

Zwracamy uwagę, że branża piwowarska spełniła oczekiwania zawarte w petycji z 2017 roku. Projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powstał bowiem w oparciu o projekt rozpatrywany w poprzednich kadencjach Senatu, a będący następstwem petycji złożonej w 2017 roku.

O ile wówczas oznakowanie to było umieszczane wymiennie z komunikatami dot. nie sprzedawania alkoholu osobom niepełnoletnim oraz nie prowadzeniu pojazdów pod wpływem alkoholu, o tyle od 2022 roku sytuacja ta uległa daleko idącej zmianie i znak dotyczący nie spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne umieszczany jest co do zasady na każdym opakowaniu piwa oferowanego na rynku polskim. Znajduje się ono na ponad 95% opakowań piwa oferowanych na krajowym rynku. Tym samym, postulat wyrażony w petycji z 2017 roku został już przez branżę piwowarską de facto spełniony. Powszechna ekspozycja tego znaku na opakowaniach a także w przekazach reklamowych pozwala sądzić, że wiedza o kategorycznym unikaniu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży jest wiedzą powszechną, a przypadki spożywania alkoholu przez niektóre osoby nie wynikają z braku wiedzy czy nie znajomości takiego znaku.

Piktogramy, które umieszcza na swoich opakowaniach branża piwowarska odnoszą się do 3 najważniejszych przekazów dot. odpowiedzialnej konsumpcji i wyglądają w następujący sposób:

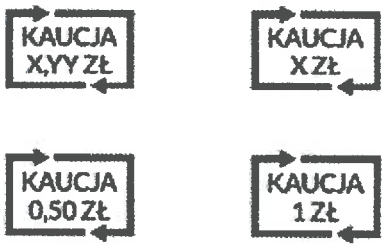
WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.080.242.13.2025
Data wpływu 08.09.25 r.

Pracodawcy RP
03-976 Warszawa
ul. Bernerńska 8
www.pracodawcyrp.pl

PRACODAWCY RP

1. **Projekt oznaczeń dot. ciąży a wymogi ustawowe dotyczące oznakowania opakowań znakiem systemu kaucyjnego**

Sygnalizujemy, że od 2025 roku zdecydowana większość opakowań z piwem jest objęta ustawowym systemem kaucyjnym, dla którego ustawodawca przewidział konieczność umieszczenia specjalnego znaku graficznego zawartego w ustawie o gospodarce opakowaniami oraz odpadami opakowaniowymi.

Dostosowanie opakowań do tego wymogu jest poważnym wyzwaniem technicznym i finansowym dla naszej branży gdyż dotyczyć będzie kilkuset rodzajów etykiet na butelki oraz wzorów graficznych puszek aluminiowych.

Nakładanie w tym samym czasie kolejnych obowiązków, które sprowadzają się do konieczności przeprojektowania opakowań i etykiet, w sytuacji gdy zawierają one już piktogram ostrzegający przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży, jest dodatkową komplikacją oraz wymiernym kosztem. Trzeba również podkreślić, że żadna etykieta ani opakowanie nie jest na tyle pojemne, że pozwala na umieszczenie dowolnej liczby ustawowo wymaganych oznaczeń. Jeśli jakieś oznaczenie stanie się obowiązkowe, producenci mogą być zmuszeni do umieszczenia go kosztem rezygnacji z innych oznaczeń, np. dotyczących nie prowadzenia pojazdów po alkoholu lub nie sprzedawania alkoholu osobom małoletnim.

Tymczasem stoimy na stanowisku, że ustawodawca nie powinien wartościować tych przekazów i uznawać jednych za ważniejsze a innych za mniej ważne. Czy znak dotyczący kobiet w ciąży jest ważniejszy od znaku przestrzegającego przed prowadzeniem pojazdu po spożyciu alkoholu tylko dlatego, ze w tej pierwszej sprawie wpłynęła petycja? Dlatego postulujemy, aby producenci stosujący już obecnie oznakowanie odwołujące się do tematyki petycji, nie byli zobowiązywani do jego zmiany. Ma to również bardzo wymierne korzyści – obecne piktogramy są już obecne na rynku i są powszechnie rozpoznawalne i nie ma potrzeby zastępować ich innymi znakami o nieustalonej rozpoznawalności i skuteczności. Można wręcz

Pracodawcy RP
03-976 Warszawa
ul. Bernefiska 8
www.pracodawcyrp.pl

podejrzewać, że w początkowym okresie nowe oznaczenia będą miały mniejszą rozpoznawalność niż te, które są stosowane obecnie od długiego czasu.

2. **Koszty wprowadzenia zmian**

W przypadku członków Pracodawców RP zmiany dotyczyłyby ok. 600 – 700 rodzajów różnych etykiet i opakowań. Dostosowanie wszystkich wariantów tych etykiet i opakowań do nowych wymogów wymaga odpowiedniego czasu, gdyż moce przerobowe w tym zakresie nie są nieograniczone.

Jednostkowy koszt opracowania zmian w wyglądzie opakowania lub opracowanie nowego opakowania może się wahać i sięgać nawet kilku tysięcy złotych, niemniej wielkość, kolorystyka i treść znaku oraz napisu będą miały decydujące znaczenie dla określenia finalnego kosztu tej operacji. Jeśli np. spełnienie wymogu wiązałoby się z koniecznością zwiększenia powierzchni zadruku albo zwiększeniem powierzchni etykiety (lub dodaniem nowej), wówczas ten koszt byłby nieporównywalnie wyższy niż koszt jedynie przeprojektowania samego znaczka.

Osobną kwestią jest zasadność i koszt oznakowania stalowych beczek na piwo, o czym mowa w kolejnych punktach.

3. **Konieczność notyfikacji technicznej**

W związku z pracami nad przedmiotowym projektem należy także przywołać stanowisko Ministerstwa Zdrowia z kwietnia 2018 roku, w którym zwraca się uwagę na **konieczność notyfikacji przepisów technicznych** dotyczących oznakowania opakowań z alkoholem, która wynika z Art. 41 Rozporządzenia R 1169/2011. Zakres postulowanych zmian dotyczyłby opakowań wytwarzanych na terenie UE i dostarczanych do Polski w ramach dostaw wewnątrzwspólnotowych, co oznacza, że będzie miało szeroki wpływ gospodarczy. Należy pamiętać, że kwestia takich oznaczeń nie podlega prawu UE i w większości państw nie występują podobne przepisy. Pomimo tego, umieszczanie symbolu dotyczącego kwestii spożywania alkoholu w ciąży jest powszechną, dobrowolną praktyką rynkową producentów.

Poza ww. uwagami ogólnymi, przekazujemy uwagi szczegółowe do projektu:

1. Treść petycji, w odpowiedzi na którą powstał przedmiotowy projekt, dotyczy nałożenia obowiązku na wszystkich producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych „do umieszczania na etykiecie informacji o szkodliwości każdej dawki alkoholu na rozwój poczętego dziecka". Petycja wskazuje także na formę takiego ostrzeżenia – znak graficzny oraz napis w treści „w ciąży nie piję".

Wnosimy zatem o dołączenie do przygotowywanego projektu ustawy również projektu aktu wykonawczego, w którym określone będą szczegółowe wymagania (względnie minimalne lub maksymalne wielkości znaków, liter itp.) w zakresie takiego oznakowania. Uważamy za wskazane sprecyzowanie wymagań już na etapie prac nad nowelizacją zamiast delegowania tych uprawnień bez ograniczeń na ministra właściwego do spraw zdrowia. Minister właściwy do spraw zdrowia nie powinien dysponować niczym nieograniczonym prawem określenia sposobu i zakresu informowania gdyż mógłby swoim działaniem wykroczyć poza intencje przedmiotowej nowelizacji.

Dołączenie projektu aktu wykonawczego do projektu nowelizacji jest również dobrą praktyką legislacyjną, zwłaszcza, że w tym przypadku brzmienie ostrzeżenia wraz z grafiką, jak też wielkość piktogramu, ma fundamentalne znaczenie. Nie sposób rzetelnie odnieść się do meritum projektowanej zmiany bez precyzyjnego wyobrażenia jej praktycznego skutku także w kontekście pierwotnej propozycji zawartej w petycji i sposobu jej realizacji, tak aby przyjęte rozwiązanie nie odbiegało zasadniczo od zawartego w petycji. Wielkość i treść znaku oraz napisu będą miały decydujące znaczenie dla określenia kosztu wprowadzanej zmiany. Do projektu, nad którym pracowały Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, Komisja Zdrowia oraz Komisja Ustawodawcza w Senacie ub. kadencji, **żaden projekt oznaczenia nie został przedstawiony.**

2. Zważając na fakt, że zdecydowana większość opakowań z alkoholem zawiera już informacje będące przedmiotem projektowanej ustawy, **wymóg ustawowy powinien dotyczyć jedynie tych producentów i importerów, którzy takiego oznakowania nie stosują lub nie zastosują do odpowiedniej daty określonej w ustawie**. Ustawa mogłaby zatem określić ogólny wymóg a rozporządzenie ministra właściwego do spraw zdrowia jego minimalne parametry. Dzięki temu stworzone już wcześniej i zastosowane, rozpoznawalne powszechnie znaki mogłyby pozostać w użyciu o ile spełniałyby określone prawnie wymagania minimalne (np. co do wielkości znaku). Badania wśród konsumentów dowodzą, że stosowane powszechnie znaki (piktogramy) mają wysoką rozpoznawalność podczas gdy nowe oznaczenia i treści określone przez ministra dopiero musiałyby tę rozpoznawalność zdobyć.

3. Zaproponowane w art. 2 projektu ustawy okresy przejściowe wynoszące odpowiednio: 6 miesięcy vacatio legis oraz 24 miesiące okresu przejściowego, w którym możliwy jest obrót towarami wprowadzonymi na rynek przed datą wejścia w życie nowych wymagań, nadal pozostają zbyt krótkie i nie uwzględniają procesów technologicznych związanych z modyfikacją etykiet i ich wymianą oraz okresu przydatności do spożycia wielu produktów alkoholowych. Dlatego postulujemy rozważenie, aby wzorem

porównywalnych wymagań nałożonych przez UE na producentów żywności (podawanie na etykietach/opakowaniach wartości odżywczych) **wprowadzić 36-miesięczny okres dostosowawczy** pozwalający na uniknięcie poważnych strat finansowych. Zwłaszcza, że nowe wymogi w zakresie etykiet i opakowań będą dotyczyły także produktów importowanych.

4. Zwracamy uwagę na stosowane w projekcie pojęcie „naczynia zamkniętego". Ustalenie zakresu tego pojęcia w Art. 13 ust 1 Ustawy, dotychczas nie miało praktycznego znaczenia. Jak bowiem łatwo zauważyć:

- dla spełnienia obowiązku dostarczenia napoju w naczyniu zamkniętym nie jest istotne czy chodzi o opakowanie zbiorcze czy jednostkowe – obowiązek dostarczenia do punktu sprzedaży napoju w naczyniu zamkniętym jest spełniony niezależnie od tego, które z tych opakowań jest zamkniętym;

- dla spełnienia obowiązku dostarczenia napoju w naczyniu oznaczonym nazwą producenta, rodzajem napoju, ilości i jego mocy wystarcza wypełnienie szerszego obowiązku, wprowadzonego przez przepisy prawa żywnościowego, zgodnie z Rozporządzeniem Unii Europejskiej 1169/2011 oznaczenie żywności musi obejmować obligatoryjnie informacje na temat żywności; zgodnie z tymi przepisami informacje obowiązkowe muszą znajdować się na każdym opakowaniu (jednostkowym i zbiorczym) – czyli niezależnie jak zinterpretujemy Ustawę, to i tak obowiązek zostanie wypełniony jeśli przestrzegane będą regulacje o znakowaniu.

Tymczasem, proponowane uzupełnienie Ustawy o dodatkowy obowiązek *„umieszczania informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na naczyniu zamkniętym"* nie wyjaśnia zakresu wprowadzonego obowiązku w sposób jednoznaczny.

Wnioskujemy o doprecyzowanie, czy obowiązek, który wprowadza dotyczy wyłącznie opakowań jednostkowych, czy też nie lub wskazanie, że poprzez pojęcie „naczynia zamkniętego" rozumie się opakowanie jednostkowe piwa (butelka, puszka), a nie opakowanie zbiorcze (beczka typu KEG). Umieszczanie oznaczenia na opakowaniu typu beczka KEG jest rozwiązaniem bezzasadnym, gdyż opakowania takie nie są eksponowane na widok konsumenta (konsument w żadnym momencie nie ma z nimi styczności) i nie są przedmiotem obrotu w jednostkach handlu detalicznego.
Przyjęcie projektu ustawy w wersji opracowanej w Senacie spowodowałoby konieczność wymiany lub modyfikacji ok. 1,5 miliona stalowych beczek na piwo (tzw. KEG) wykorzystywanych w gastronomii (włącznie z beczkami importowanymi do Polski). Koszt zakupu jednego KEGa w zależności od pojemności (najpopularniejsze to 30 i 50 litrów) wynosi około 300 – 400 zł. Z uwagi na fakt, że tego rodzaju pojemniki są wykorzystywane przez wiele lat (do momentu zużycia) napisy na nich, aby nie zostały zatarte w procesie ponownego

napełniania i transportu, zazwyczaj tłoczone są w blasze. W tym przypadku nawet postulowany wyżej 36-cio miesięczny okres dostosowawczy nie uchroniłby branży piwowarskiej przed poniesieniem ogromnych kosztów związanych z wymianą lub modyfikacją tego rodzaju opakowań w celu umieszczenia na nich przewidzianego w projekcie ustawy obowiązkowego oznaczenia.

Prezes Zarządu
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
Joanna Makowiecka Gatza

KONFEDERACJA LEWIATAN

Warszawa, 11 września 2025 r.
KL/425/147/IJ/2025

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu członków Konfederacji Lewiatan w załączeniu przekazuję stanowisko naszej organizacji dotyczące przekazanego do zaopiniowania senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej: „Projekt").

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

KONFEDERACJA LEWIATAN

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

W niniejszym stanowisku przedstawiamy uwagi istotne dla polskiego rynku napojów alkoholowych – zarówno o charakterze ogólnym, jak i szczegółowym, bezpośrednio odnoszące się do projektowanych zmian.

1. Uwagi ogólne

Jak wskazano w uzasadnieniu Projektu jego zasadniczym celem jest realizacja postulatów zawartych w petycji z dnia 20 września 2017 r. dotyczącej „nałożenia na producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych obowiązku umieszczania na etykiecie produktu czytelnych i wyraźnych informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety będące w ciąży".

Konfederacja Lewiatan rozumie i w pełni popiera wszelkie działania zmierzające do wyeliminowania spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga jednak, że od czasu wniesienia petycji na rynku napojów alkoholowych zaszło wiele zmian, a postulat ten został *de facto* spełniony – **przeważająca większość producentów napojów spirytusowych oraz branża piwowarska dobrowolnie zamieszczają na swoich etykietach, obok znaków przestrzegających przed spożywaniem napojów alkoholowych przez nieletnich oraz kierowców, także oznaczenia dotyczące kobiet w ciąży**. Ponadto **zamieszczają również link do strony internetowej „www.pijodpowiedzialnie.pl", na której publikowane są szczegółowe informacje na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez szczególnie zagrożone grupy, w tym kobiety w ciąży**.

Dodatkowo, w 2019 r., branża spirytusowa podpisała dobrowolne zobowiązanie na poziomie UE, uznane przez Komisję Europejską, w sprawie udostępniania konsumentom informacji o składzie napojów spirytusowych. Zobowiązanie to dotyczy umieszczania na etykietach kodu QR, który przekierowuje konsumentów do szczegółowych i przejrzystych informacji dotyczących składników i wartości odżywczych danego produktu, informacji na temat wpływu alkoholu na zdrowie i odpowiedzialnej konsumpcji, w tym ostrzeżeń dla kobiet w ciąży i planujących macierzyństwo.

Powyższe pokazuje więc, że informacje ostrzegawcze dotyczące spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży są powszechnie zamieszczane na opakowaniach napojów alkoholowych (oraz w przekazach reklamowych), a samo wprowadzenie obowiązku w tym zakresie nie spełni funkcji edukacyjnej. Informowanie o szkodliwych skutkach spożywania alkoholu w momencie zakupu, to zdecydowanie za późno – takie rozwiązanie może pełnić jedynie

funkcję wspierającą. Przypadki spożywania napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią wymagają przede wszystkim podjęcia stosownych działań edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnej konsumpcji oraz szkodliwości alkoholu, podnoszących świadomość kobiet, w tym zaangażowania w tego typu kampanie lekarzy ginekologów czy położnych.

Warto również podkreślić, że kwestia zamieszczania dodatkowych informacji na etykietach napojów alkoholowych regulowana jest prawem unijnym, a dokładniej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. W przypadku próby wprowadzenia nowego obowiązku dla polskich producentów, regulacje odnoszące się do wymaganych cech produktu, jak opakowanie, oznakowanie i etykietowanie są uznawane za przepisy techniczne i podlegają notyfikacji do Komisji Europejskiej.

2. Uwagi szczegółowe

2.1. Art. 1 pkt 4 lit. a i b Projektu – dostarczanie napojów alkoholowych do miejsc sprzedaży

Zważywszy na fakt, że zdecydowana większość opakowań napojów alkoholowych zawiera już informacje będące przedmiotem projektowanej nowelizacji stoimy na stanowisku, że **producenci, którzy obecnie już stosują ostrzeżenia dla kobiet w ciąży nie powinni być zobowiązani do ich zmiany, a wprowadzany obowiązek powinien dotyczyć jedynie tych producentów i importerów, którzy takiego oznakowania nie stosują lub nie zastosują do daty określonej w przepisach**. W konsekwencji **ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinna wskazywać na ogólny wymóg w tym zakresie, a wydany na jej podstawie akt wykonawczy określać jedynie minimalne parametry**. Rozwiązanie to pozwoliłoby na dalsze stosowanie dotychczasowych, powszechnie rozpoznawalnych oznaczeń pod warunkiem, że będą one spełniały minimalne wymagania określone w rozporządzeniu, jak np. wielkość znaku.

Dostosowanie wszystkich wariantów etykiet i opakowań do nowych wymogów, także w sytuacji gdy wymagane oznaczenia już się na nich znajdują, to konieczność poniesienia znaczących kosztów. Ponadto od 1 października 2025 r. w Polsce zacznie obowiązywać system kaucyjny, który obejmie swoim zakresem także zdecydowaną większość butelek oraz puszek po piwie. To z kolei będzie wiązało się z obowiązkiem umieszczenia na nich specjalnego oznakowania, określonego w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji. Dostosowanie opakowań do nowych wymogów stanowi więc dla branży piwowarskiej zarówno poważne wyzwanie

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

techniczne, jak i finansowe, gdyż dotyczyć będzie kilkuset rodzajów etykiet zamieszczanych na butelkach oraz wzorów graficznych puszek.

Nakładanie w tym samym czasie kolejnych obowiązków, które sprowadzają się do konieczności przeprojektowania opakowań i etykiet, w sytuacji gdy zawierają one już piktogram ostrzegający przed spożywaniem alkoholu przez kobiety w ciąży, jest dodatkową komplikacją oraz wymiernym kosztem. Trzeba również podkreślić, że żadna etykieta ani opakowanie nie jest na tyle pojemne, aby umożliwiało umieszczenie na nim dowolnej liczby ustawowo wymaganych oznaczeń. Jeśli jakieś oznaczenie stanie się obowiązkowe, producenci mogą być zmuszeni do umieszczenia go kosztem rezygnacji z innych oznaczeń, np. dotyczących nieprowadzenia pojazdów po alkoholu lub niesprzedawania alkoholu osobom niepełnoletnim.

Jednocześnie **zwracamy się z prośbą o dołączenie do Projektu również projektu aktu wykonawczego, w którym określone będą szczegółowe wymagania (względnie minimalne lub maksymalne wielkości znaków, liter itp.) dotyczące informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią.** Trudno odnieść się w pełni do projektowanych zapisów bez możliwości praktycznego wyobrażenia skutku w postaci wielkości, zakresu, wzoru oraz sposobu zamieszczania będących przedmiotem nowelizacji informacji. Ponadto parametry te będą miały decydujące znaczenia dla określenia kosztu wprowadzenia zmian.

2.2. Art. 2 Projektu – okres przejściowy

Konieczne jest **doprecyzowanie terminu rozpoczęcia obowiązywania okresu przejściowego, tj. wyraźne wskazanie, czy jest on równoznaczny z terminem wprowadzenia do obrotu.**

Ponadto proponujemy **wydłużenie okresu przejściowego z 24 do 36 miesięcy lub wprowadzenie zapisów umożliwiających pozostanie w obrocie napojów alkoholowych, które zostały wprowadzone do obrotu przed wejściem w życie nowych przepisów, do wyczerpania zapasów.**

2.3. Art. 3 – *vacatio legis*

Z uwagi na konieczność zapewnienia uczestnikom rynku napojów alkoholowych czasu na dostosowanie procesów produkcyjnych, dystrybucyjnych oraz logistycznych, a także uniknięcie strat finansowych wynikających z konieczności utylizacji wyprodukowanych już etykiet oraz opakowań wskazujemy na potrzebę **wydłużenia *vacatio legis* z 6 do 12 miesięcy.**

2.4. Art. 1 pkt 4 lit. a Projektu – pojęcie „naczynia zamkniętego"

W kontekście planowanego rozszerzenia obowiązku informacyjnego w zakresie dostarczania napojów alkoholowych do miejsc sprzedaży o „informację o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży lub karmiące piersią" oraz wykorzystywanego w przepisie pojęcia „naczynia zamkniętego" doprecyzowania wymaga czy obowiązek ten będzie dotyczył wyłącznie opakowań jednostkowych (butelki, puszki), czy obejmie także opakowania zbiorcze, jak beczki typu KEG. Jednocześnie wskazać należy, że objęcie zakresem omawianego przepisu także opakowań zbiorczych będzie nie tylko bardzo kosztowne, ale także bezzasadne z punktu widzenia celu, któremu ma służyć Projekt, gdyż tego typu opakowania nie są przedmiotem sprzedaży konsumentom końcowym.

KL/425/147/IJ/2025

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy